Didina Rogojină

ISTORIA LOCALITĂȚII VIȘNIOVCA

RAIONUL CANTEMIR

Volumul I

Descrierea diacronică în baza materialelor din Arhiva Națională a Republicii Moldova în perioada 1858-1944

Didina Rogojină

ISTORIA LOCALITĂȚII VIȘNIOVCA

RAIONUL CANTEMIR

Descrierea diacronică în baza materialelor din Arhiva Națională a Republicii Moldova în perioada 1858-1944

Chișinău, 2025

CZU: 94(478-22)"1858/2003"(093)

R 66

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA
Rogojină, Didina.

Istoria localității Vișniovca, raionul Cantemir / Didina Rogojină. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Universul) – Com. 197
ISBN 978-9975-47-290-6.

Vol. 1 : Descrierea diacronică în baza materialelor din Arhiva Națională a Republicii Moldova în perioada 1858-1944. – 2025. – 120 p. : facs., fot. – Referințe bibliogr.: p.119-120 (39 tit.). – [200] ex. –
ISBN 978-9975-47-291-3.

94(478-22)"1858/2003"(093)

Tiparul executat la Tipografia Editurii UNIVERSUL
Adresa: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. V. Pârcălab 45

ISBN 978-9975-47-291-3

VIITORUL APARȚINE

COPIILOR

Capaclia Nouă
Sat (1858-1865)
Comună (1865-decembrie 1912)

Vișnevca (вишневка)
Comună (decembrie 1912-martie 1918)

Vișinești
Comună (martie 1918-aprilie 1944)

Vișnevca (вишневка)
Sat (aprilie 1944-1950)

Vișnevca (вишневка)
Orășel (1950-1994)

Vișniovca
Orășel (1994-2003)

Vișniovca
Sat (2003-până în prezent)

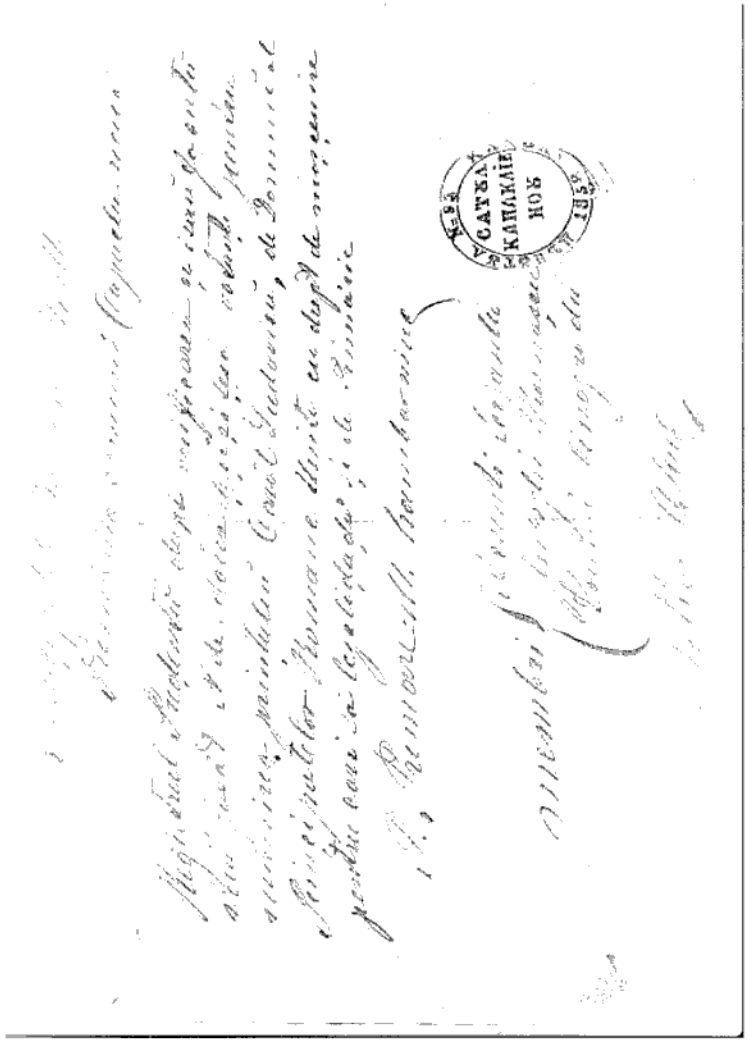

Capaclia Nouă
Sat (1858-1865)
Comună (1865-decembrie 1912)

Vișnevca (вишневка)
Comună (decembrie 1912-martie 1918)

Vișinești
Comună (martie 1918-aprilie 1944)

Vișnevca (вишневка)
Sat (aprilie 1944-1950)

Vișnevca (вишневка)
Orășel (1950-1994)

Vișniovca
Orășel (1994-2003)

Vișniovca
Sat (2003-până în prezent)

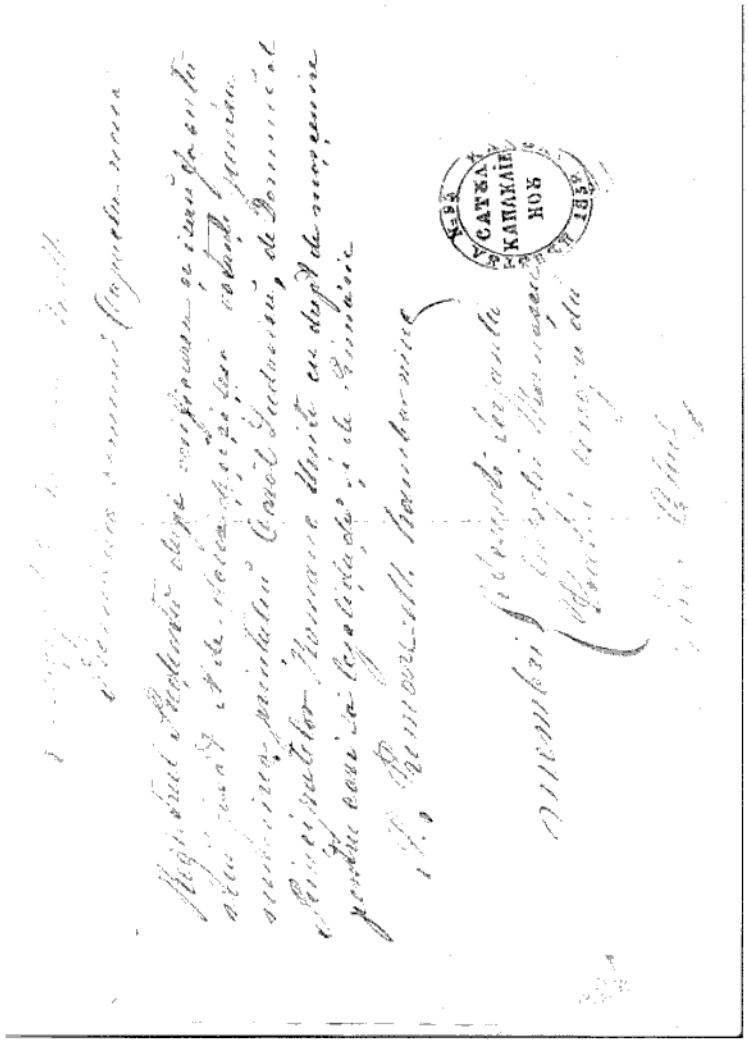

Din partea autorului

Acest studiu a fost posibil de realizat datorită insistenței și muncii depuse cu multă dragoste pentru acest pământ de către strămoșii, părinții și toți înaintașii noștri.

Este o datorie din partea noastră, a celor care locuim în această localitate, să cunoaștem aportul și străduințele înaintașilor de a lăsa pentru urmași un nume destoinic al localității. Iar noi, la rândul nostru, să le prețuim munca și valorile pe care le-au creat.

Inițial, pe acest meleag, între anii 1850 și 1858 s-au stabilit cu traiul 10 familii tinere din Capaclia Răzeși. În aceeași perioadă și-a construit conacul boierul Sevastian Vișniovschi, venit din județul Akkerman, denumirea turcească a orașului Cetatea Albă (date confirmate de Arhiva Națională a Republicii Moldova. Fond nr. 88, Inv. nr.1 U.P nr. 2216).

Astfel s-a format satul Capaclia Nouă din Ţinutul Cahul în anul 1858. Această informație ne-o confirmă ștampila aplicată pe registrul, în care se legalizează de primăria comunei Capaclia Nouă numirea prințului Carol Ludovic de Domn al Principatelor Române Unite cu drept de moștenire, sub numirea de Carol I.

Documentul a fost elaborat în luna aprilie 1866, în care este indicat că și-au exprimat dreptul de vot 26 de locuitori din 32, care erau la evidență în localitate în anul 1865.

Având confirmarea juridică a hotarelor localității, Capaclia Nouă obține statutul de comună în anul 1865. Acest statut s-a păstrat chiar și atunci când s-a schimbat numele în Vișnevca.

Din luna martie 1918 și până în luna aprilie 1944, localitatea s-a numit Vișinești și tot cu statut de comună.

Din anul 1944 s-a aprobat sovietul sătesc și localitatea a revenit la statutul inițial de satul Вишневка.

În anul 1950 a devenit localitate de tip orășenesc, făcând parte mai întâi din r-nul Baimaclia, apoi Leova, mai târziu – Comrat și din anul 1977 până în prezent – Cantemir.

Conform Legii nr.306 din 17 decembrie 1993, în anul 1994, s-a modificat denumirea localității în orășelul Vișniovca.

În anul 2003, când a avut loc reforma administrativ-teritorială, Vișniovca a trecut la statutul inițial de sat.

În concluzie putem menționa că statutul localității de-a lungul existenței este următorul :

1858-1865 – sat

1865-1944 – comună

1944-1950 – sat

1950-2003 – orășel

2003-prezent – sat

Aceste date ne vorbesc despre dezvoltarea progresivă în anumite perioade (1865-1944 și 1950-2003) și la decăderi în alte perioade.

În aspect social, conform recensământului din 1902, se menționează că în comuna Capaclia Nouă funcționa un târg săptămânal, o tovărășie de credit, o moară cu aburi. Sunt menționate trei școli primare mixte, biserică ortodoxă, biserică protestantă, sinagogă evreiască.

Exista primărie, secție de jandarmi, post de jandarmi, medic de plasă, moașă comunală, agent sanitar, circumscripția IV de percepere, poștă, telegraf, telefon. Funcționau patru cârciume, ambulanță și două restaurante.

În localitate existau mai multe etnii, dar bunăvoința, respectul reciproc, cumsecădenia, tendința de a face fapte de valoare au fost puse în capul mesei în fiecare familie și în mediul social. Oamenii în vârstă se adresau unul altuia respectuos „cumătră" , „cumătru". Copiii se adresau rudelor apropiate – *mama Ileana, moș Ion*, către cei mai tineri – *badea Ilie, țață Marie*, către cei de vârsta a treia – *bunica Agafia, bunelul Vasile*, către vârstnici, în general – *moș Toader, cheochea Paraschiva*, către bunei nepoții se adresau *tata bătrânul, mama bătrâna*.

Punctând aceste momente, se cere de menționat că studiul a fost susținut de oameni mărinimoși și dornici de a cunoaște adevărul istoric al localității.

Sunt profund recunoscătoare doamnei primar Olga Pac și-i mulțumesc mult pentru înțelegere, ajutorul computerizat și susținerea financiară în editarea studiului. Aduc sincere mulțumiri domnului Silviu-Onoriu Brădeanu din București (nepotul mătușii Maria Cazacu), pentru insistența și contribuția în prezentarea sintetizată a studiului la Congresul Național al Istoricilor Români, ce a avut loc în luna august 2024, la Chișinău. Apreciez mult bunăvoința domnului Gheorghe Lungu, specialist al serviciului de Arhivă a raionului Cantemir, pentru informația valoroasă în ceea ce privește statutul localității în diferite perioade de timp.

Autoarea studiului,
Didina ROGOJINĂ
doctor în pedagogie,
cercetător științific superior

Primele atestări

Despre prima atestare a localității Capaclia Nouă există mai multe ipoteze și că ar exista date despre localitate din anul 1849. Alte surse din cadrul Academiei de Științe a Moldovei indică anul 1863, motivând că localitatea s-a format în urma răscoalei din Polonia, precum că un detașament de răsculați polonezi s-ar fi retras în aceste locuri.

Analizând dosarul familiei Vișniovschii, am stabilit următorul parcurs: bunelul boierului Sevastian Vișniovschii, Anton Vișniovschii, fost angajat în armata polono-rusă, s-a căsătorit cu Maria Andrieș și s-au stabilit în regiunea Jitomir. În familia bunelului au crescut doi feciori, unul din ei fiind Foma. La rândul său, Foma Vișniovschii s-a căsătorit cu Iadvina (Jerebcov) Vișniovschii și în familia lor la 1 noiembrie 1818 s-a născut fiul Sevastian, care a fost încreștinat în Biserica Romano-Catolică din Cameneț. În anul 1833, Sevastian Vișniovschii a absolvit unitatea marină din Marea Neagră și a fost angajat la cancelaria Guvernatorului General din Novorosiisc și Basarabia, apoi la Cancelaria Judecătoriei Comerciale din Odesa, unde a obținut și atestatul de nobil în data de 8 iulie 1848. S-a căsătorit cu Parascovia Petru Ilașcov, cununia a fost înregistrată în biserica „Schimbarea la față" din Bolgrad.

În anul 1850 familia Vișniovschii locuia în Acmanșta, județul Akkerman (denumirea turcească a orașului Cetatea Albă). La 30 ianuarie 1850, în familia Registratorului de Colegii s-a născut primul copil cu numele Vasile. Următorii cinci copii – Mihail (a.n.1861), Eugeniu (a.n.1863), Alexei (a.n.1864), Petru (a.n. 1873),Victoria (a.n. 1876) – au fost încreștinați în biserica din Tigheci, Capaclia Răzeși și Capaclia Nouă.

Această informație ne permite să afirmăm că boierul Sevastian Vișniovschi s-a stabilit pe meleagurile noastre după anul 1850.

Un alt moment important este că, în anul 1866, atunci când au avut loc alegerile în Principatele Unite Române, pe registrul, prezentat de primăria comunei Capaclia Nouă privitor la rezultatele alegerilor în localitate, a fost aplicată ștampila nr.93, anul 1858. Pe ștampilă era scris cu grafie chirilică: satul Capaclia Nouă, județul Cahul. Din cele relatate, afirmația concludentă este că localitatea a fost înființată în anul 1858 (existența ștampilei), iar vatra satului și hotarele localității au fost stabilite și înregistrate în procesul-verbal din 8 mai 1865.

Veridicitatea este confirmată prin procesul-verbal indicat în continuare:

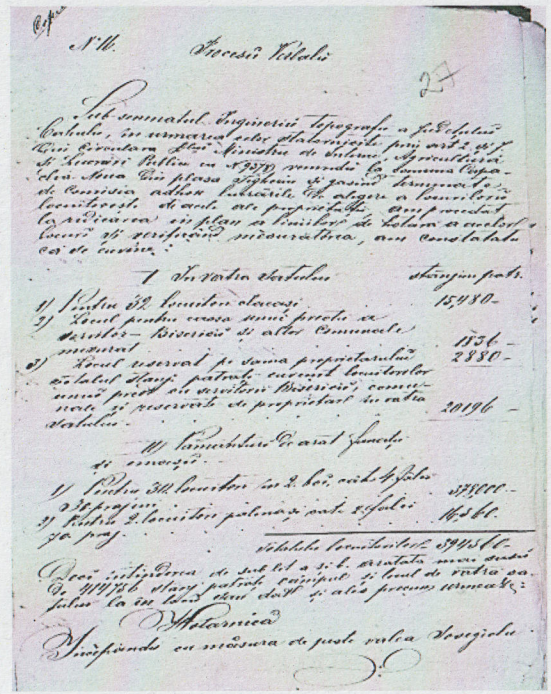

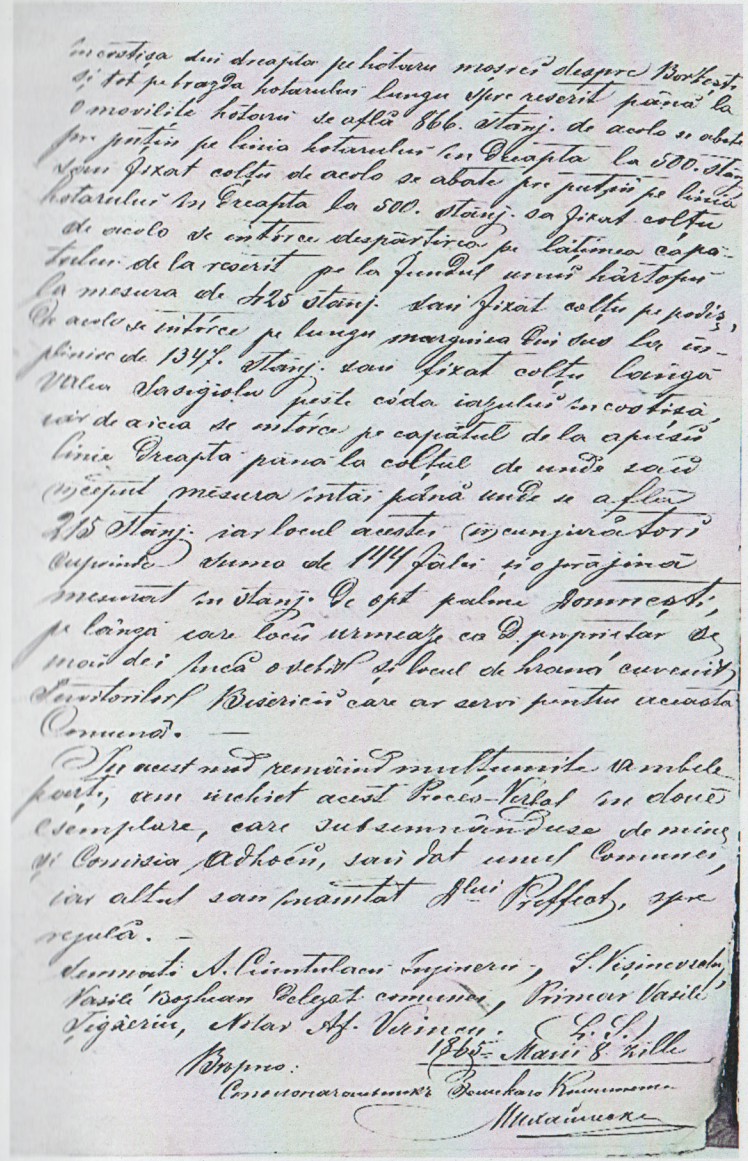

(Fond nr. 72 inv. 1 U.P. nr. 17)

Respectivul proces-verbal vine să ne justifice data și anul stabilirii hotarelor cu indicațiile de rigoare vizând vatra comunei în care intrau:

- pământul pentru 32 de locuitori clăcași;
- locul pentru casa unui preot și alte comunale;
- locul rezervat pe seama proprietarului;
- precum și pământul de arat, fânațe și imaș.

Comuna avea în proprietate în total 394 560 de stânjeni de pământ (un stânjen = 2,23 metri).

Locuitorilor comunei li s-a rezervat pământ pentru construcția de case și pământ arabil.

Pentru 30 de locuitori clăcași li s-a repartizat câte 4 fălci și 30 prăjini de pământ. Iar pentru 2 locuitori pălmași – câte 2 fălci și 70 prăjini de pământ.

Locuitorii clăcași erau obligați să presteze clacă pe pământul stăpânului moșiei, pentru lotul de pământ primit în folosință. Iar locuitorii pălmași, adică săraci, fără pământ și fără vite de muncă, erau nevoiți să-și câștige existența, muncind la alții.

Anual, fiecare locuitor era obligat să achite o taxă pentru pământul pe care îl deținea. De exemplu, în anul 1874 cei 32 de locuitori ai comunei au plătit impozit după cum urmează:

nr. d/o	Prenumele și numele	Pământul cumpărat		Taxa anuală	
		Fălci	prăjini	Franci	centine
1.	Daniil Ciaraniuc	4	30	37	28
2.	Carp Ravlov	4	30	37	28
3.	Maxim Kirciu	4	30	37	28
4.	Anton Corosin	4	30	37	28

5.	Grigorii Bureac	4	30	37	28
6.	Petru Ravlov	4	30	37	28
7.	Mihai Ciornenchi	4	30	37	28
8.	Axentii Serjant	4	30	37	28
9.	Sofronii Butnaru	4	30	37	28
10.	Vasilii Boghian	4	30	37	28
11.	Milian Korosin	4	30	37	28
12.	Iacob Voinciuc	4	30	37	28
13.	Andrei Ciornenchi	4	30	37	28
14.	Ilia Iacob	4	30	37	28
15.	Leontii Kuzarschii	4	30	37	28
16.	Semion Babuș	4	30	37	28
17.	Dimitrii Maslin	4	30	37	28
18.	Semion Azarciuc	4	30	37	28
19.	Pentelii Hustin	4	30	37	28
20.	Ion Feliciuc	4	30	37	28
21.	Ion Petrov	4	30	37	28
22.	Iacob Azarciuc	4	30	37	28
23.	Leontii Maslin	4	30	37	28
24.	Luchian Felidciuc	4	30	37	28
25.	Vasilii Ciornenchi	4	30	37	28
26.	Ilia Dudca	4	30	37	28
27.	Cornâi Lavrinov	4	30	37	28
28.	Ignat Kuzarschii	4	30	37	28
29.	Alexei Ciornenchi	4	30	37	28
30.	Pahon Ciornenchi	4	30	37	28
31.	Grigorii Șevțov	2	70	26	78
32.	Ion Șevțov	2	70	26	78

(Fond nr.8 inv. nr.1 U.P. nr. 1314)

Notă: 1 falcă = 1,43 ha.

1 prăjină = 179,02 m²

DESPRE LOCALITATE

Comuna Capaclia Nouă este aşezată la 2 km spre est de Capaclia Răzeşi – localitate mai veche, întemeiată în anul 1683 de către trei localnici: Crudu, Tiron şi Jomir.

Capaclia Nouă este amplasată în regiune de deal, înconjurată de dealurile Ialpuh, Capaclia, Sadâc, Şamalia.

Geograful român Zamfir Arbore (1848-1933) în Dicţionarul geografic al Basarabiei, editat în anul 1904, menţionează că localitatea Capaclia Nouă este aşezată într-un loc pitoresc, în valea Borzeştilor. La sud de comună se află odaia Borzeşti, pe şoseaua dintre Leova şi Comrat. Dealul de la est are o înălţime de 96 de stângeni deasupra nivelului mării. La acea vreme localitatea era înconjurată de păduri.

Din punct de vedere administrativ, localitatea se afla în componenţa Principatului Moldova, care după unirea din 1859 de sub Alexandru Ioan Cuza şi Constituţia din 1866 a lui Carol I, devine teritoriu al Regatului României.

În momentul când a fost întemeiată localitatea Capaclia Nouă, pe aceste pământuri s-a stabilit cu traiul boierul Sevastian Vişniovschii. De unde a venit boierul, care îi sunt rădăcinile? Răspunsul l-am găsit în următoarea sursă de arhivă: Fond nr. 88, inv. nr.1 U.P. nr. 2216. Bunelul boierului, Anton Vişniovschii, fiind de origine poloneză, a fost înrolat în serviciul militar în armata polono-rusă. Capitanul de stat major a luat-o de soţie pe Maria Andrieş, sora medelnicerului Manolachi, „Pameşcic din Basarabia„ (Nicolae Iorga, Basarabia noastră, cap. 6 „Răpirea Basarabiei", p. 142). În familia lui Anton şi Maria, de credinţă romano-catolică, au crescut doi feciori: Ţelestin

şi Foma (născut la 07.03.1796). Copiii au fost încreştinaţi în biserica romano-catolică din localitatea Luţc, regiunea Jitomir.

Despre Ţelestin nu deţinem date. În familia lui Foma şi soţia Iadvina (Jerebcov) Vişniovschii s-a născut feciorul Sevastian la 01.11.1818 (date confirmate de Reprezentanţa nobilimii din Zvenigorod, 02.02.1881, cu nr. 51). Sevastian a fost încreştinat în biserica romano-catolică din Cameneţ la 01.10.1819.

Sevastian Foma Vişniovschii a studiat în unitatea marină din Marea Neagră. În 1833, fiind absolvent al clasei a II-a, a fost angajat în serviciu la Cancelaria Guvernatorului General din Novorosiisk şi Basarabia la data de 25.11.1837. În această funcţie a activat până la 21.06.1845. În aceeaşi zi a fost angajat în Cancelaria Judecătoriei Comerciale din Odesa. Prin ordinul conducerii instituţiei sus-numite, pentru merite în muncă, Registratorul de Colegii a fost atestat de a continua serviciul în acest domeniu şi de a avansa destoinic în Judecătoria Comercială. În anul 1848 se căsătoreşte. În acelaşi an i s-a confirmat titlul de nobil prin decretul Heraldic al Senatului Nobilimii cu nr. 161 din 07.11.1824. Atestatul de Nobil i-a fost eliberat Registratorului de Colegii Sevastian Foma Vişniovschii cu nr. 1827 în data de 08.07.1848 de către Judecătoria Comercială din Odesa.

În cartea metricală a bisericii militare din colonia Ivanovca este înregistrată cu nr. 3 la data de 29.05.1850 căsătoria Registratorului de Colegii Sevastian Foma Vişniovschii cu domnişoara Parascovia Petru Ilaşcov de 17 ani, fiica Secretarului Regional Petru Pavel Ilaşcov. Căsătoria a fost înregistrată în biserica „Schimbarea la faţă" din oraşul Bolgrad. Tânăra familie de la bun început a trecut la credinţa creştină ortodoxă.

Din momentul atestării, în localitate se afla conacul tinerei familii a boierului Sevastian (a. n. 01.11.1818) și Parascovia (a. n. 1833- a.d. 18.09.1892) Vișniovschii și feciorul Vasile (a.n. 1850), încreștinat în localitatea Akmanșta, județul Akkerman, date confirmate de Arhiva Națională a Republicii Moldova (Fond nr. 88 Inv. nr. 1 U.P. nr. 2216). În familia boierului s-au născut și au crescut 6 copii. Al doilea copil – Mihail – s-a născut la 01.10.1861 și a fost încreștinat în biserica „Sf. Nicolae" din Tigheci de către părintele Nicolae Munteanu. Al treilea copil – Evghenii – s-a născut la 10.10.1863 și a fost botezat în biserica „Sf. Dimitrie" din Capaclia Răzeși. Al patrulea fecior – Alexei – s-a născut în 1864 și a fost botezat în biserica „Sf. Dimitrie" din Capaclia Răzeși. Al cincilea fecior – Petru, născut la 11.01.1873, a fost botezat în biserica „Sf. Nicolae" din Capaclia Nouă, recent Vișniovca. Al șaselea copil, fiica Victoria, s-a născut la 25.03.1876 și a fost botezată în biserica din localitate.

Arborele genealogic al familiei de nobili Vișniovschii

Anton Vișniovschii și soția Maria Andrieș

Țelestin ← → Foma (a.n 07.03.1796),soția Iadvina Jerebcov

Sevastian (a.n. 01.11.1818) – Cu titlul de Registrator de Colegii în an. 1848 se căsătorește cu domnișoara **Parascovia** Petru Ilașcov (a.n.1833-a.d.18.09. 1892), fiica Secretarului Regional Petru Pavel Ilașcov, au crescut 6 copii:

Vasile (a.n.30.01.1850-a.d.08.05.1891), se căsătorește la 15.01.1886 cu fiica Secretarului de Colegii Parascovia Trofim Untilov (a.n.1867),în vârstă de19 ani.

Mihail (a.n. 01.10.1861-), se căsătorește la 15.10.1893 cu Maria Gheorghe Moravscaia (a.n.01.07.1866-) au crescut 2 fii: Vladimir (06.07.1900) și Nicolai (a.n. 27.03.1903-). În anul 1913 locuiau în Chișinău pe strada Gogol

Evghenii (a.n. 10.10.1863-)
Alexei (a.n. 1864-)
Petru (a.n. 11.01.1873-)
Victoria (a.n. 25.03.1876-)

Calitățile de valoare, creștine ale familiei boierului Sevastian Vișniovschii ni le confirmă gestul de stimă și cumsecădenie pe care îl manifesta familia de nobili față de băștinași. Bunăoară, în anul 1874 au procurat pământ 32 de localnici, pe când boierul a procurat pământul cu 5 ani mai târziu, în anul 1881. Pentru pământul procurat a plătit în banca din Herson suma de 44200 de ruble. Această informație este confirmată prin datele din Arhiva Națională a Republicii Moldova (Fondul nr.65).

În perioada anilor 1865-1870 în localitate a fost construită biserica ortodoxă cu hramul „Sf. Nicolae", în care însuși boierul și-a încreștinat copiii Petru și Victoria.

În data de 18.09.1892, la vârsta de 59 de ani a decedat Parascovia Vișniovschii, soția boierului, fiind îndurerată de pierderea primului fecior Vasile, decedat la 08.05.1891. Familia Vișniovschii a continuat să rămână în localitatea Capaclia Nouă și să-și aducă un aport considerabil în dezvoltarea localității.

Copiii mai mari au plecat să-și facă un rost în viață. Vasile, Mihail și tatăl Sevastian după decesul soției locuiau în Chișinău.

Mihail Sevastian Vișniovschii a locuit în Chișinău și a deținut următoarele funcții:

1999-1902 – unitate superioară de doctor în spitalul municipal;

1901-1902 – lector în școala de felceri și moașe a spitalului municipal;

1902 – doctor ordinator în spitalul municipal;

1902-1903 – doctor ordinator în spitalul municipal și orășenesc;

1907 – judecător de talie mondială, de onoare;

1907-1909 – consilier la pretura orașului Chișinău;

1910 – membru al societății medicilor din Basarabia;

1910-1912 – judecător de talie mondială, de onoare, consilier în Congresul mondial al judecătorilor;

1912 – doctor de rang superior, consilier pe problemele de poștă și telegraf în pretura Chișinău.

Petru Sevastian Vișniovschii a deținut următoarele funcții:

1907 – biroul notarial din Rezina;

1909 – biroul notarial din Chilia;

1909-1916 – agronom în Sectorul IV (satul Vertiujeni) din județul Soroca.

În anul 1894 în Capaclia Nouă, sub patronatul Victoriei, fiicei boierului Vișniovschii (la moment avea 18 ani), a fost deschisă și întreținută o școală parohială bisericească într-un imobil ce-i aparținea. Pentru această contribuție în anul 1897 Marele Sinod îi aduce Victoriei în dar o biblie aurită, iar fraților ei Evghenii și Petru Vișniovschii – mulțumiri pentru aportul adus la reconstrucția bisericii din localitate.

Prin decretul Reprezentanței Nobilimii copiii boierului Sevastian Vișniovschii sunt recunoscuți nobili.

În baza recensământului din anul 1902, în localitate funcționau instituții sociale la nivel de regiune. În compartimentul documentului „Însemnări Economice" se menționa că în Capaclia Nouă funcționau: târgul săptămânal, o tovărășie de credit, o moară cu aburi. În compartimentul „Însemnări Administrative" sunt menționate trei școli primare mixte; biserică ortodoxă; biserică protestantă; sinagogă evreiască; secție de jandarmi; post de

jandarmi; medic de plasă; moașă comunală; agent sanitar; circumscripția IV de percepere; poștă; telegraf; telefon; primărie. În „Alte însemnări" ai aceluiași document sunt menționate: 4 cârciume, 2 restaurante, ambulanță.

Localnicii (în anul 1904 în Capaclia Nouă erau 135 de gospodării cu o populație de 875 de persoane) și oamenii din localitățile megieșe apreciau la justa valoare familia boierului Sevastian Vișniovschii. Cei ce veneau în localitatea Capaclia Nouă cu anumite treburi, fie la târg, fie la biserică, ziceau: *Ne ducem la „Vișnoschi".*

În anul 1906 boierul Vișniovschii, ajuns la vârsta de 88 de ani, vinde pământul celor 200 de familii de origine germană, venite din Vitinberg.

Astfel în 1906 se încheie o etapă a localității Capaclia Nouă, în care domina bunăvoința, respectul reciproc, cumsecădenia, tendința de a face lucruri de valoare pentru săteni.

Iată bogăția, moștenirea, pe care ne-au lăsat-o predecesorii localității timp de 40 de ani.

REVENIND LA LOCUITORII COMUNEI CAPACLIA NOUĂ

Octombrie 1878-iunie 1880

La data de 21 decembrie 1878 localitatea Capaclia Nouă era reprezentată de mica burghezie: 19 familii de creștini (38 de persoane); 18 familii de evrei (32 de persoane); o familie de ruptași din două persoane (*ruptași* - termen încetățenit în țările române din Evul Mediu, nume dat unei înțelegeri între contribuabili și visterie, prin care în locul dărilor existente se stabilea o sumă glo-

bală fixă, achitată anual în una sau mai multe rate; *ruptaș* era contribuabilul, care încheia și plătea o ruptă). Erau de asemenea și 55 familii de țărani în număr de 105 persoane și 3 persoane solitare.

În total în localitate conviețuiau 180 de persoane, care aveau pe lângă casă 866 desetine de pământ (intravilan), extravilan – 5000 desetine de pământ, neexploatat – 150 desetine, 200 de desetine de pământ au fost procurate în sumă de 91233 franci personal de Grigore Gica, Domnitor al Moldovei la acea vreme.

În 1879 au primit 178 de desetine de pământ 32 de persoane, care urmau să plătească anual în rate suma de 1171 de franci. În perioada anilor 1877-1881 erau impozitați 105 contribuabili, dintre care 93 au adus venit de 1674 lei.

Prin documentul nr. 1023 din luna august 1881 preotul Timofei Șefurță se adresează guvernatorului Basarabiei de a oferi pământ bisericii din Capaclia Nouă. În baza documentului nr. 16 din 8 mai 1865 (când s-au stabilit hotarele comunei) de inginerul A. Ciuntulacu, proprietarul Vișniovschii, V. Boghean, delegat din comună, Kimov Vasilii Țigăeriu, notar - Afanasii Verincu au confirmat că cetățeanul Vișniovschii și-a luat angajamentul de a oferi 16 desetine de pământ slujitorilorul bisericii din Capaclia Nouă.

În 19 decembrie 1883 au fost aleși primarul Semion Cioroniuc și membri ai consiliului local: Tudor Marin, Mihai Cernenchi, Iacov Voincuc, Ivan Cernenchi, Axentii Serjant, Vasilii Budean, Cornâi Lavrinov, Semion Azarciuc.

În luna februarie 1887, Guvernul Basarabiei îl înlătură din funcția de primar pe Semion Cioroniuc pentru

uz de fals în raport cu Tudor Marin, care a prezentat un număr mai mare de voturi. S-a insistat ca să fie repetate alegerile locale.

Cetățenii comunei Capaclia Nouă care au contribuit financiar la construcția drumurilor în anul 1893

În 1868 a fost emisă Legea nr. 75 prin care erau obligați toți gospodarii comunei de a plăti impozit anual pentru construcția drumurilor. O menționare nominală a locuitorilor, care și-au adus contribuția, o facem în continuare:

Antonov Alexandru; Anbeliman Moisei; Anbeliman Gerșco; Buneanu Vasilii; Babuș Dmitrii; Butnari Nicolai; Butnari Stefan; Boboc Tudor; Bureac Tudor; Bureac Mihail; Bureac Anton; Babuș Selivan; Vișniovschii Mihail; Vișniovschii Alexei; Voincuc Iacob; Vinberg Ianco; Gustin Mihail; Dutca Vasilii; Dutca Zaharii; Zimberman Moișa; Zonici Meer; Zimberman Ianco; Cogan Abram; Chesler Benia; Chesler Riva; Chesler Haim - Șulim; Cogan David; Cronfelid Iosi; Korosin Dimitrii; Covarschii Constantin; Crondfelid Lupu; Cojuhari Tudor; Crețu Ion; Lazarovici Pincu; Luca Ivan; Lavrinov Cornea; Lavrinov Semion; Lisnic Timofti; Lazarovici Faven; Lazarovici Buril; Moșcovici Gherșco; Maslin Ivan; Marin Ilia; Musteață Ivan; Mazurov Ilia; Marin Constantin; Meer Abram; Meer Ghelomen; Meisnin Constantin; Marin Nicolai; Nelimun Gheorghii; Nistor Ivan; Azarciuc Iacov; Oxman Marco; Obnilo Temofti; Azarciuc Mihail; Oxman Șicheș; Obonilo Ivan; Pașnic Fedor; Perju Tudor; Plororenza Nicolai; Petrov Dimitrii; Petrov Semion; Petrov Foma; Pascari Vasilii; Plauman Șmili; Romașco Dmitrii; Romașco Ivan; Rotenberg Iuco; Rafalovici Izrail; Rogojină Feodor;

Rublov Gavril; Stoier Ion; Serjant Ivan; Teosa Gheorghii; Tcaci Ivan; Tacsier Moișa; Tacsier Leiba; Tcaci Petru; Treghens Dimitrii; Tacsier Gerșco; Tacsier Șmin; Fișman Ianco; Felidciuc Iacov; Feldiciuc Ivan; Frecia Nicolai; Fișman Aron; Huțu Vasilii; Huțu Marco; Cernenchi Radion; Cernenchi Iachim; Ciornenchi Arteom; Cioroniuc Feodor; Cioroniuc Semion; Cernenchii Nazarii; Cioban Constantin; Cernenchii Terentii; Cioroniuc Efim; Cernenchi Andrei; Cernenchi Alexei; Șevțov Ivan105 ; Șevțov Vasilii; Șostacovschi Anton. În total și-au adus contribuția 105 familii.

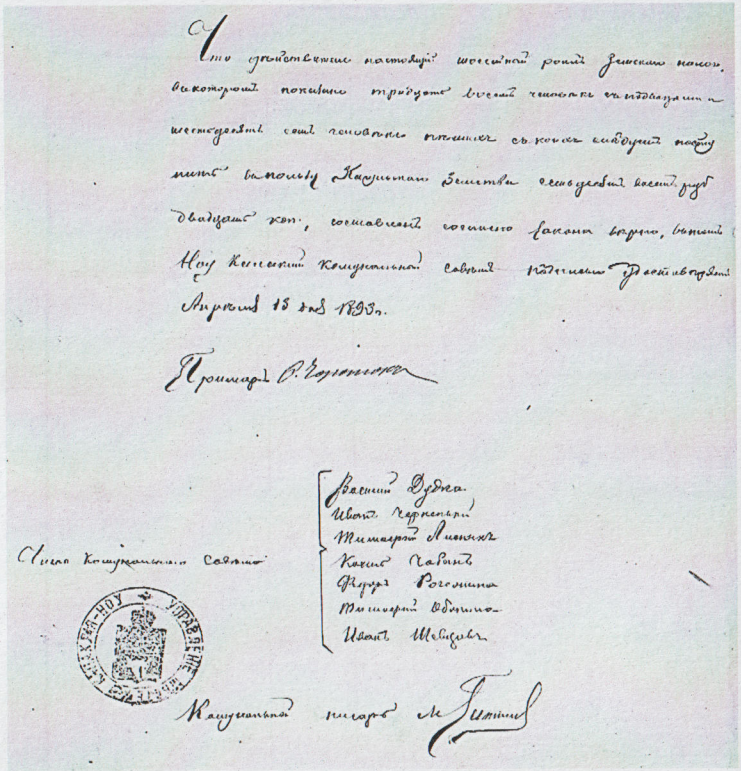

(Fond 72 Inv. nr.1 U.P. 81) Documentul este confirmat de primarul F. Cioroniuc, de șapte consilieri și de către notarul comunal.

Starea demografică în comuna Capaclia Nouă

Situația demografică fost transcrisă din registrele metricale ale parohiilor ortodoxe din județul Ismail (Arhiva Națională a Republicii Moldova, Fond.211, inv.20).

În anul 1891 s-au născut 24 de băieți și 14 fete, s-au format 10 familii și au decedat 16 bărbați și 24 femei, informația indicată de preotul Iacov Ivanov și dascălul Ioan Certan, în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

În anul 1896 s-au născut 6 băieți și 7 fete, s-au format 5 familii și au decedat 9 bărbați și 5 femei, informație confirmată de preotul Onisii Budanov și dascălul Ioan Certan, în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

În 1898 s-au născut 7 băieți și 9 fete, s-au format 7 familii și au decedat 6 bărbați și 5 femei, informație menționată de preotul Onisii Budanov și dascălul Ioan Certan în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

În 1899 s-au născut 12 băieți și 19 fete, s-au format 5 familii, informația confirmată de preoții Nicanor Serbov și Andrei Țurcan și dascălul Ioan Certan în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

În anul 1911 s-au născut 12 băieți și 6 fete, s-au format 5 familii, informație confirmată de preoții Dmitrii Busuioc și Iosif Valenici, dascălul Dumitru Spinei în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae". La 6 noiembrie 1911 s-a căsătorit Gavril Constantin Marin cu Vera Feodor Bureac – străbuneii lui Vitalii și Dinu Basarab.

ANUL 1891

NĂSCUȚI:

07.01. 1891 - Nadejda a lui Alexandr Alexandr Nicolaev și soția Olga Matvei;

06.02.1891 - Parfenii al lui Ion Gheorghii Stolear și soția Maria Ion;

20.02.1891 - Petru al lui Ion Timofei Objila și soția Ecaterina Maxim;

20.02.1891 - Vera a lui Tudor Ghrigorii Bureac și soția Efrosinia Semion;

01.03.1891 - Evdochia a lui Andrei Maxim Cernenchi și soția Tecla Iacovleva;

01.03.1891 - Alexandru al lui Nazarii Iosii Bacinschii și soția Aktelina Anton;

01.03.1891 - Evdochia a lui Dmitrii Ion Petrov și soția Domnica Dmitrii;

15.03.1891 - Anastasia a lui Grigorii Daniil Cioroniuc și soția Ioana Vasilii;

08.03.1891 - Mihail al lui Iacov Luchian Feliciuc și soția Cristina Leonte;

02.04.1891 - Grigorii al lui Zaharia Ilii Dutcă și soția Parascovia Pavel;

17.04.1891 - Trifon al lui Timofei Vasilii Lisnic și soția Maria Dumitru;

19. 06.1891 - Sofia a lui Petru Maxim Tcaci și soția Ecaterina Ion;

15. 06.1891 - Anastasia a lui Vasili Mihail Bodean și soția Maria Istafievna;

01.08.1891 - Vasilii al lui Dumitru Semion Babuș și soția Elena Moisei;

24.09.1891 - Andrei al lui Dumitru Mihail Corozan și soția Parascovia Ion;

24. 09.1891 - Sofia a lui Alexandru Anton Antonovici și soția Maria Ion;

16.10.1891 - Luca a lui Nazarii Ion Cernenchi și soția Cristina Semion;

24.09.1891 - Nidmora a lui Ion Gheorghii Certan și soția Taisia Arsenii;

CĂSĂTORII:

27.01.1891 – Nazarii al lui Ion Cernenchi cu Cristina a lui Semion Babuș, ambii din Capaclia Nouă;

10.06.1891 – Iachim a lui Mihail Cernenchi din Capaclia Nouă cu Maria a lui Gheorghe Josu din Lărguța;

01.09.1891 – Petru al lui Semion Brașov din Sadâc cu Varvara a lui Nichifor Dutcă din Capaclia Nouă;

22.09.1891 – Timofei al lui Iachim Azarciuc din Capaclia Nouă cu Elena a lui Iachim Toacă din Tighec;

13.10.1891 – Ion al lui Dumitru Romanța din Capaclia Nouă cu Agafia a lui Ion Felidciuc din Capaclia Răzești;

20.10.1891 – Constantin al lui Ignat Covarschii din Capaclia Nouă cu Marina a lui Gheorghii Stepan Vîrlan din Sadâc;

27.10.1891 – Vasilii al lui Vasilii Lisnic din Capaclia Nouă cu Varvara a lui Dmitrii Ciornenchi din Șamalia;

27.10.1891 – Semion al lui Cornea Lavrinov din Capaclia Nouă cu Agafia a liu Roman Nestor Vișnevschii din Baimaclia;

03.11.1891 – Tudor al lui Grigorii Șevțov cu Parascovia a lui Ignat Ion Cozarschii, ambii din Capaclia Nouă

DECESE:

01.04.1891 – Eudochia a lui Dmitrii Petru Stânga la 1 an - de difterie;

01.01.1891 – Constantin al lui Andrei Ion Cernenchi - de difterie;

16.01.1891 – Ecaterina a lui Daniil Alexei Bevzi (militar în rezervă) la 3 ani – de difterie;

24.01.1891 – Macrina a lui Alexandru Nicolae Nicolaev (boier) la 10 ani – de tif;

25.01.1891 – Evdochia a lui Alexandru Nicolae Nicolaev la 3 ani – de tif;

27.01.1891 – Olga a lui Alexandru Nicolae Nicolaev la 7 ani – de tif;

29.01.1891 – Maria a lui Alexandru Nicolae Nicolaev la 8 ani – de tif;

29.01.1891 – Olimpiada a lui Alexandru Nicolae Nicolaev la 5 ani – de tif;

02/01/1891 – Constantin a lui Vasilii Nicolae Potânga la 3 an – de difterie;

01.02.1891 – Ecaterina a lui Vasilii Nicolae Potânga la 6 ani – de difterie;

06.02.1891 – Zaharia al lui Ion Leontii Maslin la 8 ani – de difterie;

08.02.1891 – Petru al lui Axentii Petru Sorocean la 13 ani – de difterie;

02.10.1891 – Maria a lui Ion Leontii Maslin la 6 ani – de difterie;

04.03.1891 – Maria a lui Gheorghe Axentii Mocianov (cetățean austriac) la 2 ani – de difterie;

18.03.1891 – Evdochia a lui Axentii Petru Serjant la 10 ani – de difterie;

29.03.1891 – Vasile al lui Nazarii Ion Cernenchi la 6 ani – de difterie;

04.06.1891 – Varvara a lui Nazarii Ion Cernenchi la 4 ani – de difterie;

04.08.1891 – Olga a lui Grigorii Danil Cioroniuc la 2 ani;

18.05.1891 – Ilii al lui Ion Gheorghe Stolear la 2 ani;

12.08.1891 – Petru al lui Vasilii Nichifor Dutca la 1 an;

07.10.1891 – Vasilca a lui Constantin Ion Coban la 1 an;

25.10.1891 – Anton al lui Nazarii Babuș la 1 an;

27.10.1891 – Feodora a lui Ion Maxim Tcaci la 5 ani – de difterie;

27.10.1891 – Soția Galina a lui Ion Maxim Tcaci la 27 ani – de difterie;

28.10.1891 – Luca al lui Nazarii Ion Cernenchi la 13 zile – de difterie;

01.11.1891 – Eudochia a lui Ion Maxim Tcaci la 4 ani – de difterie;

03.11.1891 – Ioana a lui Vasilii Nichifor Dutca la 4 ani – de difterie;

07.11.1891 – Parascovia a lui Vasilii Nichifor Dutca la 7 ani – de difterie;

02.12.1891 – Gheorghe al lui Ion Vasilii Cernenchi la 9 ani – de difterie;

05.12.1891 – Constantin al lui Dumitru Ion Petrov la 4 ani – de difterie.

ANUL 1896

NĂSCUȚI:

20.12.1895 – Nicolai al lui Ion Ion Lupea și soția Anna Toma;

02.01.1896 – Anton al lui Ion Tudor Cicanciu și soția Pelagheia Alexandru;

22.01.1896 – Vasile al șefului poștei Ion Feodosii Mihail Poslavschii și soția Anna Dumitru;

08.02.1896 – Alexandru al lui Dmitrii Emilian Corosani și soția Parascovia Iacov;

01.04.1896 – Maria a lui Tudor Semion Pașnic și soția Eudochia Ion;

05.11.1896 – Liuba a lui Foca Mihail Ciornenchi și soția Elizaveta Gheorghe;

12.07.1896 – Tudor al lui Ion Timofei Objila și soția Ecaterina Mihail;

27.07.1896 – Antonina a lui Ion Gheorghii Certan și soția Tatiana Afanasii;

01.08.1896 – Pantilimon al lui Alexandru Ion Rogojină și soția Eudochia Vasilii;

15.09.1896 – Maria a lui Ion Ion Musteață și soția Anastasia Iacov;

15.09.1896 – Parascovia a lui Filip Ion Felidciuc și soția Vasilisa Andrei;

09.11.1896 – Maria a lui Vasilii Nichifor Dutca și soția Aculina Alexandru;

21.11.1896 – Maria a lui Stepan Nicolai Botnari și soția Maria Matvei;

CĂSĂTORII:

22.01.1896 – Semion al lui Porfirii Maslin cu Varvara a lui Nicolae Șlâcov, ambii din Capaclia Nouă;

26.01.1896 – Ștefan al lui Nicolae Botnari din Capaclia Nouă cu Maria a lui Matvei Zahariev din Burlacu;

22.09.1896 – Dini al lui Samoil Solomon (cetățean austriac) cu Ana a lui Vasilii Buneanu, ambii din Capaclia Nouă;

29.09.1896 – Iacov Grișica din Akkerman cu Irina Tcaci din Capaclia Nouă;

18.10.1896 – Andrei al lui Zahar Mihailov cu Irina a lui Pahom Ciornenchi, ambii din Capaclia Nouă.

DECESE:

20.12.1895 – Ana, fiica lui Timofei Vasilii Musteață;

10.02.1896 – Petru Stânga la 55 de ani;

23.03.1896 – Vasile Lisnic la 80 ani;

27.03.1896 – Pantilimon, fiul lui Dumitru Ion Petrov;

25.04.1896 – Alexandru, fiul lui Ion Ion Lupea (cetățean austriac) la 8 ani;

10.06.1896 – Efimia a lui Cornei, soția lui Nicolai Lupul Marin la 30 ani;

10.06.1896 – Nicolai, feciorul lui Ion Ion Lupea la 1 an;

03.11.18916 – Petru, feciorul lui Ion Timofei Objila la 5 ani – de difterie;

06.11.1896 – Vasile, feciorul lui Ion Timofei Objila la 3 ani – de difterie;

11.11.1896 – Ecaterina, soția lui Foma Ion Petrov la 25 ani – de difterie;

16.11.1896 – Alexandra, fiica lui Foma Ion Petrov la 2 ani – de difterie;

22.11.1896 – Constantin, fiul lui Nicolai Lupov Marin la 1 an – de difterie;

28.11.1896 – Ioan, fiul lui Semion Ion Petrov la 2 ani – de difterie;

19.11.1896 – Anna a lui Iacob, soția lui Andrei Ciornenchi la 48 ani.

ANUL 1898

NĂSCUȚI:

01.01.1898 – Vasile al lui Gheorghii Alexandru Ciornenchi și soția Maria Nazar;

25.01. 1898 – Vasile al lui Tudor Semion Pașnic și soția Eudochia Ion;

01.02.1898 – Roman al lui Silvestru Semion Babuș și soția Anastasia Mihailovna;

02.02.1898 – Marina lui Ion Ion Lupea și soția Anna Foma;

16.02.1898 – Eudochia a lui Constantin Ion Cozarskii și soția Marina Gheorghii;

16.02.1898 – Eudochia a lui Arsenii Andrei Ciornenchi și soția Efimia Grigore;

22.02.1898 – Maria a lui Iacov Luchian Felidciuc și soția Cristina Leonte;

24.02.1898 – Eudochia a lui Foca Mihail Ciornenchi și soția Elizaveta Gheorghe;

03.03.1898 – Mihail al șefului poștei Tudor Mihail Poslavschii și soția Anna Dumitru;

02.06.1898 – Anna a lui Andrei Vaxarii Mihailov și soția Irina Pahom;

16. 06.1898 – Timofei al lui Dmitri Emilian Corosani și soția Paraschovia Iacov;

01.06.1898 – Antonina a lui Filip Ion Felidciuc și soția Vasilisa Andrei;

21.07.1898 – Ecaterina a lui Ion Ion Nistor și soția Maria Moisei;

08.10.1898 – Sofia a lui Mihail Grigore Bureac și soția Maria Tudor;

08.10.1898 – Valentin al preotului Nicanor Tudor Serbov și soția Ecaterina Mihail;

01.11.1898 – Tudor al lui Ștefan Nicolae Botnari și soția Maria Onofrei;

21.12.1898 – Ștefan al lui Vasilii Ion Șevțov și soția Prascovia Luca.

CĂSĂTORII:

02.01.1898 – Mihail al lui Porfirii Maslin cu Varvara a lui Nicolae Șlâcov, ambii din Capaclia Nouă;

26.01.1898 – Ștefan al lui Grigore Bureac din Capaclia Nouă cu Maria a lui Tudor Ivanov din Chioselia Mică;

25.05.1898 – Ion al lui Ion Luca din Capaclia Nouă cu Ana a lui Tudor Ivancenco din Cazangic;

08.09.1898 – Petru al lui Mihail Târnagi din Coculia cu Agafia a lui Ion Romașco din Capaclia Nouă;

20.09.1898 – Ion al lui Vasile Chitricianu cu Daria a lui Alexai Babuș, ambii din Capaclia Nouă;

20.09.1898 – Vasile al lui Grigore Corniuc cu Maria a lui Nicolae Maslin, ambii din Capaclia Nouă;

18.10.1898 – Ștefan al lui Costantin Marin cu Maria a lui Leonte Toderici din Cociulia;

23.10.1898 – Foma al lui Ion Felidciuc cu Feodora a lui Ion Maslin, ambii din CapacliaNouă.

DECESE:

26.02.1898 – Maria, fiica lui Iacob Felidciuc la 4 zile;

02.03.1898 – Ion al lui Dmitrii Romașco la 32 ani – de tuberculoză;

08.03.1898 – Eudochia a lui Foca Cernenchi la 1 lună;

09.03.1898 – Dumitru al lui Bucur Ureche la 5 luni;

03.05.1898 – Maria, fiica lui Dmitrii Corosani la 14 ani;

11.07.1898 – Maria Iosif Babuș la 65 ani;

21.08.1898 – feciorul lui Ștefan Semion Petrov la 2 ani;

21.08.1896 – fiica Ecaterinei Ion Nistor la 5 ani;

16.09.1896 – feciorul lui Semion Ion Stoleru la 8 luni;

21.11.1896 – feciorul Mihail al șefului poștei Mihail Feodosei Poslavschii la 8 luni;

23.11.1896 – cetățean al Austriei Vasilii Kuzuk la 87 de ani.

ANUL 1899

NĂSCUȚI:

01.01.1899 – Elizaveta a lui Ion Botez și soția Eugenia Onofrei;

02.01.1899 – Vasilisa a lui Ion Musteață și soția Parascovia Vasile;

18.01.1899 – Gheorghe a lui Iachim Mihail Cernenchi și soția Maria Gheorghe;

21.01.1899 – Elena a lui Bucur Foma Ureche și soția Maria Ion;

09.02.1899 – Elizaveta a lui Semion Cornov Lavrinov și soția Agafia Ion;

10.02.1899 – Nicolai al lui Procopii Nichifor Stogurov și soția Anastasia Ion;

10.02.1899 – Anna a lui Ion Ion Musteață și soția Anastasia Iacov;

10.02.1899 – Vasile al lui Semion Ion Petrov și soția Anna Dumitru;

04.03.1899 – Anna a lui Grigorii Alexei Cernenchi și soția Maria Nazar;

01.03.1899 – Grigorii al lui Ion Ion Luca și soția Anna Tudor;

17.03.1899 – Alexei al lui Foca Mihail Cernenchi și soția Elizaveta Gheorghe;

01.04. 1899 – Evghenia a lui Iacov Luchian Felidciuc și soția Cristina Vasile;

01.04.1899 – Nicolai al lui Iacov Daniil Griscenco și soția Irina Maximovna;

15.05.1899 – Irina a lui Timofei Vasile Lisnic și soția Maria Dumitru;

20.06.1899 – Elena a lui Nazarii Ion Cernenchi și soția Cristina Fomovna;

26.06.1899 – Petru al lui Vasilii Ion Cernenchi și soția Maria Gheorghe;

01.07.1899 – Agripina a lui Anton Iosif Șestacovschi și soția Domnica Hachim (sunt și străbuneii dnei Didina Rogojină);

20.07.1899 – Iulia a lui Gheorghii Dmitrii Teosa și soția Anna Constantinovna;

01.08.1899 – Semion al Sofiei Gavril Iurico;

14.08.1899 – Elena a lui Filip Ion Felidciuc și soția Vasilisa Andrei;

02.09.1899 – Anna a lui Foma Ion Felidciuc și soția Feodora Ion;

22.09.1899 – Feodora a lui Ion Ion Popa și soția Parascovia Ion;

01.10.1899 – Olga a lui Ștefan Constantin Marin și soția Maria Ion;

01.10.1899 – Anastasia a lui Ion Leontii Maslin și soția Kira Alexei;

01.10.1899 – Maria a lui Ion Gheorghii Stolear și soția Maria Ion;

24.10.1899 – Nicandru a lui Nicolai Nicolai Răsoi și soția Ecaterina Alexei;

01.12.1899 – Varvara a Axeniei Constantin Mocan;

01.12.1899 – Dmitrii al lui Ion Vasilii Ketrin și soția Daria Alexei;

06.12.1899 – Nicolai al lui Ion Mihail Ciornenchii și soția Vasilisa Petru;

28.12.1899 – Stepan al lui Mihail Feodosei Poslavschii și soția Anna Dumitru.

CĂSĂTORII:

24.01.1899 – Gheorghe al lui Dumitru Teosa cu Ana a lui Constantin Musteață, ambii din Capaclia Nouă;

07.02.1899 – Ion al lui Alexandru Antonov cu Elena Grigorii Cujbă, ambii din Capaclia Nouă;

19.02.1899 – Nicolai al lui Lupov Marin cu Parascovia a lui Ion Nistor, ambii din Capaclia Nouă;

09.05.1899 – Ignat Azarciuc cu Ecaterina a lui Tudor Cazangi, ambii din Capaclia Nouă;

30.05.1899 – Vasile al lui Semion Azarciuc cu Soltana a lui Gheorghe Omaucian, ambii din Capaclia Nouă;

DECESE:

19.01.1899 – Parascovia, fiica lui Bucur Ureche la 6 ani;

ANUL 1911

NĂSCUȚI:

23.12.1910 – Vasilisa a lui Ion Ion Jovmir și soția Anna Andrei;

20.01.1911 – Maria a lui Mihail Anton Șestacovschi și soția Vasilisa Emanuil;

11.02.1911 – Vladimir al lui Ion Alexei Cernenchii și soția Raisa Tudor;

26.03.1911 – Alexei al lui Iacob Ion Rogojină și soția Elena Dmitrii;

23.04.1911 – Alexandra a lui Gheorghe Ion Jovmir și soția Sofia Nazar;

01.06.1911 – Liudmila a lui Afanasii Ion Certan și soția Pelagheia Anton Șestacovschi (străbunica Lenuței Rotari – Stahurschii);

27. 07.1911 – Petru al lui Ion Carpov Ravlo și soția Elena Gheorghii;

20. 07.1911 – Nazarii al lui Nazarii Ion Cernenchi și soția Cristina Ion;

20. 07.1911 – Nicolai a lui Alexei Andrei Cernenchi și soția Vera Semion;

25.07.1911 – Anna a lui Mihail Cornea Lavrinov și soția Taisia Ion;

14. 08.1911 – Spiridon a lui Spiridon Grigorii Lazarev și soția Anastasia Tudor;

26. 08.1911 – Dmitrii al lui Vasilii Dmitrii Petrov și soția Maria Vasilii (bunica Anei Vasilii, sora Valentinei Țînțăroi);

28.09.1911 – Pavel al lui Vera Tudor Bureac (tatăl Ioanei Gherța);

02.10.1911 – Ilii al lui Ilii Ion Bîja și soția Anna Ion;

05. 11.1911 – Gheorghe al lui Vasilii Nichifor Snigur și soția Cristina Ion;

06. 11.1911 – Pavel al lui Ilii Ion Cernenchi și soția Sofia Ion;

17.11.1911 – Maria a lui Tihon Alexei Cernenchi și soția Alexandra Sergiu;

30.12.1911 – Andrei al lui Nicolai Lupov Marin și soția Parascovia Ion.

CĂSĂTORII:

23.01.1911 – Dmitrii aL lui Ilii Marin cu cetățeanca austriacă Maria a lui Dmitrii Gânea, ambii din Capaclia Nouă;

06.02.1911 – Vasile Vasilii Balaban cu Parascovia a lui Vasilii Dudcă, ambii locuitori din Capaclia Nouă;

06.02.1911 – Tihon Alexei Cernenchi din Capaclia Nouă cu Alexandra a lui Sergiu Alexandrov din Baimaclia;

09.10.1911 – Trifon al lui Ion Tcaci din Capaclia Nouă cu Sofia a lui Matvei Pârvan din Cociulia;

06.11.1911 – Gavril al lui Constantin Marin cu Vera a lui Tudor Bureac, ambii locuitori din Capaclia Nouă (stră-străbunica lui Vitalii Basarab și Dinu Basarab);

ANUL 1912

În anul 1912 s-au născut 7 băieți și 9 fete, s-au format 4 familii și au decedat 7 persoane, informația confirmată de preotul Iosif Valenici și dascălul Cristofor Alexandrov, în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

NĂSCUȚI:

07.01.1912 – Ștefan al lui Ion Daniil Grișcenco și soția Evdochia Ion;

22.02.1912 – Axenia a lui Tudor Tudor Pașnic și soția Elena Ion;

30.01.1912 – Elizaveta a lui Iosii Ion Cernenchi și soția Ana Mihail;

29.01.1912 – Ion al lui Vasilii Vasili Balaban și soția Parascovia Vasile;

11.02.1912 – Lidia a lui Ștefan Tudor Marin și soția Maria Leon;

16.02.1912 – Vasile al lui Nicolai Toader Rogojină și soția Maria Anton (bunelul dnei Veronica Lavrinov și străbunelul lui Artur și Victor Lavrinov);

13.02.1912 – Axenti al lui Ion Jomir și soția Ana Andrei;

19.04.1912 – Alexandra a lui Afanasii Lupov Rotari și soția Ana Ion;

20.04.1912 – Feodor al lui Alexandru Vasilii Buneanu și soția Sofia Filip, moașă în sat (bunelul lui Ion Lupea);

21.05.1912 – Constantin a lui Nicolae Andrei Cernenchi și soția Parascovia Lupovna;

20.05.1912 – Elena a lui Ștefan Timofei Lisnic și soția Eudochia Ion;

01.06.1912 – Ion a lui Ion Cornov Ravlo și soția Elena Gheorghi;

14.07.1912 – Eremia al lui Trifan Ion Maximov și soția Sofia Molevte;

25.07.1912 – Anna a lui Daniel Ion Demcenco și soția Eudochia Mihail;

17.07.1912 – Victoria a lui Ion Petru Liubomschii și soția Vera Vasilii;

26.07.1912 – Maria a lui Gheorghe Ion Jomir și soția Sofia Nazar;

17.09.1912 – Maria a lui Nicolae Afanasie Culea;

30.12.1912 – Mihail al lui Ivan Alexandru Antonov;

CĂSĂTORII:

29.04.1912 – Nicolai al lui Gavriil Stanov cu Sofia a lui Gheorghe Brumă, cetățeni austrieci, ambii locuiau în Capaclia Nouă;

16.09.1912 – Andrei al lui Vasilii Buneanu din Capaclia Nouă cu Maria a lui Daniil Grișenco din Akkerman;

23.09.1912 – Dumitru al lui Grigorii Ichim din Capaclia Răzăși cu Elena a lui Ion Nestor din Capaclia Nouă;

27.10.1912 – Serghei al lui Anton Șestacovschi cu Marina a lui Ion Serjant, ambii din Capaclia-Nouă.

DECESE:

07.01.1912 – Văduva Maria Cârlavan la 60 de ani;

09.02.1912 – Văduva Elena Vasilievna Tcaci la 80 de ani;

24.03.1912 – Sava Mihailov Gusin și soția Irina Danilov la 25 de ani – de tif;

16.05.1912 – Ion, feciorul lui Vasilii Vasilii Balaban la 4 luni – insuficiență renală;

23.05.1912 – Feodora, fiica lui Vasilii Ion Cernenchi la 22 de ani –de insuficiență renală;

27.07.1912 – Eremia, fiul lui Trifan Ion Maximov la 12 zile;

23.12.1912 – Anton, fiul lui Alexandru Vasilii Buneanu la 6 luni – de scarlatină.

ANUL 1913

NĂSCUȚI:

31.01.1913 – Zinovia a lui Afanasii Ivanovici Certan;

24.01.1913 – Larisa, fiica profesorului școlii bisericești ortodoxe din Capaclia Nouă Filip Alexandru Antonov cu soția Ana Ion;

24.02.1913 – Ion al lui Gavriil Constantin Marin și soția Vera Onufrii;

06.03.1913 – Ioan al lui Constantin Ion Căpățină;

03.03.1913 – Ioan al lui Ștefan Nicolae Botnari și soția Maria Onufrevna;

12.03.1913 – Alexandru a lui Dumitru Ilici Marin și soția Maria Dumitru;

17.03.1913 – Cristofor a lui Vasilii Vasilii Balaban și soția Parascovia Vasile

09.03.1913 – Zinovia a lui Vladimir Alexandru Antonov și soția Natalia Pavel;

10.04.1913 – Anna a lui Tudor Grigorii Bureac și soția Efrosinia Semion;

16.04.1913 – Nicolai al lui Nicolai Stepan Gavriil, cetățean al Austriei și soția Sofia Gheorghe;

23.06.1913 – Nicolai al lui Tudor Tudor Pașnic și soția Elena Ion;

25.06.1913 – Ion al lui Vasilii Ion Cernenchi și soția Maria Gheorghe;

03.08.1913 – Maria a lui Iacob Ion Rogojină și soția Elena Dmitrii;

18.08.1913 – Gavril a lui Manoli Constantin Bucovețchi și soția Parascovia Filip;

10.08.1913 – Ludmila a lui Cristofor Ion Alexandrov și soția Anastasia Varfolomei;

17.10.1913 – Dumitru al lui Vasilii Nichifor Snegur și soția Iarisa Ileva;

16.11.1913 – Sofia a lui Ion Ion Nistor și soția Ortenzia Radion;

01.12.1913 – Vera a lui Chiril Anton Vâlcov și soția Anastasia Ion;

16.12.1913 – Gheorghe al Iui Ion Bata, cetățean al Austriei, și soția Ana Ion.

CĂSĂTORII:

03.02.1913 – Ion Ion Nistor și Ortenzia Radion Gârceu din Paicu;

25.08.1913 – Marc Mihail Gusti și Alexandra Alexandru Caradjic din Capaclia Nouă;

06.10.1913 – Alexandru Alexandru Antonov și Alexandra Mihail Madjar din Babel;

20.10.1913 – Fedor Ion Serjent și Maria Vasilii Dănăilă din Coculia;

27.10.1913 – Ion Dumitru Petrov și Maria Vasile Dudca din Capaclia Nouă;

03.11.1913 – Vasile Ion Alexeev din Comrat și Xenia Ion Popa din Capaclia Nouă.

DECESE:

09.01.1913 – Tudor Gobjilă la vârsta de 17 ani;

16.01.1913 – Ion Ion Lupea cu cetățenie austriacă la vârsta de 73 de ani;

18.01.1913 – Gheorghe Snegur la vârsta de 12 ani;

09.03.1913 – Constantin Alexandru Bulgar la vârsta de 46 ani;

12.03.1913 – Alexei Bulgar la vârsta de 90 de ani;

30.03.1913 – Ion al lui Gavril Constantin Marin la vârsta de 2 luni;

02.04.1913 – Sofia Cernenchi la vârsta de 33 ani.

În anul 1913 s-au născut 12 băieți și 9 fete, s-au format 6 familii și au decedat 6 bărbați și o femeie – informație confirmată de preotul Serghei Stadnițchii și dascălul Alexandrov în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae".

ANUL 1914

NĂSCUȚI:

01.12.1913 – Afanasii al lui Stepan Constantin Marin și soția Maria Leontii;

06.01.1914 – Elena a lui Dmitrii Constantin Marin și soția Maria Ion;

05.01.1914 – Nina a lui Ion Ion Jomir și soția Anna Andrei;

03.03.1914 – Ion al lui Gavril Costantin Marin și soția Vera Tudor;

19.03.1914 – Vasilii al lui Feodor Iacov Dutca și soția Alexandra Grigorii;

22.03.1914 – Ion și Natalia a lui Nicolai Feodor Rogojină și soția Maria Anton;

23.03.1914 – Elena a lui Iosif Ion Cernenchi și soția Anna Mihai;

14.05.1914 – Andrei al lui Sergiu Anton Șestacovschi și soția Maria Ion;

16.05.1914 – Ecaterina a lui Spiridon Grigorii Lazarev și soția Anastasia Tudor;

31.05.1914 – Ion al lui Alexandru Vasile Buneanu și soția Sofia Filip;

17.06.1914 – Feodor al lui Mihail Cornea Lavrinov și soția Anastasia Ion;

02.07.1914 – Ecaterina a lui Efrosinia Mihail Cebaniuc-Dimcenco;

12.07.1914 – Ion al lui Andrei Vasile Buneanu și soția Maria Daniil;

13.08.1914 – Nicolai al lui Ion Carp Ravlo și soția Elena;

13.09.1914 – Tudor al lui Ștefan Timofei Lisnic și soția Eudochia Ion;

23.09.1914 – Gheorghe al lui Nicolae Afanasii Culea și soția Elizaveta Mihai;

03.10.1914 – Efrosinia a lui Ion Dmitrii Petrov și soția Maria Vasilii;

26.10.1914 – Alexandru al lui Afanasii Ion Certan și soția Pelagheia Anton;

02.11. 1914 – Feodora a lui Nicolai Stan Gavril-Velean și soția Sofia Gheorghii;

19.11.1914 – Gherem al lui Ion Ion Lupea, cetățean austriac, și soția Tudora Dmitrii;

14.12.1914 – Ion al lui Nicolai Lupov Marin și soția Parascovia Ion;

CĂSĂTORII:

26.01.1914 – Ion al lui Ion Lupea și Feodora a lui Dmitrii Dragomir, ambii din Capaclia Nouă;

06.07.1914 – Eremia Avramov Slavovici cu cetățenia austriacă și Elena a lui Constantin Botnaru, ambii locuitori din Capaclia Nouă.

DECESE:

05.02.1914 – Ana a lui Dumitru Cernenchi;

04.04.1914 – Sorocian Domnica la 80 de ani;

20.04.1914 – Natalia, fiica lui Nicolae Rogojină;

15.05.1914 – Elena Ion Azarciuc la 38 ani – de tuberculoză;

01.07.1914 – Ecaterina, fiica lui Mihail Ion Mihailov;

05.07.1914 – Feodor Daniil Grișcenco la 34 ani – de tuberculoză;

04.08.1914 – Afanasii, fiul lui Ștefan Constantin Marin;

06.08.1914 – Trifan Ion Tcaci la 23 de ani;

23.11.1914 – Iosif Eduard Muvinschii la 89 de ani;

26.11.1914 – Anton Iosif Șestacovschi la 59 de ani – de inimă;

07.12.1914 – Ilia Ion Cernenchi la 39 de ani – de tuberculoză;

Aceste date sunt confirmate de preotul Serghei Stadnițchii și dascălul Alexandrov în registrul metrical al bisericii „Sf. Nicolae”.

În carte am prezentat doar informația existentă în Arhiva Națională a Republicii Moldova. Registre metricale, care ar indica anii următori, în Arhiva Națională a Republicii Moldova nu s-au păstrat.

Viața în comună, începând cu anul 1906

În anul 1906 s-au stabilit cu traiul în jur de 200 de familii de origine germană. Ei au procurat pământul de la boierul Vișniovschii, și-au construit case (majoritatea caselor aveau un nivel și jumătate) cu temelie de piatră. Despre modul de viață al familiilor germane ne vorbește autoarea Berta Ștahl în lucrarea „Erinnerungen aus einem ereignisreichen Leben" („Amintiri ale unor evenimente din viață") – o istorie a unei familii. Notițele sunt făcute de noi anume în baza acestei monografii. Autoarea Berta Ștahl a lui Stikel s-a născut la 14.04.1921 în comuna Vișniovca (Basarabia), parte de pământ între Nistru și Prut, în apropiere de Marea Neagră.

Autoarea menționează că strămoșii ei s-au stabilit cu traiul în Basarabia, începând cu anul 1820. O bună parte dintre ei erau din Baden – Wurttenberg. La acea vreme Basarabia era sub stăpânirea Rusiei. Nemții au fost măguliți să vină în Basarabia pe timpul domniei împărătesei Ecaterina. Cei ce veneau în Basarabia erau eliberați de a face serviciul militar timp de 10 ani și erau scutiți de la plăți, impozite. În afară de aceasta era foarte important pentru ei că li se permitea să-și păstreze credința.

În această perioadă, în Germania lumea ducea foame, nu aveau locuri de muncă, existau conflicte religioase. Din aceste cauze multe familii, împreună cu prietenii, cunoscuții se hotărau să plece/emigreze pentru o viață mai bună. În principal, emigrau prin Polonia, prin Umani pe Dunăre, înspre Basarabia.

Drumul era anevoios, mulți nu rezistau, mureau în drum de foame sau din cauza epidemiilor. Ajunși la destinație, erau nevoiți să-și sape bordeie, să le învelească cu stuf pentru a supraviețui prima iarnă. Era o situație penibilă, nu aveu condiții normale de trai, dar să se întoarcă înapoi nu aveau surse. S-au împăcat cu situația și au început să-și construiască case, să-și creeze condiții de trai. Majoritatea nemților și-au adus aportul la construcția bisericii protestante, în care astăzi se află casa de cultură din localitate. O parte dintre ei erau adventiști de ziua a șaptea, și ei au început construcția bisericii, dar n-au dus-o la bun sfârșit. De obicei, se întruneau în casa lui moș Macari, bunelul Lenuței Stratiev.

Autoarea menționează: „I-a costat scump pe strămoșii noștri minciunile care se răspândeau atunci, cum că în Imperiul Rus se trăiește bine. Despre adevărurile din această perioadă se vorbea în șoaptă. Eu am aflat mult mai târziu, din spusele părinților."

Cei care se stabileau cu traiul în localitățile sătești, primeau câte 60 ha de pământ. Familiile erau numeroase, până la 10 persoane. Din acest motiv, pentru a-și întreține familia, erau nevoiți să-și scoată de vânzare marfa pe care o aveau. Din familia Ștahl printre primii s-a stabilit cu traiul în Basarabia bunicul autoarei, Iacob Ștahl, care avea 4 feciori și o fiică. Unul dintre feciori s-a întors imediat în Wurttenberg. Bunicul a cumpărat 100 ha de pământ, pentru a le da la cei trei feciori câte 33 ha la fiecare. Feciorul, care purta același nume ca și bunicul Iacob, avea o gospodărie agricolă bună. El deținea 33 ha de pământ și soția lui Cristina Neker avea 12 ha. Ei au avut împreună 5 feciori și 4 fiice. Unul dintre feciori, tot cu numele Iacob, a fost soțul autoarei Berta Ștahl.

Bunicii paterni pe linia de domnișoară Berta Stichel au venit în Vișniovca mai târziu. Bunicul a cumpărat aici 25 ha de pământ. În familia bunicului patern au crescut 4 feciori.

Bunicul pe linie maternă cu numele Ștuber, avea 60 ha de pământ. În familie erau 5 feciori și 5 fiice. Bunicul i-a dat mamei 2 ha de pământ și o vie.

Familiile germane erau în bună înțelegere cu băștinașii. Copiii se jucau împreună. În localitate domnea bunăvoința, acuratețea, punctualitatea și respectul reciproc.

În anul 1940 statul german a chemat toți cetățenii de origine germană să se întoarcă în țara de baștină. Li s-a permis să ia cu ei doar obiectele strict necesare. Astfel, în localitate au rămas pământurile procurate, uneltele, vitele, păsările și, cel mai important, au rămas casele.

„Drumul spre țara de origine a fost mult mai greu și anevoios", menționează autoarea Berta Ștahl. După venirea în localitate a familiilor de origine germană, în societate a avut loc o perioadă de adaptare, de schimb de experiență, de conviețuire pașnică între etnii. Responsabilitatea, corectitudinea, punctualitatea, hărnicia, curățenia, respectul erau valorile dominante în comună. În decembrie 1911 s-au organizat alegerile primarului și a consiliului comunal. Locuitorii l-au propus în funcție de primar pe cetățeanul de origine germană Iogan Manț, iar în componența consiliului au fost aleși Iacob Grosgans, Constantin Marin, Ivan Serjant, Fridrih Ștuber, Iacob Ștali, Iacob Rati, Gheorg Șmidt și Feodor Buriac.

Doar după 2 ani de statornicie a cetățenilor de origine germană, ei s-au considerat obligați de a se încadra activ și în viața socială a localității.

Cele relatate se adeveresc în documentul care urmează:

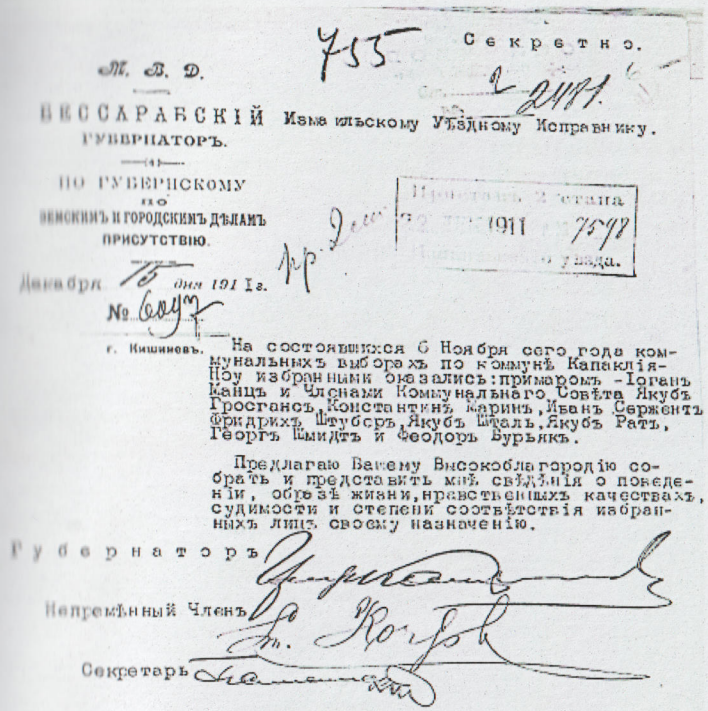

Секретно.

755

М. В. Д.

БЕССАРАБСКІЙ ГУБЕРНАТОРЪ.

Измаильскому Уѣздному Исправнику.

ПО ГУБЕРНСКОМУ ПО ЗЕМСКИМЪ И ГОРОДСКИМЪ ДѢЛАМЪ ПРИСУТСТВІЮ.

Декабря 15 дня 1911 г.

№ 6097

г. Кишиневъ.

На состоявшихся 6 Ноября сего года коммунальныхъ выборахъ по коммунѣ Капаклія-Нэу избранными оказались: примаромъ -Іоганъ Кайцъ и Членами Коммунальнаго Совѣта Якубъ Гросгансъ, Константинъ Маринъ, Иванъ Сержентъ Фридрихъ Штуберъ, Якубъ Шталь, Якубъ Ратъ, Георгъ Шмидтъ и Феодоръ Бурьянъ.

Предлагаю Вашему Высокоблагородію собрать и представить мнѣ свѣдѣнія о поведеніи, образѣ жизни, нравственныхъ качествахъ, судимости и степени соотвѣтствія избранныхъ лицъ своему назначенію.

Губернаторъ

Непремѣнный Членъ

Секретарь

(Fond. nr. 9 Inv. nr. 1 U.P. 2280)

În localitate s-au constituit un șir de instituții din inițiativa boierului Vișniovschii, care au și primit numele proprietarului, cum ar fi, de exemplu, oficiul poștal și școala germană. Aceste schimbări au fost un indiciu al consiliului comunal de a înainta o cerere către guvernatorul Basarabiei de a schimba denumirea comunei din Capaclia Nouă în Vișnevca.

Consiliul comunal din Capaclia Nouă și primarul Rati au înaintat către guvernatorul Basarabiei un raport

pe data de 11.11.1911 cu nr. 243, în care se cerea schimbarea denumirii comunei din Capaclia Nouă în Vișnevca.

М. В. Д.

НОВО-КАПАКЛІЙСКОЕ
КОММУНАЛЬНОЕ
УПРАВЛЕНІЕ
2-го СТАНА
ИЗМАИЛЬСКАГО УѢЗДА.

Ноября 11 дня 1911 г.

№ 243.

ПОЧТОВЫЙ АДРЕСЪ:
ВИШНЕВКА.
Бессарабской губерніи.

15 нояб. 1911.

Въ Бессарабское Губернское Правленіе

Бесс. Губ. Прав.
15. НОЯБ 1911
Вх. № 3221

Рапортъ

Протоколъ мѣстнаго Коммунальнаго Совѣта отъ сего числа за №7, коимъ ходатайствуетъ о переименованіи мѣстной Коммуны Капаклія-Ноу под офиціальным именованіем „Вишневкой", при семъ въ Бессарабское Губернское Правленіе Коммунальное Управленіе имѣетъ честь представить на разрѣшеніе.

Примаръ Ратъ

Коммунальный писарь Ивановъ

În data de 30.12.1912 prin decizia Guvernatorului Basarabiei și a deciziei consiliului regional Cahul, s-a aprobat cererea consiliului comunal privind schimbarea denumirii comunei din Capaclia Nouă în Vișnevca cu legalizarea denumirii în toate instanțele.

ПОСТАНОВЛЕНІЕ.

И.д. Бессарабскаго Губернатора, Вице-Губернаторъ, разсмотрѣвъ ходатайство Коммунальнаго Совѣта коммуны Капаклія-Ноу о переименованіи ея въ коммуну „Вишневка", въ виду того, что селеніе это издавна въ народѣ именуется Вишневкой и что почтовое отдѣленіе, нѣмецкое училище и другія учрежденія также носятъ названіе Вишневскихъ, а также заключеніе Кагульскаго Уѣзднаго Земскаго Совѣта по сему предмету и, признавая ходатайство Коммунальнаго Совѣта заслуживающимъ уваженія,

ПОСТАНОВИЛЪ:

Разрѣшить переименованіе коммуны Капаклія-Ноу, Измаильскаго уѣзда въ коммуну „Вишневка", о чемъ сообщить для свѣдѣнія Губернскому Правленію, прося его напечатать объ этомъ въ Бессарабскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, Казенной Палатѣ, Окружному Суду, Кагульскому Непремѣнному Земскому Комитету, Измаильскому Уѣздному Полицейскому Управленію и Исправнику, препроводивъ ему копію сего постановленія для объявленія жителямъ коммуны „Вишневка".-

И.д.Губернатора,
Вице-Губернаторъ

Декабря 30 дня 1912 г.

Непремѣнный членъ

(Fond nr.9 Inv nr. 1 U.P. 1995)

În anul 1912 a fost confirmat în funcția de primar Fridrih Widmer și membrii consiliului: Iacob Ștali, Alexandru Buneanu, Andrei Azarciuc, Constantin Marin, Gheorghe Necher, Iohan Rati, Iacob Grosgans, Feodor Bureac. Componența consiliului ne convinge că și în acest caz s-a respectat atât etica de conviețuire, cât și cea de administrare în localitate. Au fost aleși patru consilieri de origine română și patru de origine germană.

În luna august 1916 Fridrih Widmer este eliberat din funcția de primar și a fost ales în această funcție Constantin Marin.

Cum a decurs mai departe firul istoriei vine să ne confirme autorul Alexandru Sârbu în lucrarea „Colinele Tigeciului - vatră de istorie milenară (monografia localităților din raionul Cantemir, editată în Chisinău, 2017, 432 pag.). Autorul descrie evenimente importante și din localitatea noastra și anume: în anii 1918-1940 învățătorii perioadei interbelice erau: Antonov Filip; Cardașeva Nadejda; Bacarjî Eufrosinia; Ivanov Anghel; Antonov Zinaida; Suhopancu Maria; Tocu Nicolae; Vrabie Arsitide; Atanasiu Emil; Nichita Gheorghe; Andras Sandău; Bacanu Maria; Cotoranu Mândița, Gheorghiu Alexandru; Ursu Ilicheria; Bibicu Georgeta; Gonța Gheorghiță; Diaconu Ioana; Berdilă Dumitru; Pșenit Atena. (Fond nr.1477 inv. nr.3 U.P.1,4,6,13,16,21,23,121,174)

În anul 1924 erau 1060 de locuitori și se practicau următoarele îndeletniciri:

Primar – Golfrid Manț;

Notarul – Leahu Ion;

Învățători: Antonov Filip, Vidmer Eduard;

Rabinul comunei – Isr. Ohman Casil;

Preot Paroh – Botnari Xenofond;

Cârciumari: Bajica Ilie, Hânza lon, Hazim Herseu;

Bancă populară „Cooperativă Țărănească" cu capital de 18000 lei; Președinte Antonov Filip;

Cizmari: Gusti Haeric, Ivanov Nicolae, Maer Natanase, Răsoi Ion, Slobodniuc Nazarie;

Croitori: Cogan Riven, Chesler Benia;

Manufactură (magazine): Chesler Hil, Chesler Chimu, Cramfeld Simion, Hazim losif, Vainsberg Haim;

Măcelari: Chesler Aron, Cogan Moise;

Mecanici: Slobodniuc Grighorie;

Moară cu aburi: Necher Gheorghe.

(Anuarul „Socec" al României Mari, vol.II, București, 1923-1924, p. 45)

În anul 1925 în Vișniovca erau:

1197 locuitori, o școală primară;

Băcănii: Grosghentz Ion, Chesler Rhiva, Chesler Iehil; Chesler Moise, Cronfeld S., Lazarovici B., Pichel Frederic, Weisberg H.;

Banca populară „Viitorul Plugarilor";

Birturi: Haizen Iosif, Hansa Ion;

Cărămidari: Cronfeld S.

Cizmari: Colton Ioan, Ivanov Feodor;

Croitori: Cogan Ruvin, Chesler Benia;

Dogari: Miiller Daniel;

Dulgheri (lemnari): Lazarev Spiridon,

Șalfele Avram, Ștubert Andrei;

Fierari: Rab David, Stauche Gotlieb,

Taicer Gheorghe;

Gangii: Târlaru Pincu;

Măcelari: Cogan Moise, Marin Ştefan;

Mecanici: Slobodniuc Grigore;

Moară: Necher Gheorghe;

Sobari: Lazarev Spiridon, Trandveid Ferdinand;

Tâmplari: Şalfele Avram; Ştuber Andrei.

Zidari: Ghecling H., Miiller Cristian;

Agricultori: Bonet Adam, Bonet Frederic, Bonet Ioan, Ensler Gottfred, Flaic Iacob, Grogantz Christian, rosganz Iacob, Gvener G., Chesler Ioan, Kleiber F., Manţ Gottfried, Necher Gheorghe, Necher Ioachim, Roth Andrei, Roth Frederic I, Roth Frederic al II-lea,Roth Iacob, Roth Ion, Rossenberg Andrei, Sachmann Ion, Saltz Ioan, Schmidt Gheorghe, Ştahl Iacob, Ştahl Ion, Ştal Michail, Gramaţchi Matei, Weiss David, Widmer Ana, Widmer Frederic, Widmer Gheorghe;

Aceste mărturii sunt confirmate de Anuarul României pentru comerţ, industrie, meserii şi agricultură, Bucureşti, 1925-1926, p. 2420.

Valoarea informaţiei prezentate constă în oglindirea perfectă a tabloului real de existenţă a unei palete largi de meseriaşi, ceea ce ar fi de folos şi astăzi pentru întreprinderea gospodărească a localităţii. Ar fi binevenită instituirea unei reţele de servicii comunale.

Pentru perioada anilor 1927-1936 în Arhiva Naţională a Republicii Moldova nu s-au găsit documente. Dar din descrierea anterioară concludem că evoluţia social-economică, culturală şi în această perioadă se desfăşura în armonie şi bună înţelegere.

Locuitorii, care nu aveau tehnică agricolă necesară dădeau pământul în arendă, iar la sfârşit de an primeau

jumătate din roada recoltată. Impozitul funciar era plătit de fiecare familie în mod individual, aşa cum fiecare familie avea în proprietate terenuri agricole, vite, pasări. Pentru vite erau rezervate păşuni, pentru păsari – toloacă.

Vom prezenta în continuare încasările şi situaţia bugetară din localitate în perioada anilor 1935-1938.

TABLOU Nr. 1

de media încasărilor în cursul celor trei ani din urmă

NATURA VENITURILOR	Sumele încasate în anul financiar 1935/1936	Sumele încasate în anul financiar 1936/1937	Sumele încasate în anul financiar 1937/1938	Media încasărilor pe acești trei ani financiari	Sumele încasate pe primele 9 luni ale anului 193..-193..
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
[illegible]	20887	41838	60.894	41051	
[illegible]	7102	8980	8748	8276	
[illegible]	4493	4905	2325	3907	
[illegible]	4061	2296	2200	2852	
[illegible]	1858	765	785	1136	
[illegible]	590	835	8228	3217	
[illegible]	110	80	240	143	
[illegible]	–	10	60	23	
[illegible]	140	430	580	400	
[illegible]	1219	458	318	665	
[illegible]	9176	7372	8150	8230	
[illegible]	4800	4646	5584	5010	
[illegible]	13900	20413	20409	18240	
[illegible]	45411	55569	16048	39009	
[illegible]	–	–	615	205	
[illegible]	950	–	2050	1000	
[illegible]	140	50	–	63	
[illegible]	9775	–	–	3265	
[illegible]	500	–	1350	616	
[illegible]	–	3160	5400	2853	
[illegible]	40000	22500	29045	30513	
[illegible]	–	2036	400	812	
Total	165128	176343	[illegible]	[illegible]	

Se certifică exactitatea cifrelor înscrise în prezentul tablou.

PRIMAR, Notar comunal,

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. 1652)

În decursul anilor 1935-1938, veniturile proveneau din 22 de surse, indicate în tabloul nr.1 de mai sus. Astfel, venitul total constituia: în anul 1935/1936 – 165128

lei; în anul 1936/1937 – 176343 lei și în anul 1937/1938 – 170929 lei.

Primar în această perioadă era Mihai Șestacovschi (a.n. 1889 - ?), care a fost deportat în Siberia și s-a pierdut fără veste.

Sursele financiare acumulate erau folosite judicios, rațional. În modul acesta cheltuielile erau in concordanță cu veniturile.

PRIMĂRIA COMUNEI Vișinești

CONSILIUL COMUNAL

41 / 15

PROCES-VERBAL

Astăzi, 4 Mai 1938

Primarul comunei luând în examinare proiectul de buget general al administrației comunale pe exercițiul financiar 1938/1939.

Având în vedere expunerile făcute de d-l Notar al comunei Vișinești, județul Cahul,

Având în vedere că nu s-au făcut nici o întâmpinare sau contestație de cetățeni contra proiectului de buget, întocmit și afișat în termen legal.

În baza art. 211 din legea administrativă, aprobăm acest buget pe articole la sumele arătate în dreptul fiecăruia în coloana «Sumele votate», iar pe capitole și în total la cifra următoare:

Venituri ordinare	Lei 95809
Venituri extraordinare	10288
Venituri cu destinație specială	24700
Total general al veniturilor	Lei 130797
Cheltuieli ordinare	Lei 95809
Cheltuieli extraordinare	—
Cheltuieli cu destinație specială	24700
Total general al cheltuielilor	Lei 120.509
Excedent	Lei 10288

Consilieri — Primar, Șestacovschi

Notar,

(Fond. nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. 1652)

În anii 1938-1939 veniturile proveneau de la taxele locale de pe 19 poziții pe venit din serviciile complet descentralizate și erau utilizate în localitate, distribuite pe 23 de poziții. Banii colectați din venituri erau cheltuiți pentru întreținerea instituțiilor sociale din localitate.

Averea din localitate era specificată și ținută la evidență judicioasă.

Comuna Vișinești

Județul Cahul

I N V E N T A R.

De inscrierea averei mobile și imobile a comunei.

SPECIFICAREA IMOBILELOR și MOBILELOR Proprietatea comunei	Valoarea Lei	Bani
Localul primariei acoperit cu țiglă, având curtea în sup. de 20 arii	100.000	-
Un cimitir de oameni în sup. de 2 ha.	8.000	-
Un cimitir de animale în sup.de 2 ha.	8.000	-
Două mese pentru cancelari	1.500	-
Două scaune mari din care unu cu rezim.	600	-
Două dulapuri mari	5.000	-
Una casă de bani	1.500	-
Un ceas de perete	800	-
Două tabureci	150	-
Un scaun mic cu rezemător	150	-
Una lampa mică	50	-
Una căruță de doi cai cu butoi	5.000	-
Două căldări	100	-
Un topor	70	-
Una pompa de incendiu	1.000	-
Două cârlige pentru incendiu	200	-
Un aparat telefonic centrală 8 numere	8.000	-
Un sarai const.din scând.și lut.	15.000	-
5 potrete	250	-
Drapel	200	-
Două tablouri armata română în Budapesta	100	-
Un beci	900	-
Una etiva pentru deparazitare	2.000	-
Un scaun împletit donat de fostul primar	100	-
Pădure comunală având plant.45.000 puieți	32.000	-
Gardul primariei	5.000	-
7 sherete și una urnă	2.500	-
Un pupitru	250	-
Una potret M.S.Regele Carol II	100	-
Un potret M.Voevod Mihai	100	-
Una icoană Isus Hristos	200	-
Una livadă comunală cu 65 pomi fructiferi	2.000	-
Doi stupi sistematici prop.comunei	2.000	-
Total	202.840 lei	

Pentru conformitate

Notar,

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. 1653)

Din luna iunie 1939 documentele oficiale erau semnate de primarul Iauch Gotfrid.

Actele anexate mai jos ne indică evidența riguroasă a tuturor bunurilor și documentelor emise în localitate:

ROMÂNIA

PRIMĂRIA COMUNEI VIȘINEȘTI
JUDEȚUL CAHUL
Nr. 1060
1939 Luna Iunie Ziua 15

Referatul notarului
Către Primarul comunei Vișinești
Județul Cahul.

Subsemnatul S.Botnaru,notarul comunei Vișinești Județul Cahul, procedând astăzi 15 Iunie 1939 la verificarea scriptelor de contabilitate a anului financiar 1938/939 și dosarele cu actele justificative, am constatat că toate sumele sunt reale și bine repartizate pe fonduri nefăcându-se nici o deturnare,atât la ordonanțele de plată toate actele sunt legal întocmite și timbrate.

Vă supun contul de gestiune a anului financiar expirat pentru aprobare Odată cu depunerea contului de gestiune pe exercițiului anului financiar a anului 1938/939,depun următoarele scripte de contabilitate:

1.Un jurnal de casa
2.Un registru ordonanțer de plată.
3.Trei chitanțere Vol.I.II.III.
4.Un registru de inscrierea veniturilor.
5.Un registru partizi cheltueli.
6.Un registru inscrierea ordonanțelor de plată.
7.Un dosar cu actele justificative. și ordonanțele respective.-

ROMÂNIA NOTAR PRIMĂRIA COM. VIȘINEȘTI JUD. CAHUL

Primaria comunei Vișinești Județul Cahul

PUBLICAȚIUNEA Nr.1080.

Se aduce la cunoștința generala că astăzi 20 Iunie 1939,s'a depus la mine cancelaria primariei spre cunoștința publică,pe termin de 10 zile,contul de gestiune al administrației comunale pe anul financiar 1938/939 insoțit de programul de lucrări pe aceia-și oeriodă de timp,pentru votarea contului de gestiune in ziua de 2 Iulie 1939 ora 10 in localul primariei.

Cei interesați pot depune,la registratura comunei reclamețiuni s'au intâmpinări până in ajunul ședinței.

20 Iunie 1939.

PRIMĂRIA COMUNEI VIȘINEȘTI JUD. CAHUL

Primar,

Notar,

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. nr. 1653)

Informația indicată mai sus ne vorbește despre modul nevoalat de lucru al primăriei față de locuitorii comunei, care puteau lua act de contul de gestiune al administrației comunale, să-și exprime opiniile și să aprobe programul de lucrări realizate. În felul acesta creștea responsabilitatea întregii comunități.

În această perioadă exista o democrație incontestabilă.

9

D E C I Z I U N E A. Nr.17.

b Astăzi 2 Iulie 1939.

Noi, Gotfrid Iauch Primarul comunei Vişineşti Judetul Cahul, având în referatul notarului Nr.1060/939 şi în baza I.D.R. Nr.637 din 15 Februarie 1938, luând în examenarea contul de gestiune pe exerciţiului anului financiar 1938/939 împreună cu scriptele de comptabilitate şi dosarul cu actele justificative ale comunei prezentate pe exerciţiul expirat.

Având în vedere că din referatul prezentat reese că veniturile realizate în timpul anului sunt repartizate pe fonduri, atât şi cheltuelel s'au făcut în limita prevederilor bugetare, repartizate pe fonduri şi nefăcându-se deturnări.

Având în vedere ca dosarul cu actele justificative şi scriptele de comptabilitate şi din examenarea făcută am constatat că cifrele operate sunt reale, corespunzând exactităţi operaţiunelor făcute în cursul anului.

In baza art.227 din Legea Ad-tivă şi în vertutea drepturei conferit, aprob contul de gestiune pe exerciţiul anului financiar 1938/939 aşa după cum urmează:

Drepturi constatate la venituri.....lei 126.328
" " ..cheltueli.....lei 116.040
Excedent bugetar .....lei 10.288
Incasări efectuate .....lei 124.179
Plăţi " .....lei 92.355
Excedent bănesc .....lei 31.824

Soldul în suma de lei 23.324 în numerar a fost consemnat pe seamă comunei, 10.000 sub recipisa Nr.5215/938 a Ad-ţiei financiare şi lei 13.324 sub chitanţa Nr.79/939 a Percepţiei Vişineşti, s'a făcut venit în cassa comunală şub chitanţa Nr.42/939 suma de lei 8500 în titluri de rentă.

De cele ce preced am dresat prezenta, urmând ca în conformitate cu art. 227 din Legea Ad-tivă să fie trimisă împreună cu toate scriptele de comptabilitate Onor Prefecturei Judetului Cahul, pentru aprobare.

Primar, Notar,

Planul localităţii:

Prezentul plan al localităţii Văşniovca din anul 1940 a fost întocmit de un cetăţean german. În plan sunt indicate construcţiile, care aparţineau nemţilor, spaţii care aparţineau nemţilor, dar erau fără construcţii. N.O. indică construcţiile cetăţenilor de alte naţionalităţi. Sunt proiectate străzile, cimitirul evreiesc, cimitirul ortodox, cimitirul nemţesc şi instituţiile sociale existente la acea vreme.

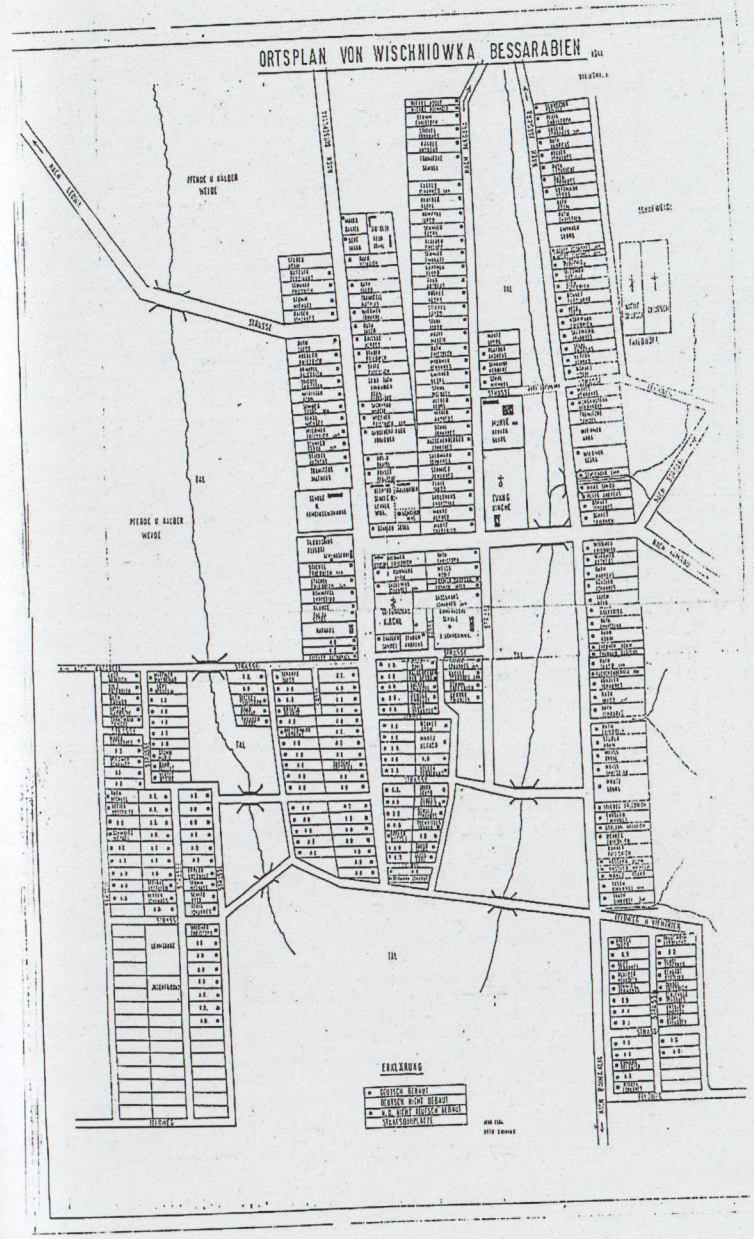

Situația financiară în anii 1940-1941

Bugetul veniturilor era constituit din trei capitole:

1. Venituri ordinare;
2. Venituri extraordinare;
3. Venituri cu destinație specială.

VENITURI

Nr. crt. al paragrafelor	NATURA VENITURILOR	Sumele incasate in anul precedent Lei	Sumele votate de Consiliul comunal Pe § Lei	Sumele aprobate Pe § Lei
	PARTEA I			
	CAP. I			
	VENITURI ORDINARE			
1	Venituri incasate prin Stat			
2	Impozitul agricol			
3	Impozite comunale	134.000	134.000	
4	Taxe comunale	15240	15240	
5	Taxe intiințate prin regulamente comunale	6890	6990	
6	Venituri rezultate din exploatarea averii comunale și folosința temporară a domeniului public	1500	1600	
7	Intreprinderi comunale	2192	2492	
8	Subvenții fără destinație specială			
9	Venituri diverse	9200	9200	
		2544	12600	
	TOTALUL veniturilor ordinare	171482	182122	
	CAP. II			
	VENITURI EXTRAORDINARE			
1	Administrația generală	32824	17824	
	TOTALUL veniturilor extraordinare	32824	17824	
	CAP. III			
	VENITURI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ			
1	Veniturile drumurilor	5494	5200	
2	Fondul pentru paza in comună	34701	49500	
3	Fondul pentru paza câmpului	22.217	26.000	
4	Cotizațiuni			
5	Împrumuturi			
6	Fondul pentru asistența socială			
7	Fond in vederea marilor lucrări			
8	Subvenții dela Eforia pășunilor			
9	Fundațiuni, legate și subvențiuni cu destinație specială			
10	Fond ptr. despăgubirea măcelarilor și îmbunătățiri abatorului			
11				
	TOTALUL veniturilor cu destinație specială	63412	80700	
	TOTAL GENERAL al veniturilor	268718	280646	

Primar,

Notar,

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1654)

Corespunzător și bugetul cheltuielilor era constituit din trei capitole:

1. Cheltueli ordinare;
2. Cheltueli extraordinare;
3. Cheltueli cu destinație specială.

TULAȚIE

CHELTUELI

Nr. crt. al paragrafelor	NATURA CHELTUELILOR	Drepturi constatate in sarcina comunei in anul precedent Lei	Sumele votate de Consiliul comunal Pe § Lei	Sumele aprobate Pe § Lei	OBSER
	PARTEA II				
	CAP. I				
	CHELTUELI ORDINARE				
1	Administrația comunală (personal)	92400	98400		
2	Administrația comunală (material)	25.400	33288		
3	Subvenții	16571	21912		
4	Anuități și datorii	-	-		
5	Administrarea bunurilor comunale	6585	6266		
6	Administrarea și exploatarea pădurii comunale	3000	3500		
7	Învățământul și cultele	13760	10754		
8	Agricultura și Zootehnia	3000	3000		
9	Cheltueli diverse		-		
10	Fondul de credite	14421	1652		
	TOTALUL cheltuelilor ordinare	160727	183.122		
	CAP. II				
	CHELTUELI EXTRAORDINARE				
1	Cheltueli extraordinare	15000	17824		
	TOTALUL cheltuelilor extraordinare				
	CAP. III				
	CHELTUELI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ				
1	Serviciul fehnic și al drumurilor	1600	500		
2	Cheltueli pentru paza in comună	32400	49900		
3	Cheltueli pentru paza câmpului	25000	26000		
4	Cheltueli din cotizațiuni				
5	Cheltueli din împrumuturi				
6	Cheltueli pentru asistența socială				
7	Cheltueli pentru lucrări mari				
8	Cheltueli din subvenția Eforiei comunale de pășuni				
9	Cheltueli din fundații, legate și subvenții cu destinație specială				
10	Despăgubirea măcelarilor ptr. cărnurile confiscate și îmbunătățirea abatorului	63412	80700		
	TOTALUL cheltuelilor cu destinație specială	268718	280646		
	TOTAL GENERAL al cheltuelilor				

Primar,

Notar,

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P nr. 1654)

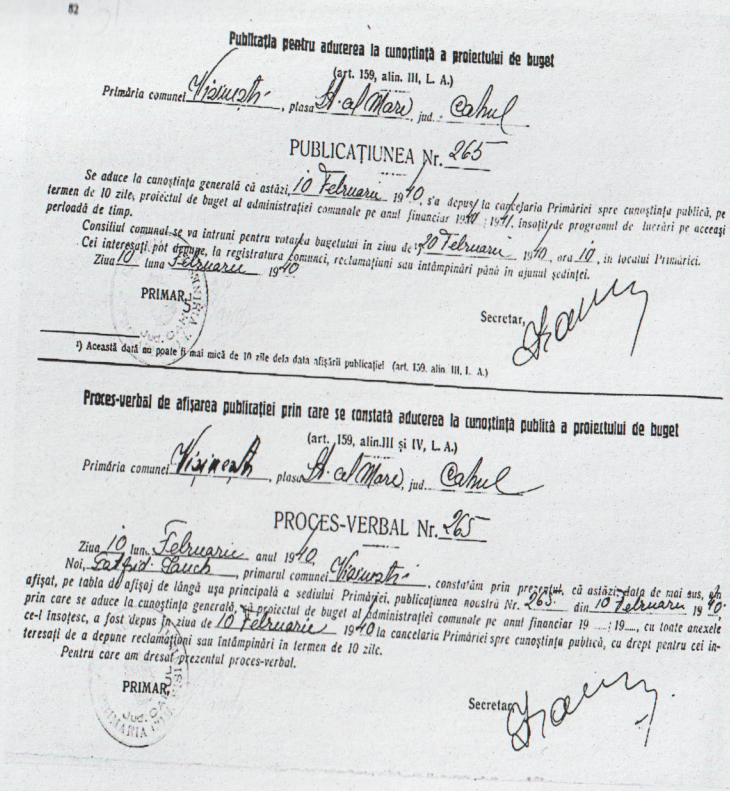

Publicația pentru aducerea la cunoștință a proiectului de buget
(art. 159, alin. III, L. A.)

Primăria comunei Vișinești, plasa A. al Mării, jud. Cahul

PUBLICAȚIUNEA Nr. 265

Se aduce la cunoștința generală că astăzi 10 Februarie 1940, s'a depus la cancelaria Primăriei spre cunoștință publică, pe termen de 10 zile, proiectul de buget al administrației comunale pe anul financiar 1940 : 1941, însoțit de programul de lucrări pe aceeași perioadă de timp.

Consiliul comunal se va întruni pentru votarea bugetului în ziua de 20 Februarie 1940, ora 10, în localul Primăriei.

Cei interesați pot depune, la registratura comunei, reclamațiuni sau întâmpinări până în ajunul ședinței.

Ziua 10 luna Februarie 1940

PRIMAR,

Secretar,

*) Această dată nu poate fi mai mică de 10 zile dela data afișării publicației (art. 159, alin. III, L. A.)

Proces-verbal de afișarea publicației prin care se constată aducerea la cunoștința publică a proiectului de buget
(art. 159, alin. III și IV, L. A.)

Primăria comunei Vișinești, plasa A. al Mării, jud. Cahul

PROCES-VERBAL Nr. 265

Ziua 10 luna Februarie anul 1940

Noi, Gotfrid Iauch, primarul comunei Vișinești, constatăm prin prezentul, că astăzi data de mai sus, am afișat, pe tabla de afișaj de lângă ușa principală a sediului Primăriei, publicațiunea noastră Nr. 265 din 10 Februarie 1940 prin care se aduce la cunoștința generală, că proiectul de buget al administrației comunale pe anul financiar 19..:19.., cu toate anexele ce-l însoțesc, a fost depus în ziua de 10 Februarie 1940 la cancelaria Primăriei spre cunoștință publică, cu drept pentru cei interesați de a depune reclamațiuni sau întâmpinări în termen de 10 zile.

Pentru care am dresat prezentul proces-verbal.

PRIMAR,

Secretar,

Bugetul general de venituri și cheltuieli pe exercițiul 1940-1941 în ținutul Dunărea de Jos, județul Cahul, comuna Vișinești

În această perioadă în comună erau 1748 de locuitori, dintre care contribuabili – 398. Primarul comunei Vișinești era Gotfrid Iauch, notar – Sava Botnaru; secretarul comunei – Ion Gabroveanu.

Deja am menționat, că această localitate este atestată în anul 1865, unde li s-au repartizat locuri de casă la 32 de familii tinere din Capaclia Răzeși. În anul 1893, 105 de locuitori ai comunei au achitat impozitul pentru con-

strucția drumurilor. În anul 1904 în localitate erau 153 de case cu o populație de 875 de locuitori („Dicționarul geografic al Basarabiei din anul 1904", p.228). În anul 1906 s-au stabilit cu traiul în Capaclia Nouă în jur de 200 de familii de nemți, veniți din Vitenberg, care în anul 1940 au fost evacuați în Germania.

În anul 1907 s-a înregistrat următoarea componență etnică a comunei: 296 ucraineni; 295 nemți (germani); 200 români (moldoveni); 77 evrei; în total – 868 de locuitori.

Despre situația gospodăriilor nemțești se menționează în lucrarea autorului Igor Caşu „У истоков советизации Бессарабии", ediția I, iunie 2014. La 25 octombrie 1940 în Vișniovca au rămas 220 de gospodării și 2963,5 ha de pământ, din care arabil – 2397 ha; vii – 30 ha; păşune – 455 ha; alte destinații – 81,5 ha; 178 de case; 219 cai și 65 mânji; 56 de vaci și 21 viței; 55 oi; 120 păsări; 470 chintale de secară; 1609 chintale de grâu; 7920 chintale de orz; 484 chintale de ovăz; 0,5 chintale de soia; 40 chintale de porumb; 104 chintale de mălai. În sistemul organizațiilor de comerț erau 20 de construcții și 500 ha de pământ.

În toate timpurile, cele mai așteptate sărbători în localitate au fost sfintele sărbători de iarnă, Sf. Paști și Paștele blajinilor. În timpul verii, pe secetă îndelungată, copiii organizau Paparuda.

În ceea ce privește felul de a fi al oamenilor locului, menționăm cu siguranță că sentimentul de toleranță dintre oamenii de diferite etnii și confesii a fost prezent în toate timpurile, oamenii trăiau în pace și bună înțelegere.

Începutul războiului a schimbat modul de viață al oamenilor, bunurile lor materiale erau trecute în patrimo-

niul statului. Au început să apară unele neînțelegeri, care trebuiau soluționate corect. Un exemplu concludent este materialul prezentat în continuare.

Procesul-verbal din 8 martie 1942

Comisia de Plasă a Preturii Plasei Ștefan Cel Mare, județul Cahul, pentru valorificarea animalelor, vehiculelor și harnașamentului intrate în patrimoniul Statului, în baza Deciziunii nr. 30 din 20 ianuarie 1942, a Directoratului românizării și inventarului:

1. A evaluat și a repartizat fermei din Comuna Sadâc următoarele bunuri:

- ✧ O pereche de boi de 7 ani, ce valorau 30000 lei;
- ✧ O iapă neagră de 6 ani, care valora 18000 lei;
- ✧ O căruță cu jug pentru boi, care valora 12000 lei;
- ✧ O căruță uzată, care valora 7000 lei;
- ✧ O căruță rusă, care valora 12000 lei;
- ✧ O căruță rusă, care valora 10000 lei;
- ✧ Două căruțe ruse a câte 15000 lei fiecare;
- ✧ Două roți, care valorau 2000 lei.

2. A fost procurată prin licitație publică o iapă neagră de către Petre Bureac la suma de 6600 lei, prețul fixat fiind de 6000 lei.

3. Corespunzător cererii cetățeanului Serghei Șestacovschii, prezentată mai jos, comisia a cercetat cazul și a conchis că cele reclamate corespund adevărului. În rezultat comisia i-a restituit în proprietate o iapă murgă de zece ani, care a fost anterior în custodia sus-numitului. Mai jos se anexează cererea și procesul-verbal din 8 martie 1942 de restituire în proprietate.

5

8.III.942

La com. de valorificare [illegible]

Pretor

Domnule Prim Pretor.

Subsemnatul Serghei Şestacovschi locuitor din comuna Vişineşti Jud. Cahul.

Cu rugăminte vin a Vă aduce la cunoştinţă următoarele: pe timpul retragerii ruşilor în ultima zi mi s'a luat de armata rusă un cal în valoare de 50 mii lei şi care tot în acel timp mi-a dat în schimb o iapă slabă şi rănită la picioare, pe care eu am îngrijit-o timp de 4 luni după care timp s'a vindecat, apoi D-l Notar din [illegible] a trecut-o în inventar ca provenită din colhoz. Intervenind pe cale legală Domnia sa mi-a lăsat-o [illegible] la dânsul până la sosirea comisiei. —

Acum cu plecăciune Vă rog a [illegible] [illegible] cazului, pentru dovedirea celor de mai sus propun martorii: Afanase Rusu, Ion Cotună, Alexandru Bunescu, Tiţă Rusu, Dumitru Rotaru, Cazacu Simion şi Mihai Şestacovschi. —

Cu Stimă,
S. Şestacovschi

D-sale
Domnului Prim Pretor al Plăşii Ştefan cel Mare. Cahul.

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. nr. 1659)

PROCES VERBAL,

Astăzi 8 Martie 1942.

Noi,Comisiunea de plasă pentru valorificarea animalelor, vehicolelor și harnașamentului intrate în patrimoniul Statului, din cuprinsul plășii "Ștefan cel Mare"jud.Cahul,lucrînd în baza Deciziunei Nr.30 din 20 Ianuarie 1942 a Directoratului Românizării, Colonizării și Inventarului.-

Avînd în vedere cererea loc.Sorghi Șeștacovschi din comuna Vișinești,prin care cere a i se preda în deplină proprietate una iapă,inventariată la Stat și care a fost dată susnumitului de către bolșevici pentru un arător ce i s'a ridicat.-

Avînd în vedere cercetările făcute de către organele comunale, care conchid că cele reclamate corespund adevărului.-

Pe baza celor de mai sus am procedat la predarea pe seama susnumitului și în deplină proprietate a unei iepe cu următoarele semnalemente:murgă de 10 ani,care a fost în custodia susnumitului.-

Această predare se face sub rezerva aprobării Directoratului Românizării,Colonizării și Inventarului.-

Pentru care am dresat prezentul proces verbal în trei exemplare,din care unul pentru comisiune,unul pentru primitor și unul pentru Directoratul Românizării,Colonizării și Inventarului.-

Am predat,
Membrii comisiunii,

Primit,
Șeștacovschi

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. nr. 1659)

Au urmat și alte acțiuni de inventariere a bunurilor din comună, după cum urmează:

4. Comisia a inventariat bunurile din comuna Vișnești, județul Cahul, care țineau de echipament, vehicule și animale necesare în dotarea armatei:

- ✧ Un cal negru de 9 ani, în valoare de 10000 lei;
- ✧ O iapă neagră de 6 ani, în valoare de 14000 lei;
- ✧ Un cal negru de 7 ani, în valoare de 10000 lei;
- ✧ Un cal roib de 7 ani, în valoare de 12000 lei;
- ✧ Un cal negru de 5 ani, în valoare de 12000 lei;
- ✧ O iapă neagră de 7 ani, în valoare de 14000 lei;
- ✧ O pereche de hamuri uzate, la preț de 4000 de lei;
- ✧ O pereche de hățuri, la preț de 1000 lei;
- ✧ O căruță uzată, la preț de 7000 lei;
- ✧ O căruță uzată, la preț de 5000 lei;
- ✧ O căruță uzată, la preț de 4000 lei.

5. Ravlo Afanase a procurat o iapă neagră de 4 ani, la prețul de 8000 lei, achitând o rată de 2000 lei, iar restul rămânea să fie achitat după cum urmează:

- 2000 lei în luna mai 1942;
- 1000 lei în luna iulie 1942;
- 1000 lei în luna septembrie 1942;
- 1000 lei în luna decembrie 1942;
- 1000 lei în luna februarie 1943.

Locuitorii din împrejurimile județului Cahul aveau dreptul să procure în rate bunuri de strictă necesitate din visteria statului.

6. Ravlo Gheorghe a procurat o căruță la prețul de 6000 lei, achitând rata 2000 lei, iar restul rămânea să fie achitat după cum urmează:

- 1000 lei în luna mai 1942;

- 1000 lei în luna septembrie 1942;

- 1000 lei în luna noiembrie 1942;

- 1000 lei în ianuarie 1943.

7. Soltuz Ion a procurat un mânz la prețul de 6000 lei, achitând o rată de 1500 lei, iar restul rămânea să fie achitat după cum urmează:

- 1500 lei în luna mai 1942;

- 1500 lei în luna septembrie 1942;

- 1500 lei în luna februarie 1943.

8. Bujac Vasile a procurat o iapă de 7 ani la prețul de 12000 lei, achitând o rată de 4000 lei, iar restul urma să achite după cum urmează:

- 2000 lei în luna mai 1942;

- 2000 lei în luna august 1942;

- 2000 lei în noiembrie 1942;

- 2000 lei în ianuarie 1943.

După același principiu au fost procurate bunuri de către:

9. Răsoi Ioan – un cal murg de 4 ani la prețul de 18000 lei;

10. Șestacovschii Mihail – 2 mânji la prețul de 12000 lei;

11. Paiu Andrei – un cal murg de 5 ani la prețul de 11000 lei;

12. Pașnic Feodor – un mânz de un an la prețul de 3000 lei;

13. Dudca Feodor – o iapă și un mânz la prețul de 20000 lei;

14. Macarie Ștefan – o iapă de 5 ani la prețul de 10000 lei;

15. Sergent Pavel – un cal de 12 ani la preț de 10000 lei;

16. Rogojină Vasile – un cal sur de 5 ani la preț de 8000 lei;

17. Rogojină Nicolai – o iapă de 8 ani la preț de 12000 lei;

18. Păduraru Teodor (primarul) – o căruță la prețul de 4000 lei;

19. Rusu Cornel (notarul) – o căruță la prețul de 4000 lei;

20. Constantin Lupea a înaintat o cerere către președintele comisiei, prin care solicita să i se dea în plină proprietate iapa cu mânz, care s-a inventariat, întrucât bolșevicii i-au luat un cal bun, dar i-au dat în schimb o iapă slabă. Comisia a decis să i se predea cetățeanului sus-numit o iapă neagră de 15 ani cu mânz negru de 8 luni.

Situația materială a oamenilor era precară. Pentru confirmare prezentăm în continuare tabelul care ne confirmă cele relatate.

Un deosebit interes pentru noi prezintă numele oamenilor, care trăiau în localitatea noastră, iar în documentul menționat sunt indicate clar numele, prenumele și funcția ce o dețineau, precum și numărul persoanelor din familie.

Cerere din partea C. Lupea

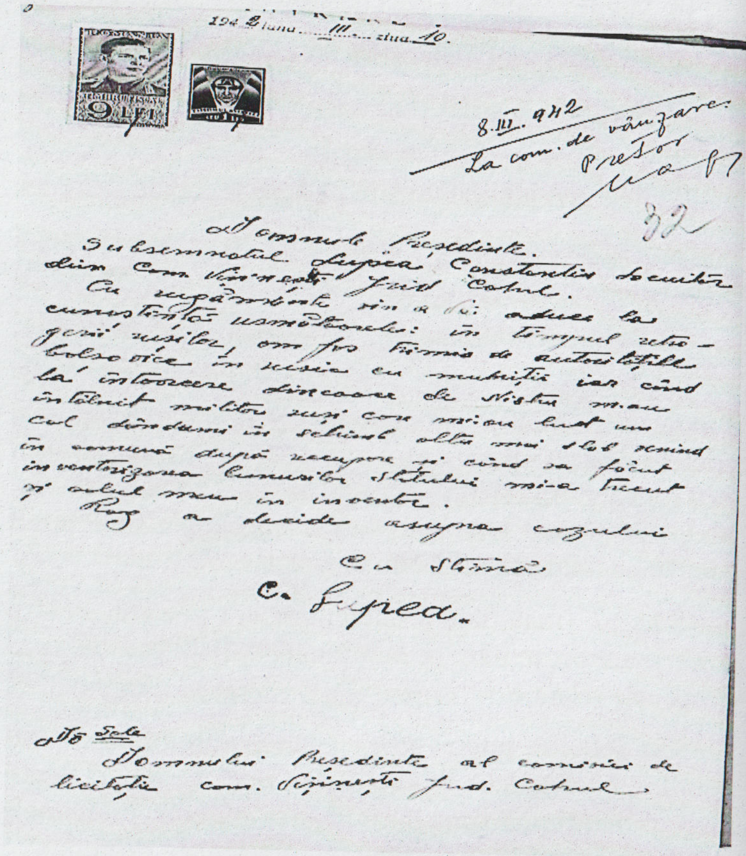

194 2 luna III ziua 10.

8.III.942
La com. de vânzare.
Pretor [signature]

32

Domnule Președinte.

Subsemnatul Lupea Constantin locuitor din Com. Vișinești Jud. Cahul.

Cu respect vin a Vă aduce la cunoștință următoarele: în timpul retragerii rușilor, am fost luat de autoritățile bolșevice în Rusia cu munițiile iar când la întoarcere dincoace de Nistru m-au întâlnit militarii ruși cu mine luat un cal dându-mi în schimb altul iar când am sosit în comună după recuperare și când s-a făcut inventarizarea bunurilor statului mi-a trecut și calul meu în inventar.

Rog a decide asupra cazului.

Cu stimă
C. Lupea

D-lui Sola

Domnului Președinte al comisiei de licitație com. Vișinești jud. Cahul

(Fond nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. nr. 1659)

Lista locuitorilor comunei Vișinești cărora li s-a repartizat zahăr pe luna iunie 1942

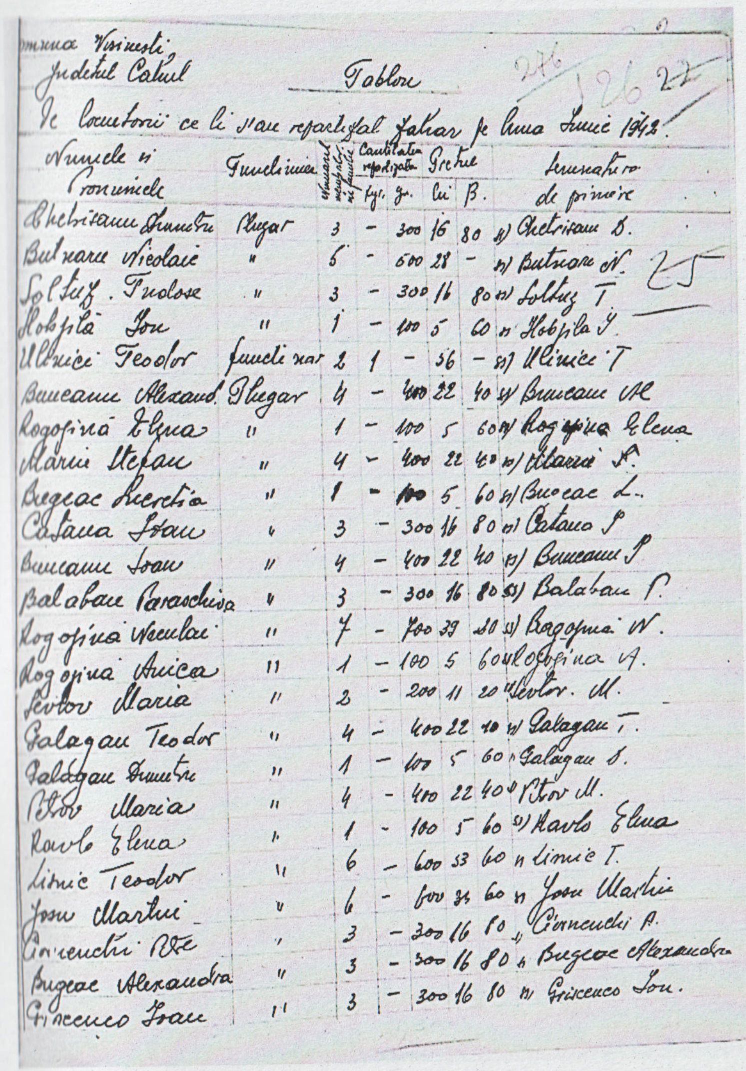

Comuna Vișinești
Județul Cahul

276 12622

Tablou

De locuitorii ce li s-au repartizat zahăr pe luna Iunie 1942.

Numele și pronumele	Funcțiunea	Numărul membrilor de familie	Cantitatea repartizată Kg.	Gr.	Prețul Lei	B.	Semnătura de primire
Chetrisanu Dumitru	Plugar	3	-	300	16	80	ss) Chetrisanu D.
Butnaru Nicolaie	"	5	-	500	28	-	ss) Butnaru N.
Soltuz Tudose	"	3	-	300	16	80	ss) Soltuz T.
Hobjilă Ion	"	1	-	100	5	60	ss) Hobjila I.
Ulinici Teodor	funcționar	2	1	-	56	-	ss) Ulinici T.
Buneanu Alexandru	Plugar	4	-	400	22	40	ss) Buneanu Al.
Rogojină Elena	"	1	-	100	5	60	ss) Rogojina Elena
Marin Ștefan	"	4	-	400	22	40	ss) Marin Șt.
Bugeac Lucreția	"	1	-	100	5	60	ss) Bugeac L.
Catana Ioan	"	3	-	300	16	80	ss) Catana I.
Buneanu Ioan	"	4	-	400	22	40	ss) Buneanu I.
Balaban Paraschiva	"	3	-	300	16	80	ss) Balaban P.
Rogojina Neculai	"	7	-	700	39	20	ss) Rogojina N.
Rogojina Anica	"	1	-	100	5	60	ss) Rogojina A.
Levitov Maria	"	2	-	200	11	20	ss) Levitov M.
Galagan Teodor	"	4	-	400	22	40	ss) Galagan T.
Galagan Dumitru	"	1	-	100	5	60	ss) Galagan D.
Pitrov Maria	"	4	-	400	22	40	ss) Pitrov M.
Pavlo Elena	"	1	-	100	5	60	ss) Pavlo Elena
Linnic Teodor	"	6	-	600	33	60	ss) Linnic T.
Ion Martin	"	6	-	600	33	60	ss) Ion Martin
Cirnenchi Alxe	"	3	-	300	16	80	ss) Cirnenchi A.
Bugeac Alexandra	"	3	-	300	16	80	ss) Bugeac Alexandra
Grincenco Ioan	"	3	-	300	16	80	ss) Grincenco Ion.

N° c.	Numele si Prenumele	Functiunea	N. membrilor in familie	Cantitatea Kg	gr.	Pretul Lei	B	Semnatura de primire
77	Gavril N. Nicolai	Functionar	4	1	500	84	-	Gavril N. N.
78	Gavril N.	Plugar	7	-	700	39	20	Gavril N.
79	Ureche I.	"	3	-	300	16	80	Ureche I.
80	Morozovschi T.	"	3	-	300	16	80	Morozovschi T.
81	Erculescu Ctin	"	3	-	300	16	80	Erculescu C.
82	Marin Gavril	"	7	-	700	39	20	Marin G.
83	Sevtov Agafia	"	4	-	400	22	40	Sevtov A.
84	Bureac Andrei	"	4	-	400	22	40	Bureac A.
85	Pasnic Teodor	"	3	-	300	16	80	Pasnic T.
86	Pasnic Nlai	"	4		400	22	40	Pasnic N.
87	Ivascu Ghe.	Funct	4	2	7	112	-	Ivascu Ghe
88	Postu Jand.	"	2	1	-	56	-	Postu.
89	Marin Ion	Plug	2	-	200	11	20	Marin I.
90	Antonescu Gheorghe	Funct	5	2	500	140	-	Antonescu Ghe
91	Ravlo Ghe	Plug.	7		700	39	20	Ravlo Ghe
92	Gaula Gheorghita	Funct	1	-	500	28	-	Gaula Gheorghita
93	Azarcin Sofia	Plug	2	-	200	11	20	Azarcin Sofia
94	Ursu Teodor	"	3	-	300	16	80	Ursu
95	Macaric Stefan	"	5	-	500	28	-	Macaria St.
96	Rotaru Dlu	"	7	-	700	39	20	Rotaru
97	Ureche Maria	"	1		100	5	60	Ureche M.
98	Rogojina Vasile	"	4	-	400	22	40	Rogojina Vasile
99	Butnaru T.	"	2	-	200	11	20	Butnaru
100	Rogojina Andrei	"	2	-	200	11	20	Rogojina Andrei
101	Sestacovschi Tudose	"	5	-	500	28	-	Sestacovschi T.
102	Ravlo Sava	"	6	-	600	33	60	Ravlo Sava

N° c.	Numele si Prenumele	Functiunea	N. membrilor in familie	Cantitatea Kg	gr.	Pretul Lei	B	Semnatura de primire
129	Berescu Ghe.	Functionar	4	2	-	112	-	Berescu Ghe
130	Stirbu Vle	mecanic	2	-	500	28	-	Stirbu
131	Casu Petre	Plugar	3	-	300	16	80	Casu P.
132	Pauca Pavel	"	4	-	400	22	40	Pauca P.
133	Bocancea	"	2	-	200	11	20	Bocancea
134	Paduraru T.	Primar	4	2	7	112	-	Paduraru T
135	Rusu Cornel	Notar	4	2	-	112	-	Rusu C.
136	Alexandrescu Olga	function	2	1	-	56	-	Alexandrescu O.
137	Bejan Simion	"	4	2		112		Bejan S.
138	Sestacovschi Andrei	"	3	1	500	84	-	Sestacovschi
139	Antonovici F.	"	6	3	-	162	-	Antonovici F.
140	Cvch Dionisie	"	3	1	500	84	-	Svetz S
141	Cazacu Simion	" P.T.T	7	2	500	140	-	Cazacu
142	Bureac Petre	"	3	1	500	84	-	Bureac
143	Postu Jand	"	2	1		56	-	-
144	Sevtov Gheorghe	Plugar	2	-	200	11	20	Sevtov Gh
145	Gudutu N.	Fierar	4	-	400	22	40	Gudutu N.
146	Hagni P.	"	6	-	600	33	60	Hagni P.
147	Titarenco Petre	Plugar	4		400	22	40	Titarenco P.
148	Ciornenchi Alecu	gardian	5	-	500	28		Ciornenchi
149	Ciornenchi A. Ioan	Plugar	3	-	300	16	8	Ciornenchi A. I.
150	Jonir Teodor	"	3	-	500	28		Jonir Teodor
151	Jonir Ana	"	5	-	50	28		Jonir Ana
152	Jonir Ion	"	1	-	10	5	60	Jonir Ion
153	Ureche Gheorghe	"	4	-	500	28		Ureche Gh
154	Marin Ilie	"	3		300	16	80	Marin Ilie

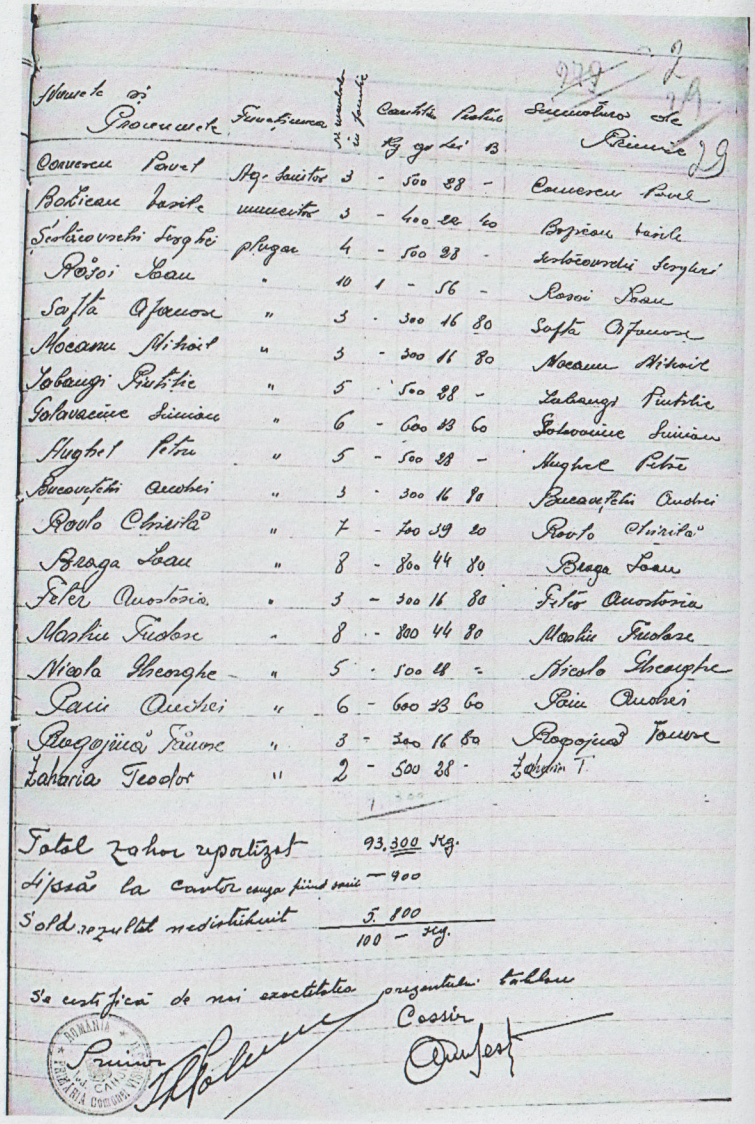

Numele și Prenumele	Ocupațiunea	Nr. animalelor în funcție	Cantitatea Kg. gr.	Prețul Lei	B.	Semnătura de primire
Cazacu Pavel	Ag. învățător	3	- 500	88	-	Cazacu Pavel
Bobicau Vasile	muncitor	3	- 400	22	40	Bobicau Vasile
Șolovăvschi Serghei	plugar	4	- 500	88	-	Șolovăvschi Serghei
Răsoi Ioan	"	10	1 -	56	-	Răsoi Ioan
Sofia Ofrosov	"	3	- 300	16	80	Sofia Ofrosov
Mocanu Mihail	"	3	- 300	16	80	Mocanu Mihail
Iobangi Pintilie	"	5	- 500	88	-	Iobangi Pintilie
Solovăcine Simion	"	6	- 600	33	60	Solovăcine Simion
Sughei Petru	"	5	- 500	88	-	Sughei Petru
Bucovățchi Onofrei	"	3	- 300	16	80	Bucovățchi Onofrei
Rovlo Chiriță	"	7	- 700	39	20	Rovlo Chiriță
Braga Ioan	"	8	- 800	44	80	Braga Ioan
Fetea Anastasia	"	3	- 300	16	80	Fetea Anastasia
Moșin Fiodor	"	8	- 800	44	80	Moșin Fiodor
Nicola Gheorghe	"	5	- 500	88	-	Nicola Gheorghe
Paiu Onofrei	"	6	- 600	33	60	Paiu Onofrei
Rogojină Simion	"	3	- 300	16	80	Rogojină Simion
Zaharia Teodor	"	2	- 500	88	-	Zaharia T.

Total zahăr repartizat 93.300 Kg.
Ajssă la Cantor cuiva fiind sumă — 900
Sold rezultat redistribuit 5.800
100 — Kg.

Se certifică de noi exactitatea prezentului tablou
Primar
Casier

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1659)

Inventarierea bunurior în comuna Vișinești județul Cahul în anul 1942

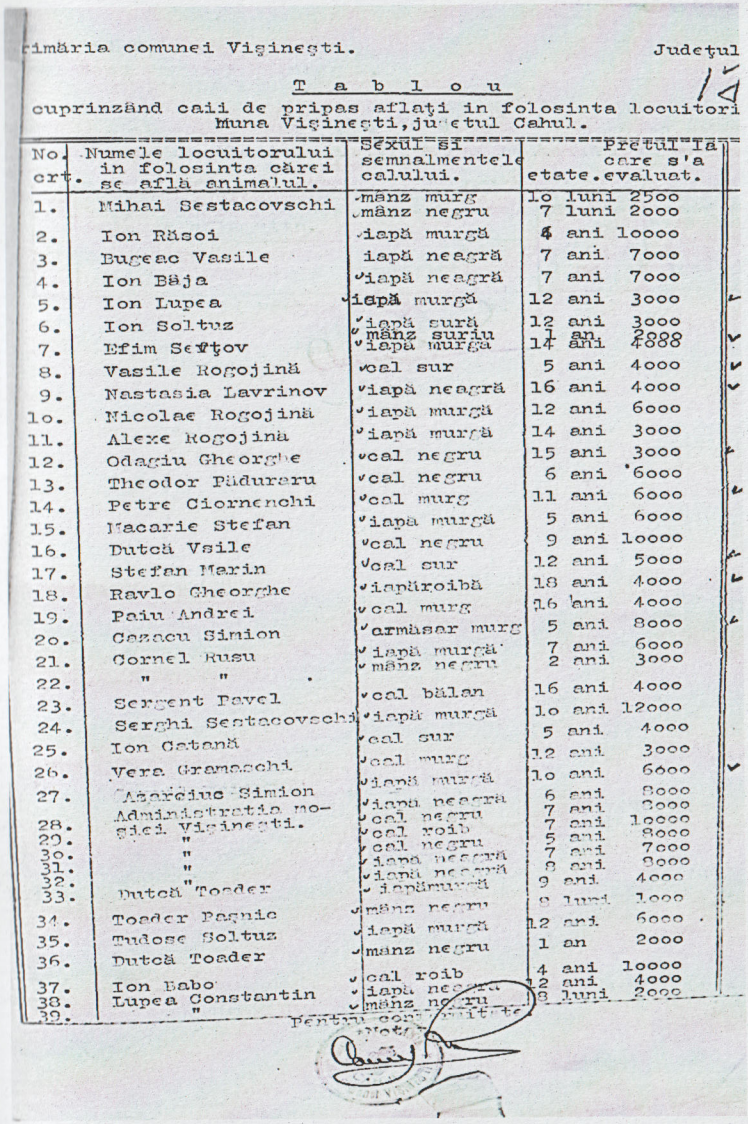

Primăria comunei Vișinești. Județul

T a b l o u

cuprinzând caii de pripas aflați in folosinta locuitori Muna Vișinești, județul Cahul.

No. crt.	Numele locuitorului in folosinta căreia se află animalul.	Sexul și semnalmentele calului.	Prețul la care s'a evaluat.
1.	Mihai Sestacovschi	mânz murg	1o luni 2500
		mânz negru	7 luni 2000
2.	Ion Răsoi	iapă murgă	4 ani 1oooo
3.	Bugeac Vasile	iapă neagră	7 ani 7ooo
4.	Ion Băja	iapă neagră	7 ani 7ooo
5.	Ion Lupea	iapă murgă	12 ani 3ooo
6.	Ion Soltuz	iapă sură	12 ani 3ooo
7.	Efim Seftov	mânz suriu	1 an 2888
		iapă murgă	14 ani 4o88
8.	Vasile Rogojină	cal sur	5 ani 4ooo
9.	Nastasia Lavrinov	iapă neagră	16 ani 4ooo
1o.	Nicolae Rogojină	iapă murgă	12 ani 6ooo
11.	Alexe Rogojină	iapă murgă	14 ani 3ooo
12.	Odagiu Gheorghe	cal negru	15 ani 3ooo
13.	Theodor Pădurariu	cal negru	6 ani 6ooo
14.	Petre Ciornenchi	cal murg	11 ani 6ooo
15.	Nacarie Stefan	iapă murgă	5 ani 6ooo
16.	Dutcă Vsile	cal negru	9 ani 1oooo
17.	Stefan Marin	cal sur	12 ani 5ooo
18.	Ravlo Gheorghe	iapăroibă	18 ani 4ooo
19.	Paiu Andrei	cal murg	16 ani 4ooo
2o.	Cazacu Simion	armăsar murg	5 ani 8ooo
21.	Cornel Rusu	iapă murgă	7 ani 6ooo
		mânz negru	2 ani 3ooo
22.	" "		
23.	Sergent Pavel	cal bălan	16 ani 4ooo
24.	Serghi Sestacovschi	iapă murgă	1o ani 12ooo
25.	Ion Catană	cal sur	5 ani 4ooo
26.	Vera Granaschi	cal murg	12 ani 3ooo
27.	Asardine Simion	iapă murgă	1o ani 6ooo
28.	Administratia mo-	iapă neagră	6 ani 8ooo
29.	șiei Vișinești.	cal negru	7 ani 2ooo
3o.	"	cal roib	7 ani 1oooo
31.	"	cal negru	5 ani 8ooo
32.	"	iapă neagră	7 ani 7ooo
33.	Dutcă Teodor	iapă neagră	8 ani 8ooo
		iapămurgă	9 ani 4ooo
34.	Teodor Pașnic	mânz negru	8 luni 1ooo
35.	Tudose Soltuz	iapă murgă	12 ani 6ooo
36.	Dutcă Teodor	mânz negru	1 an 2ooo
37.	Ion Babo	cal roib	4 ani 1oooo
38.	Lupea Constantin	iapă neagră	12 ani 4ooo
39.	"	mânz negru	8 luni 2ooo

Pentru conformitate

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1660)

În concluzie menționăm că dacă în urmă cu 79 de ani în averea localității, în folosința locuitorilor comunei erau 39 de cai de pripas, o vacă și un vițel, trei căruțe și doi boi, astăzi în loc de cai avem mașini, tractoare, motoblocuri și alte utilaje. Am avansat din punct de vedere tehnic, dar am degradat din punct de vedere ecologic.

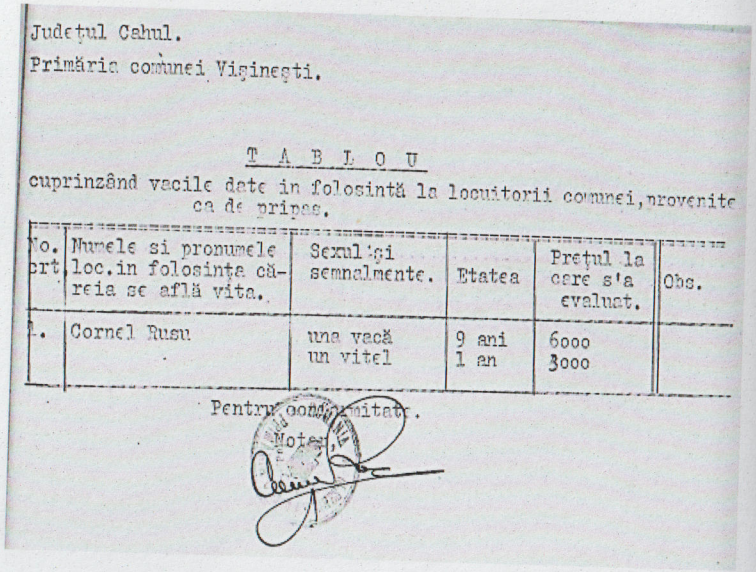

Județul Cahul.
Primăria comunei Vișinești.

T A B L O U

cuprinzând vacile date in folosință la locuitorii comunei, proverite ca de pripas.

No. ort.	Numele si pronumele loc. in folosința căreia se află vita.	Sexul și semnalmente.	Etatea	Prețul la care s'a evaluat.	Obs.
1.	Cornel Rusu	una vacă un vitel	9 ani 1 an	6000 3000	

Pentru conformitate.
Notar,

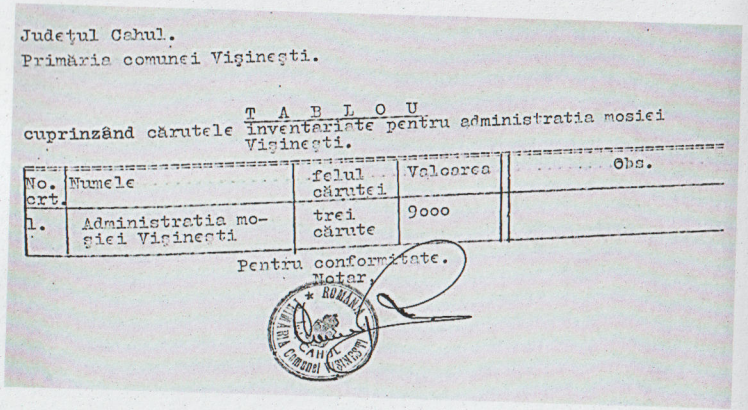

Județul Cahul.
Primăria comunei Vișinești.

T A B L O U

cuprinzând căruțele inventariate pentru administratia mosiei Vișinești.

No. ort.	Numele	felul căruței	Valoarea	Obs.
1.	Administratia mosiei Vișinești	trei căruțe	9000	

Pentru conformitate.
Notar,

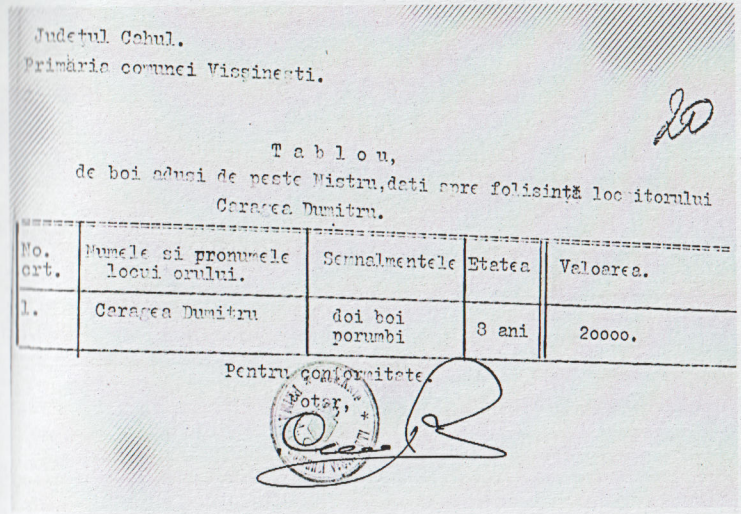

Județul Cahul.
Primăria comunei Vișinești.

20

T a b l o u,

de boi aduși de peste Nistru, dați spre folisință locuitorului Caragea Dumitru.

No. ort.	Numele si pronumele locuitorului.	Semnalmentele	Etatea	Valoarea.
1.	Caragea Dumitru	doi boi porumbi	8 ani	20000.

Pentru conformitate.
Notar,

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1660)

Starea financiară din localitate o putem estima din raportul financiar al primăriei comunei Vișinești pentru anii 1942-1943.

Gestionari responsabili:

Primar – Teodor Păduraru de la 31.03.1942 până la 31.03.1943;

Notar – Corneliu Rusu de la 31.03.1942 până la 01.11.1942;

Notar – Gheorghe Mănzălescu de la 01.11.1942 până la 31.03.1943;

Casier – Andrei Șestacovschi de la 13.05.1942 până la 31.03.1943.

BALANȚA

A.

RECAPITULAȚIA CONTULUI DE GESTIUNE

Drepturi constatate la venituri	Lei	128.850.
" " " cheltueli	"	128.850.
Excedent bugetar	"	= =
Incasări efectuate	"	87.866.
Plăți "	"	80.764.
Excedent sau deficit bănesc	Sold "	7.102.
Specificarea excedentului bănesc după proveniență	"	

B.

RECAPITULAȚIA AVERII

I. ACTIV:

Avere imobilă	Lei	274.806.
" mobilă	"	
Totalul averii active	"	274.806.

II. PASIV:

Avere imobilă	Lei	300.000
" mobilă	"	–
Totalul pasivului	"	300.000.

SITUAȚIA GENERALĂ A AVERII:

I. Activ	Lei	274.806.
II. Pasiv	"	300.000
Avere curată	"	574.806

Acest cont de gestiune s'a aprobat de Consiliul comunal în ședința dela 6 Decembrie *19*43 *cu decizia Nr.* 9.

PRIMAR, [signature]

Controlor al angajărilor de cheltueli, Notar, [signature]

Casier comunal,

BALANȚA

A.

RECAPITULAȚIA CONTULUI DE GESTIUNE

Drepturi constatate la venituri	Lei	521.360.
" " " cheltueli	"	521.360.
Excedent bugetar	"	– –
Incasări efectuate	"	395.192.
Plăți "	"	347.078.
Excedent sau deficit bănesc	"	48.114.

Specificarea excedentului bănesc după proveniență

Acest sold se află bani în casa Comunală sub chit. No 84/943, după cum urmează:

La venituri ordinare	36.989
" " extraordinare	2.804
" drumuri	7.258
" " Pata com.	588.
" " Investiții	475
Total	48.114.

B.

RECAPITULAȚIA AVERII

I. ACTIV:

Avere imobilă	Lei	274.806.
" mobilă	"	– –
Totalul averii active	"	274.806.

II. PASIV:

Avere imobilă	Lei	300.000
" mobilă	"	– –
Totalul pasivului	"	300.000

SITUAȚIA GENERALĂ A AVERII:

I. Activ	Lei	274.806.
II. Pasiv	"	300.000.
Avere curată	"	574.806.

Acest cont de gestiune s'a aprobat de Consiliul comunal în ședința dela 12 Decembrie *19*43 *cu decizia Nr.* 10.

PRIMAR, [signature]

Controlor al angajărilor de cheltueli, Notar, [signature]

Casier comunal,

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1663)

Există o corelare între venituri şi cheltueli. Contul de gestiune este prezentat cu maximă exactitate. Toată averea localităţii este reflectată explicit.

O informaţie amplă despre componenţa familiilor din comună o avem în Recensământul locuitorilor comunei Vişineşti judeţul Cahul din anul 1943:

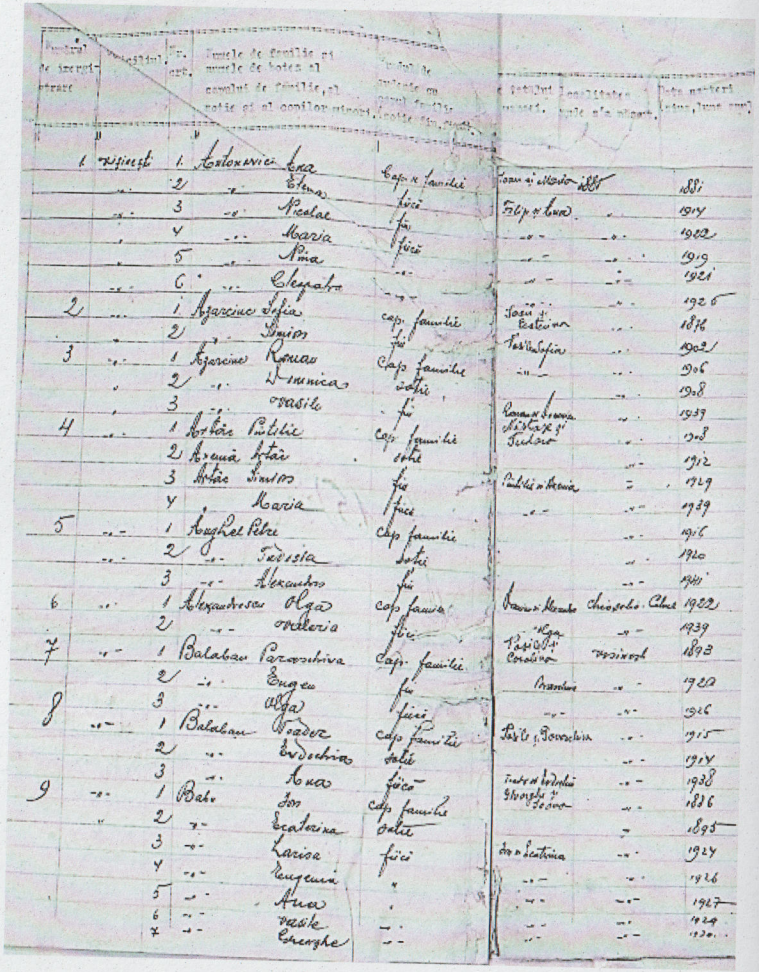

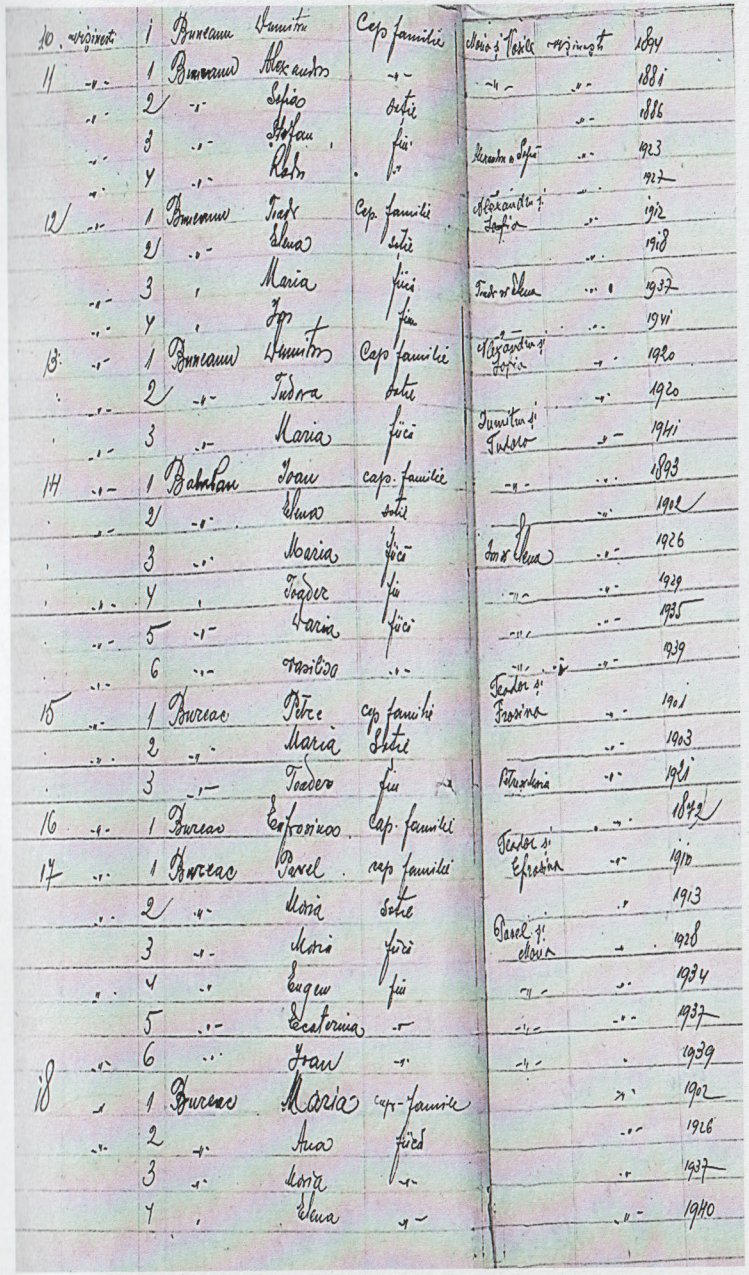

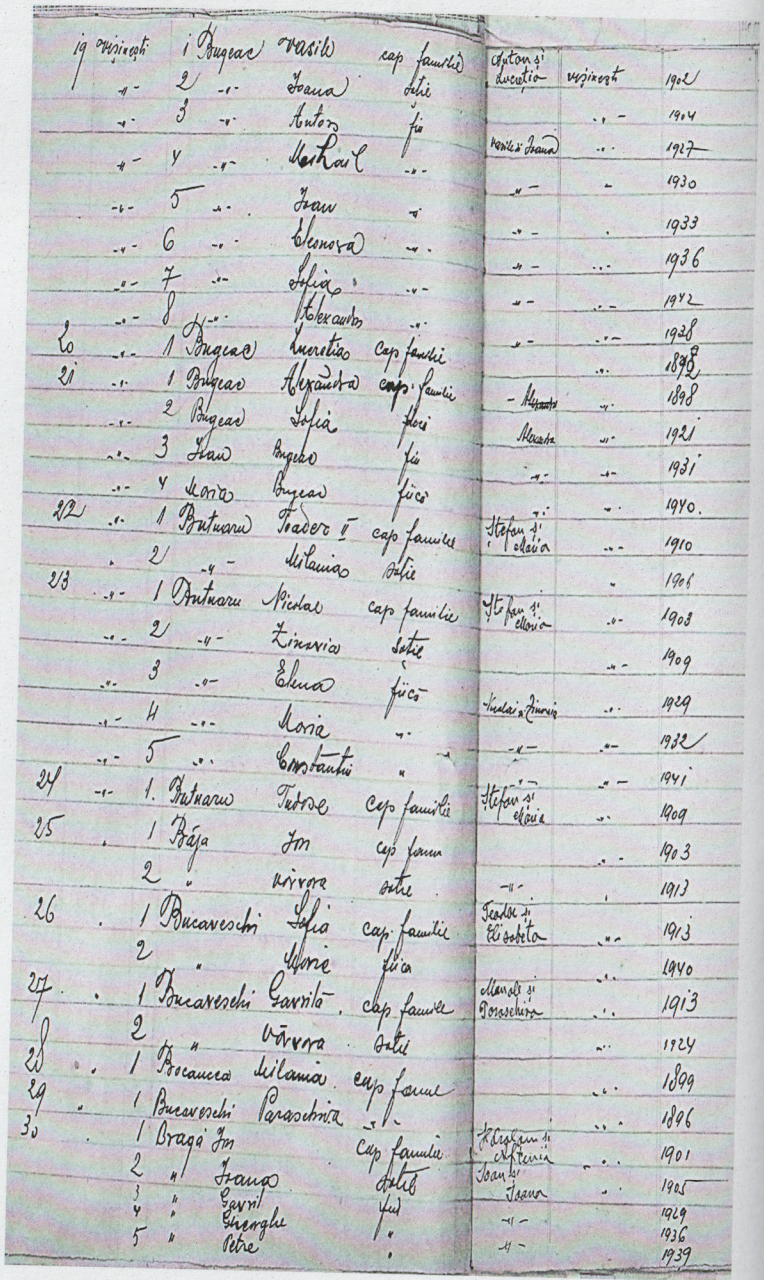

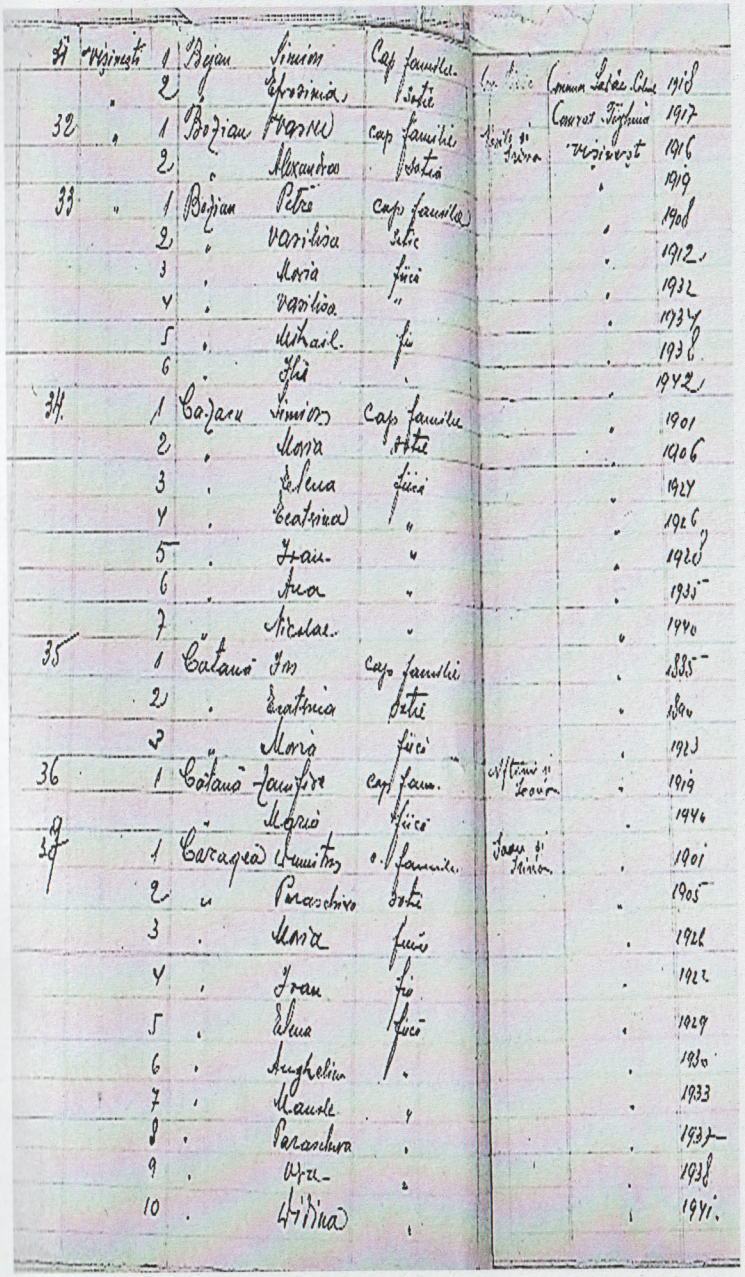

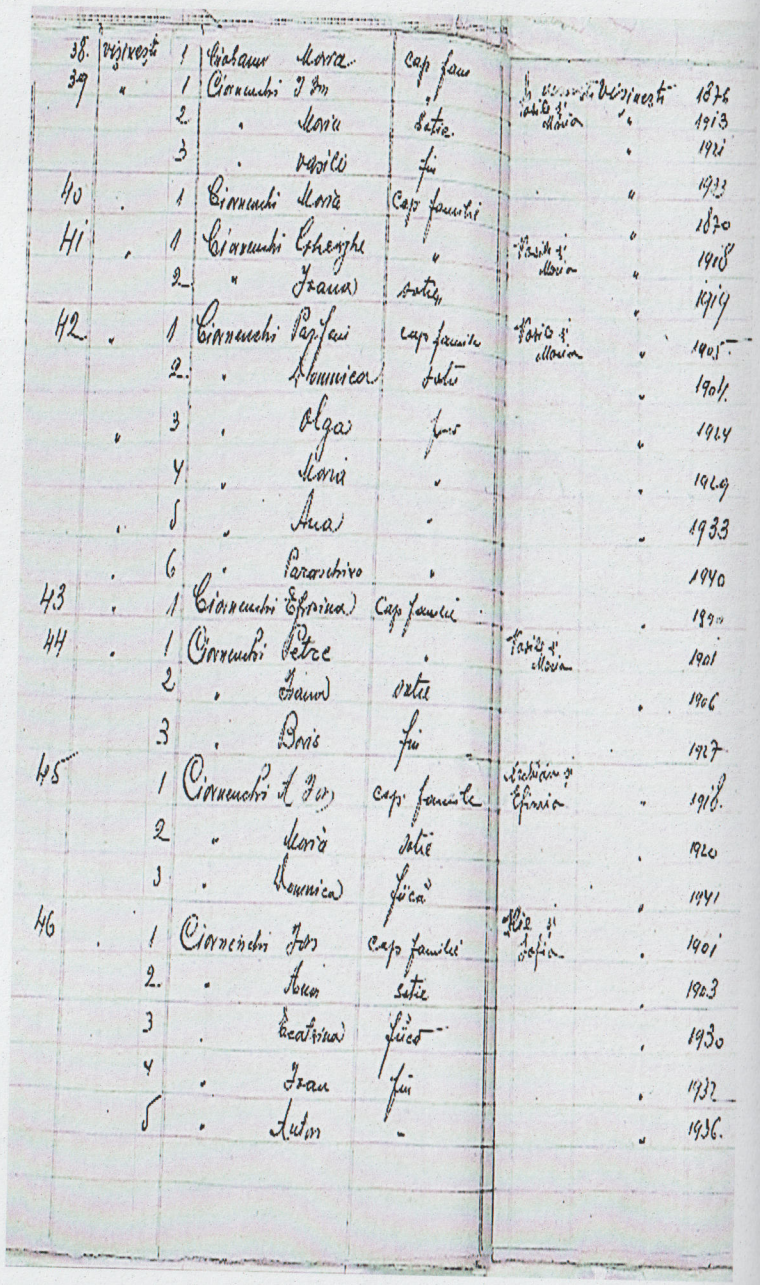

38.	vișinești	1	Ciobanu	Maria	cap fam		
39	"	1	Ciornenchi	I Ion	"	[illegible] vișinești	1876
		2	"	Maria	soție	Vasile și Maria	" 1913
		3	"	Vasile	fiu		" 1921
40	"	1	Ciornenchi	Maria	cap familie		" 1933
41	"	1	Ciornenchi	Gheorghe	"	Vasile și Maria	" 1870
		2	"	Ioana	soție		" 1918
42	"	1	Ciornenchi	Pazfani	cap familie	Vasile și Maria	" 1919
		2	"	Domnica	soție		" 1905
	"	3	"	Olga	fiu		" 1904
		4	"	Maria	"		" 1924
	"	5	"	Ana	"		" 1929
	"	6	"	Paraschiva	"		" 1933
43	"	1	Ciornenchi	Efrosina	cap familie		" 1940
44	"	1	Ciornenchi	Petre	"	Vasile și Maria	" 1900
		2	"	Ioana	soție		" 1901
		3	"	Boris	fiu		" 1906
45		1	Ciornenchi	A Ion	cap familie	Nicolae și Efrosina	" 1927
		2	"	Maria	soție		" 1918
		3	"	Domnica	fiică		" 1920
46	"	1	Ciornenchi	Ion	cap familie	Ilie și Sofia	" 1941
		2	"	Ana	soție		" 1901
		3	"	Ecaterina	fiică		" 1903
		4	"	Ioan	fiu		" 1930
		5	"	Anton	"		" 1932
							" 1936

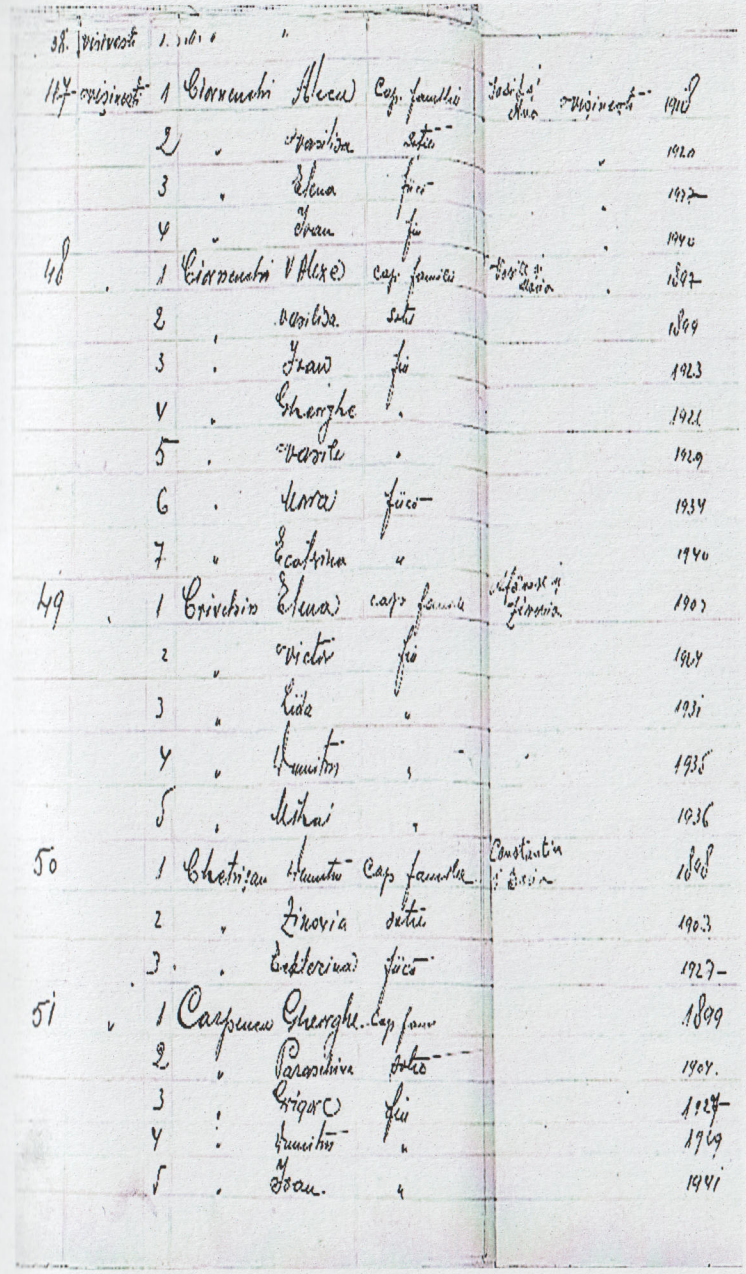

38.	vișinești	1	[illegible]	"			
47	vișinești	1	Ciornenchi	Aleca	cap familie	Vasile și Ana vișinești	1918
		2	"	Vasilisa	soție		" 1920
		3	"	Elena	fiică		" 1927
		4	"	Ioan	fiu		" 1940
48	"	1	Ciornenchi	V Alexe	cap familie	Vasile și Maria	" 1897
		2	"	Vasilisa	soție		1899
		3	"	Ioan	fiu		1923
		4	"	Gheorghe	"		1921
		5	"	Vasile	"		1929
		6	"	Maria	fiică		1934
		7	"	Ecaterina	"		1940
49	"	1	Crivchin	Elena	cap familie	Afanase și Efrosina	1907
		2	"	Victor	fiu		1924
		3	"	Lida	"		1931
		4	"	Dumitru	"		1935
		5	"	Mihai	"		1936
50		1	Chetrișan	Dumitru	cap familie	Constantin și Maria	1898
		2	"	Zinovia	soție		1903
		3	"	Ecaterina	fiică		1927
51	"	1	Carpencu	Gheorghe	cap fam		1899
		2	"	Paraschiva	soție		1904
		3	"	Grigore	fiu		1927
		4	"	Dumitru	"		1929
		5	"	Ioan	"		1941

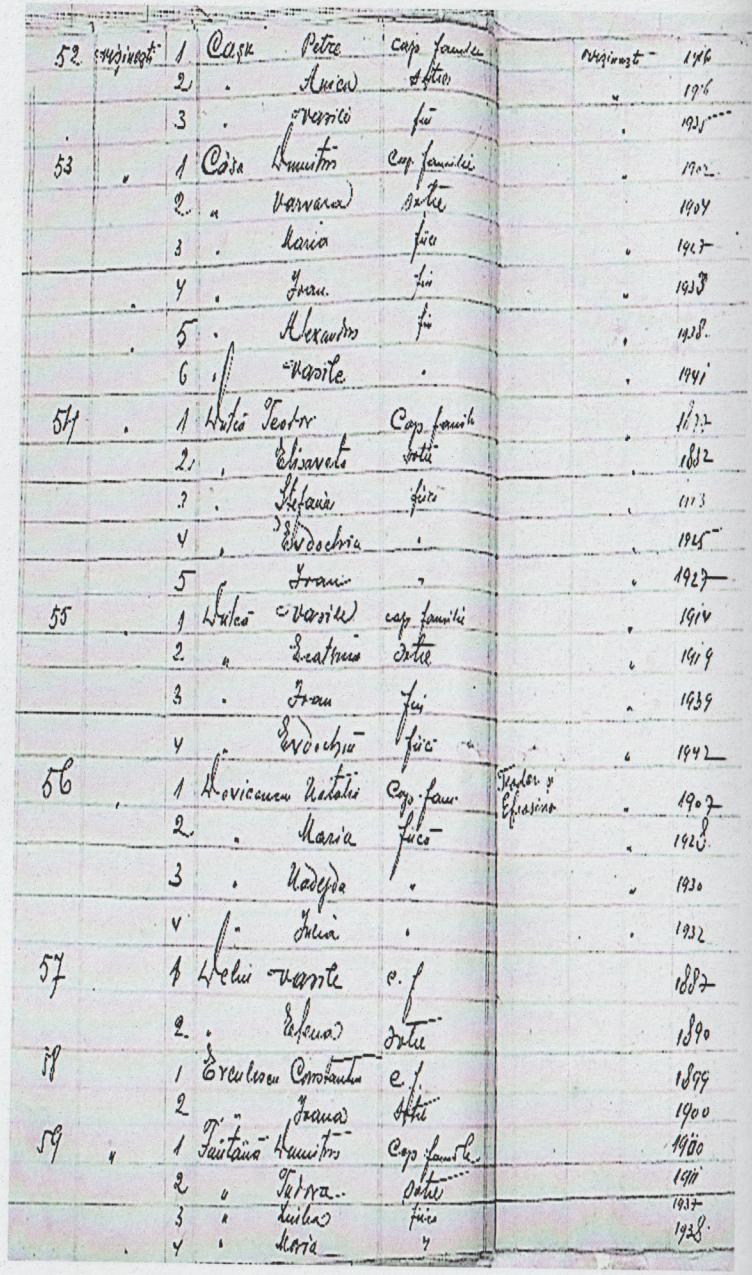

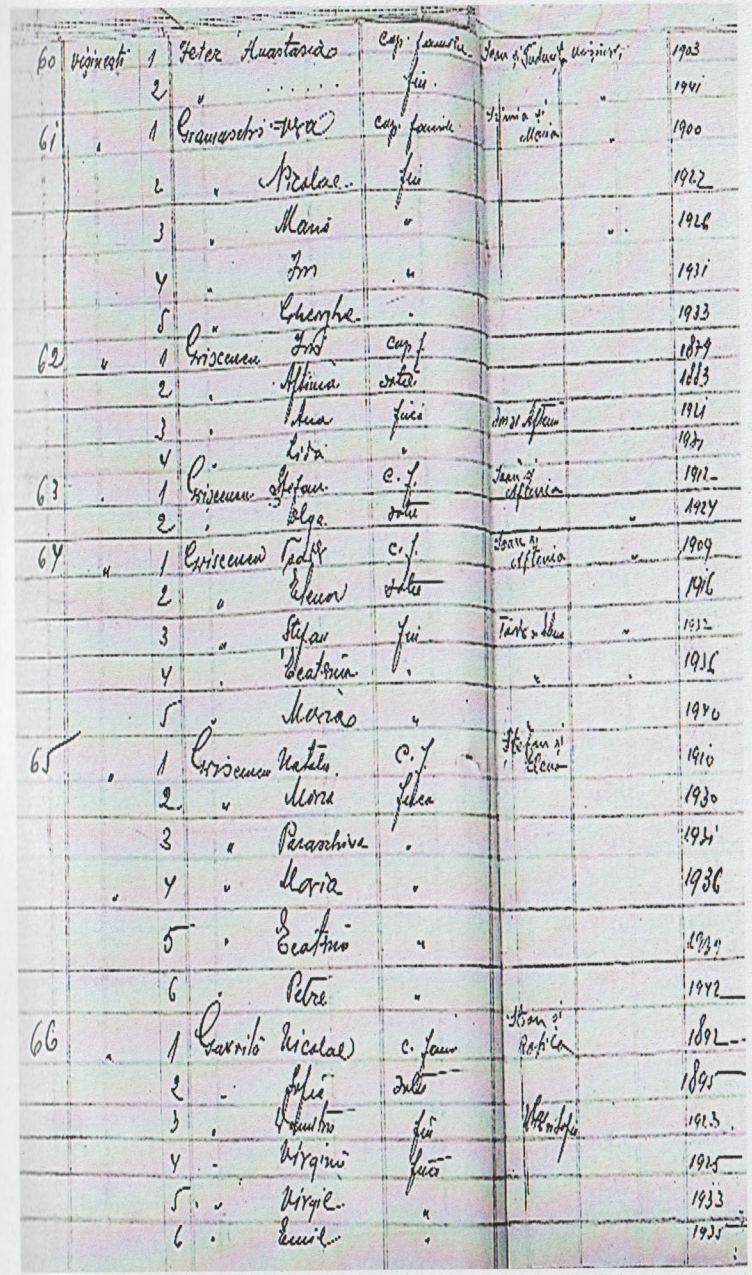

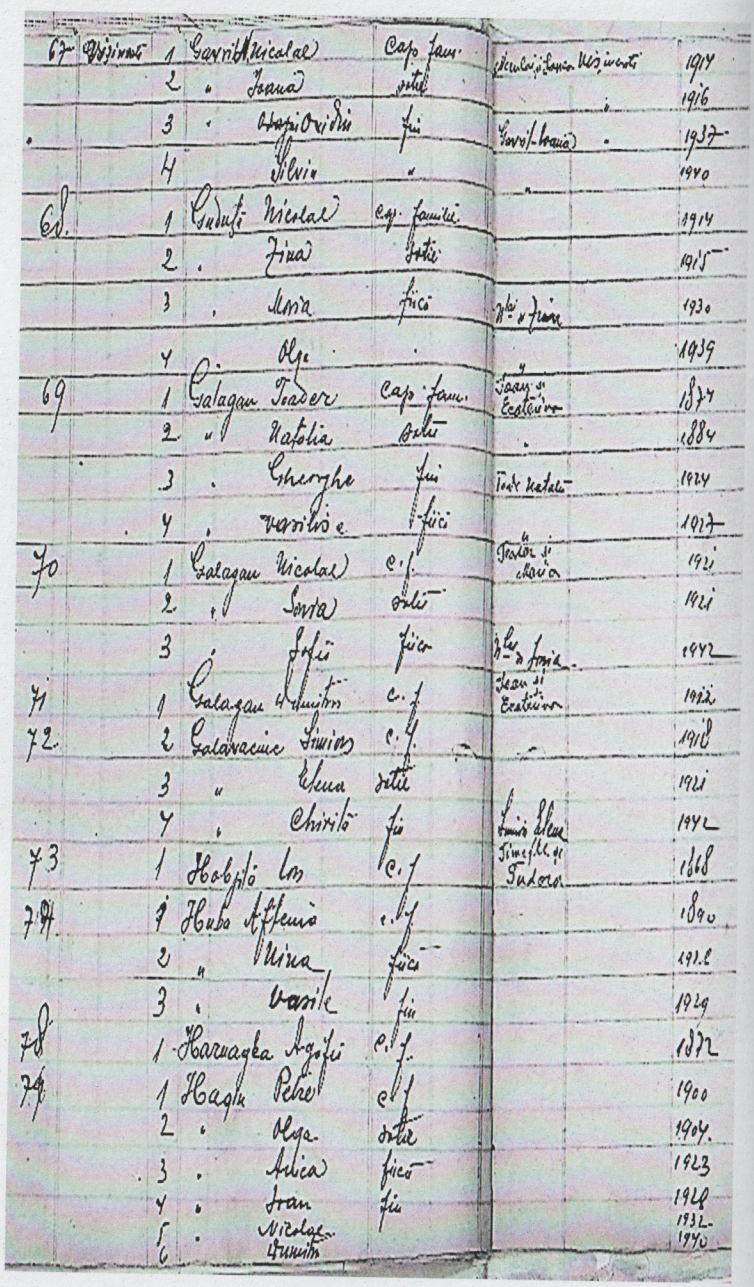

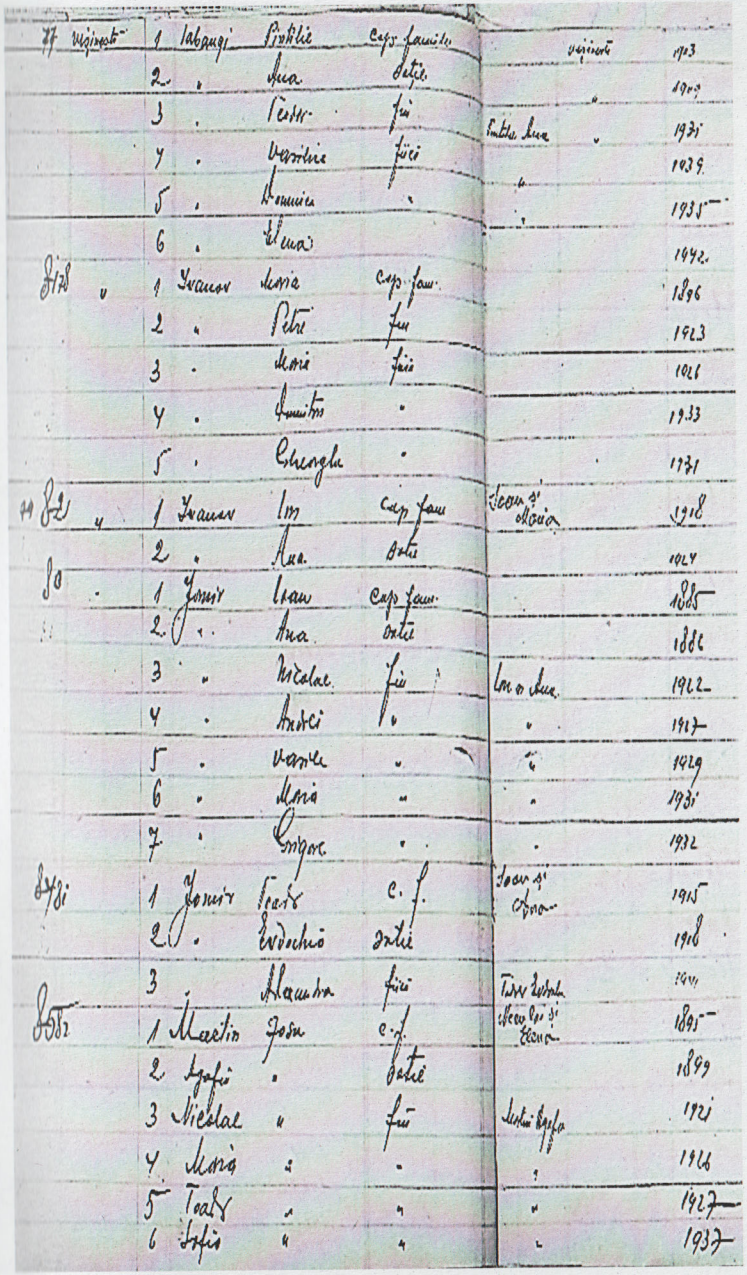

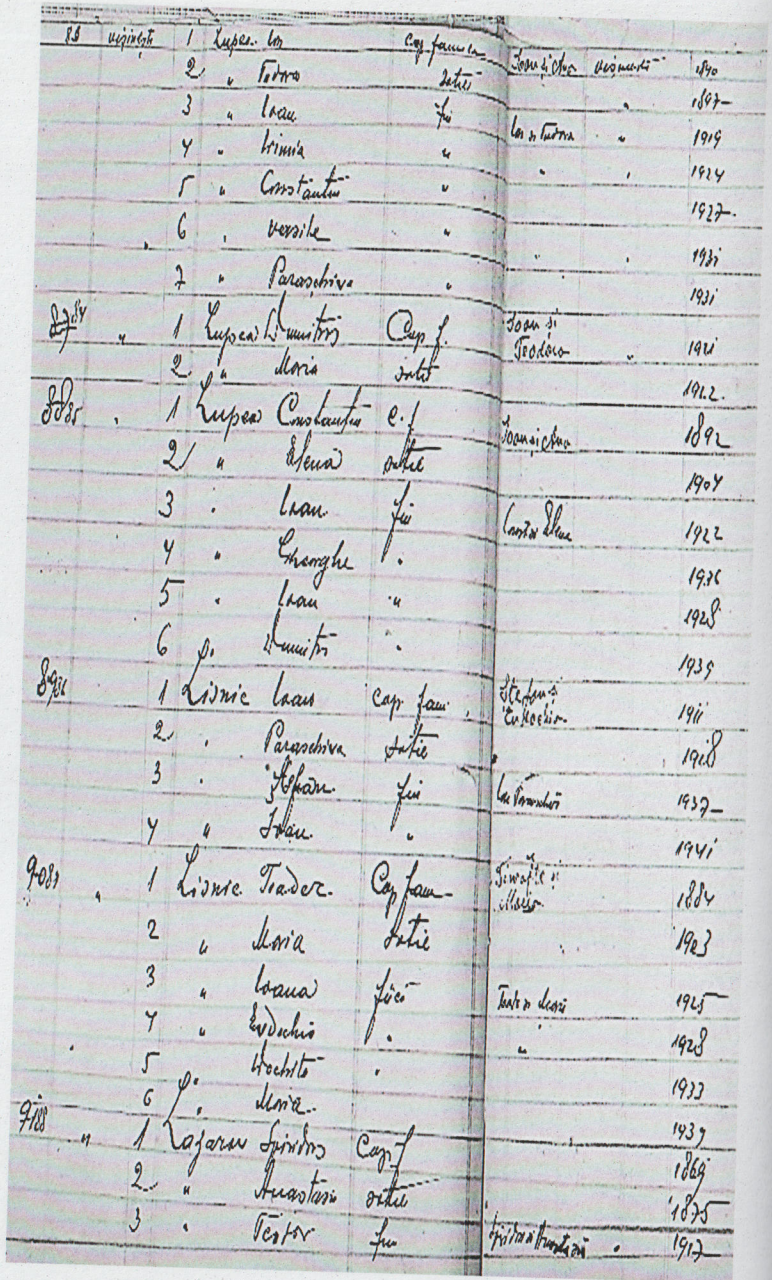

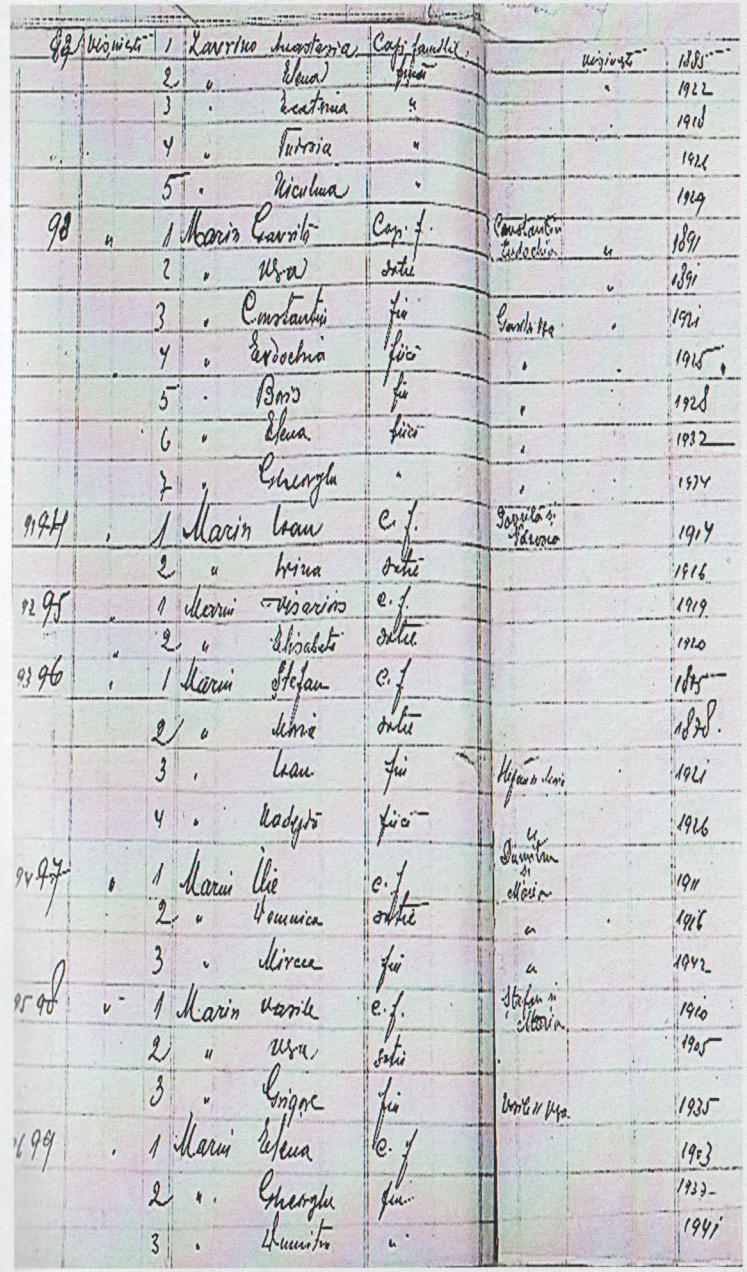

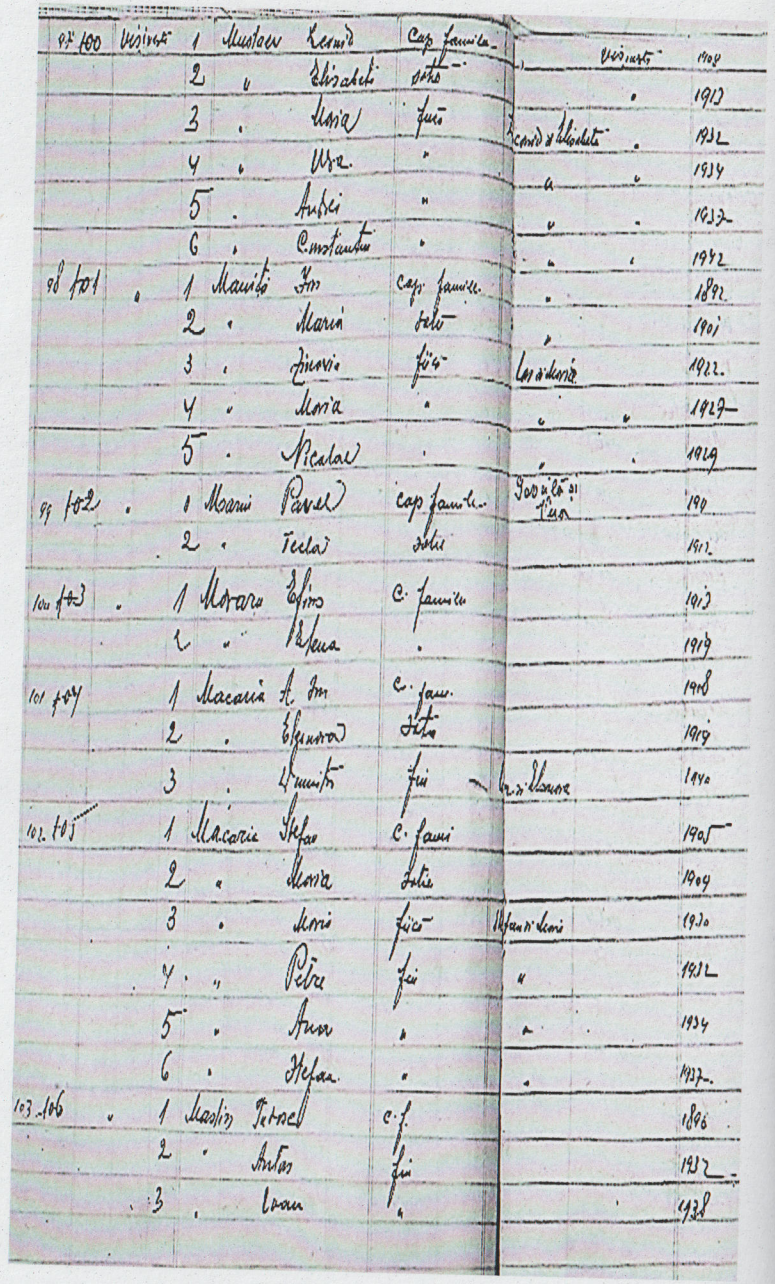

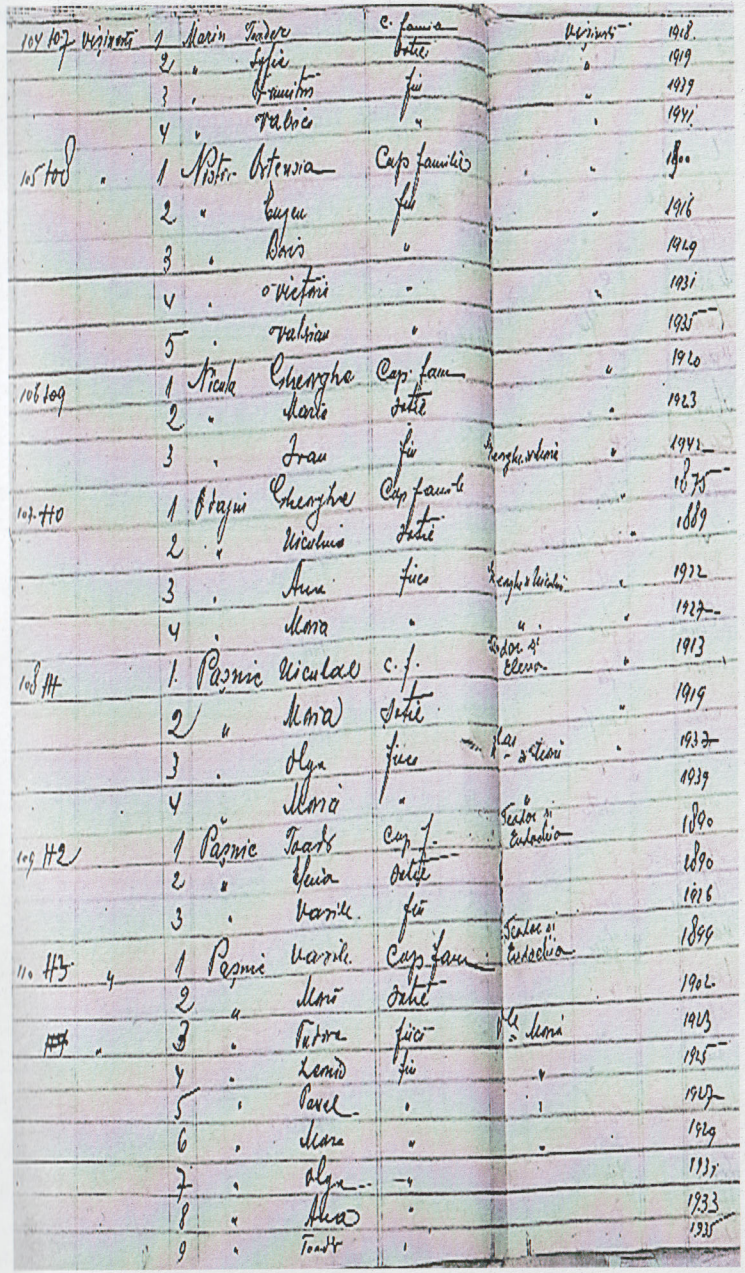

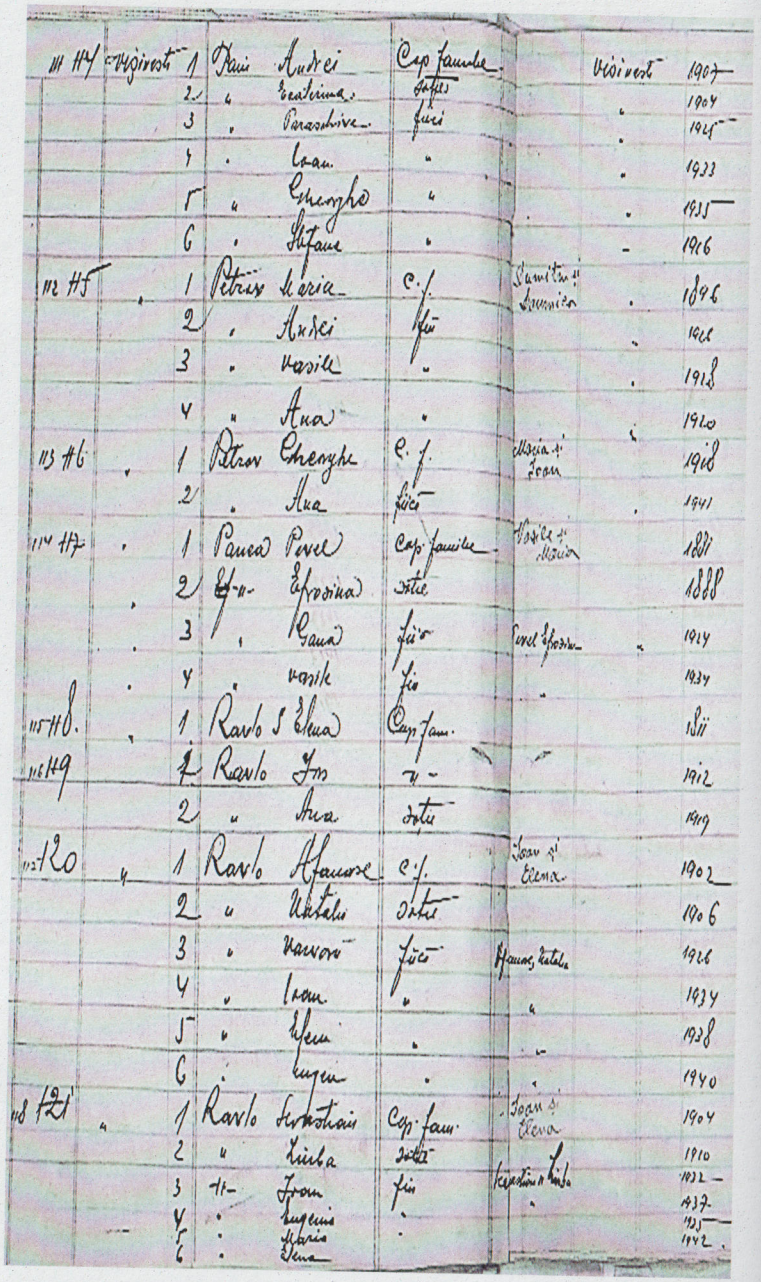

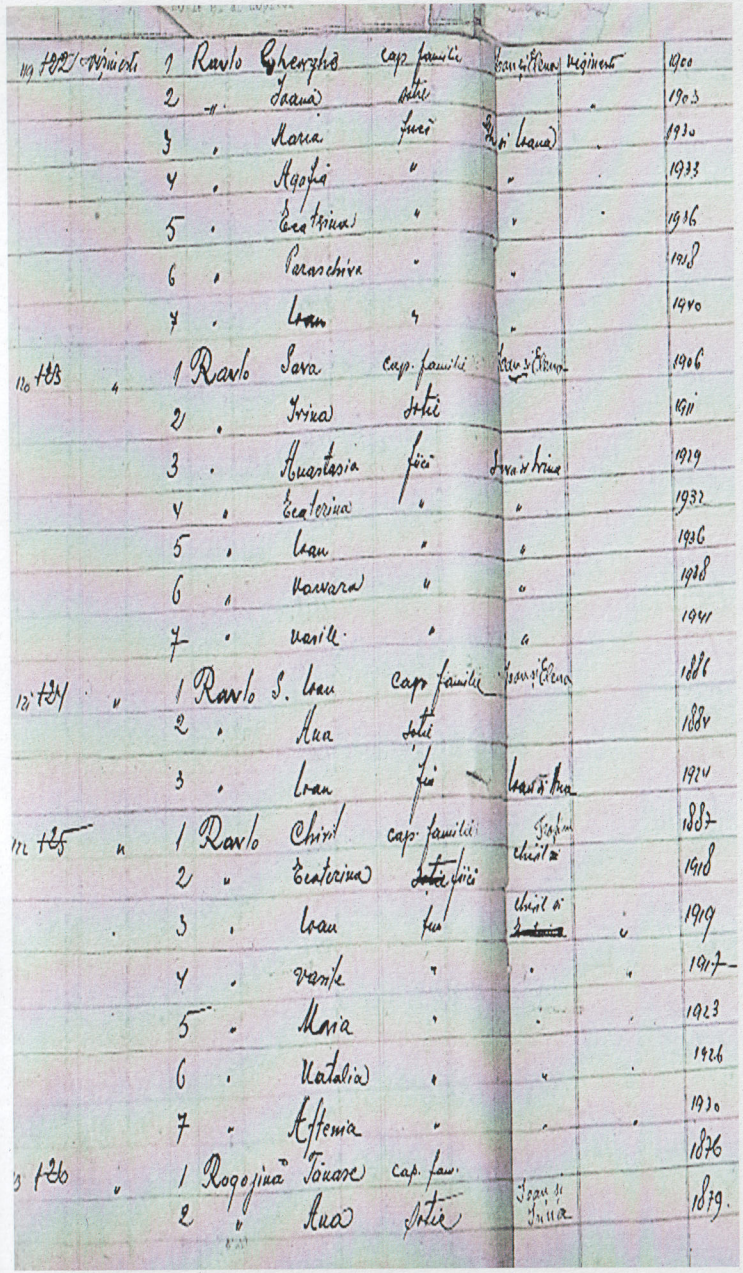

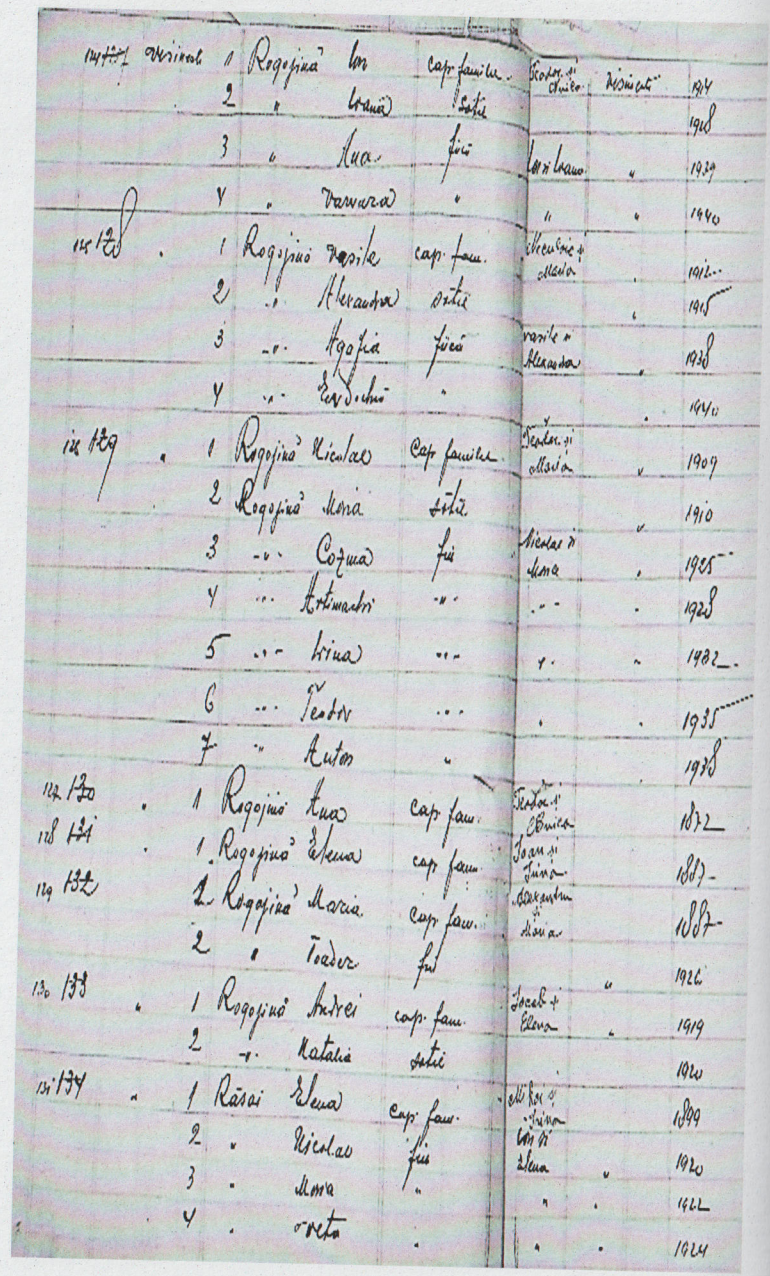

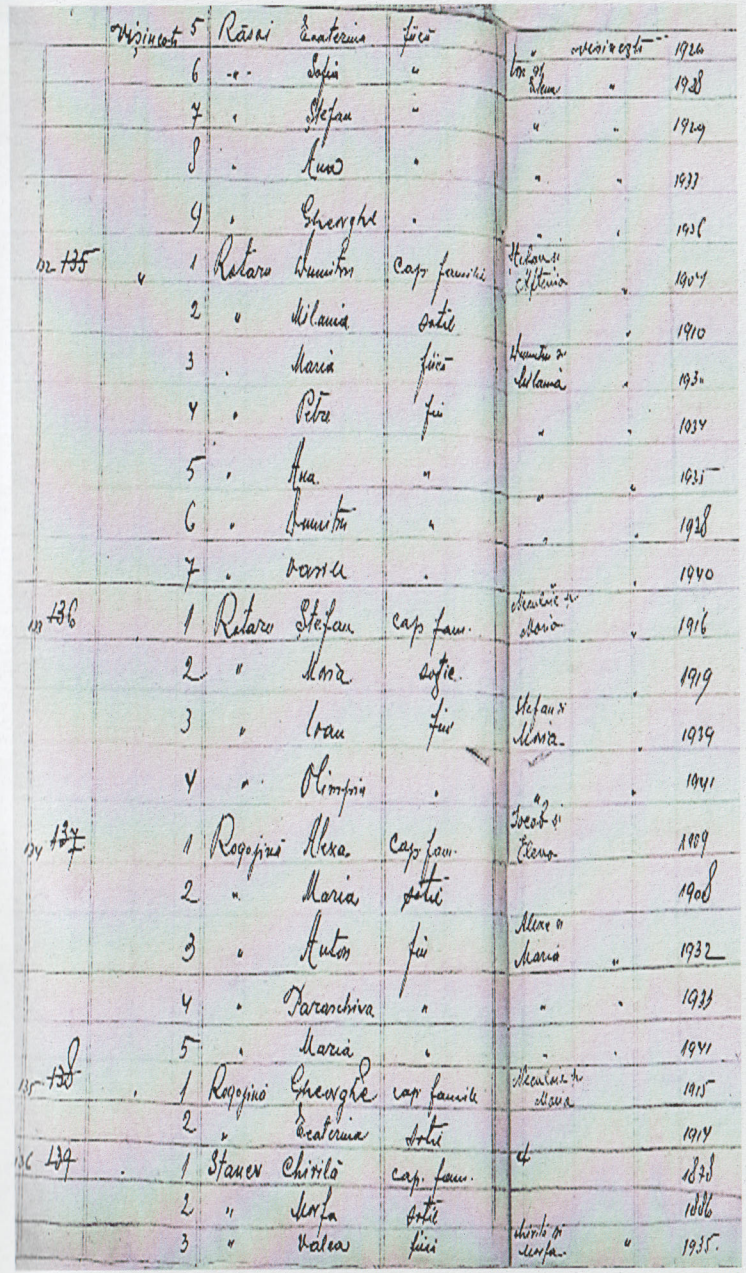

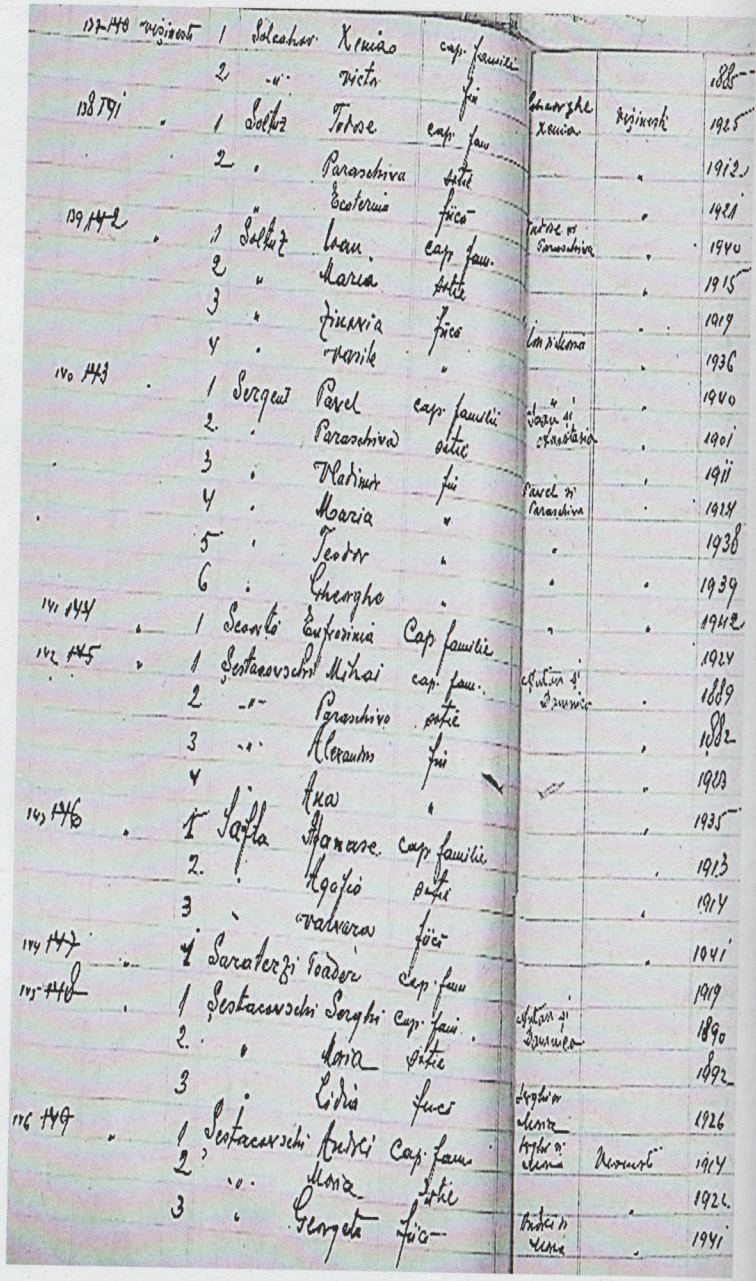

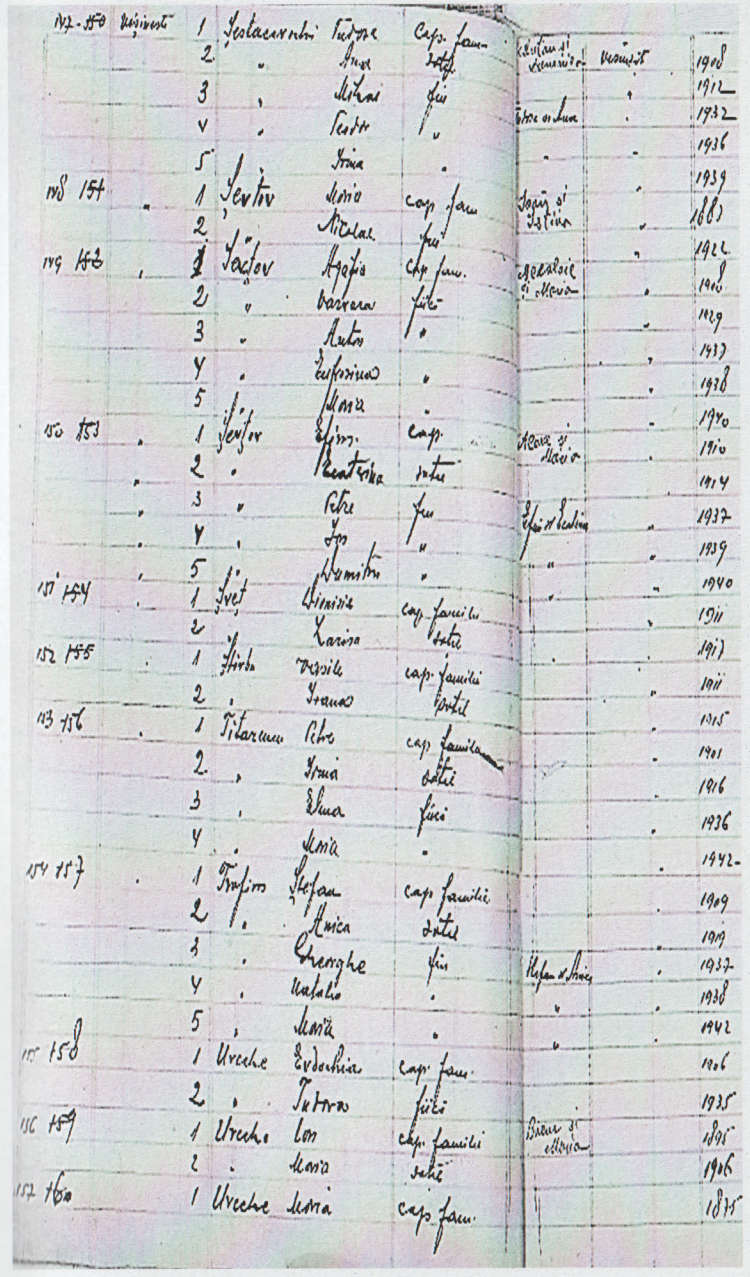

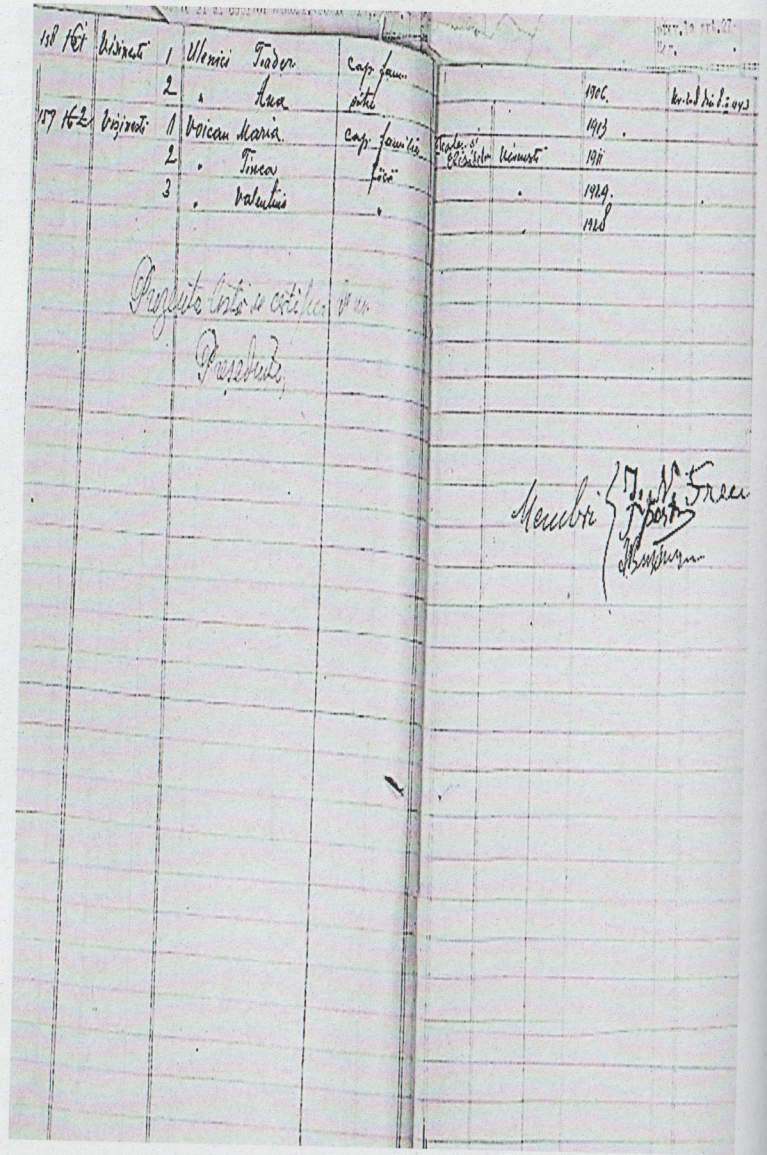

(Fond nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr. 1210)

În pofida vremurilor tulburi, în localitate se promova din partea primăriei o speranță de viață, o dorință de a se face lucruri de îmbunătățire a vieții oamenilor din comună.

Planul activității edilitare de cinci ani (1944-1949), primăria comunei Vișinești, județul Cahul

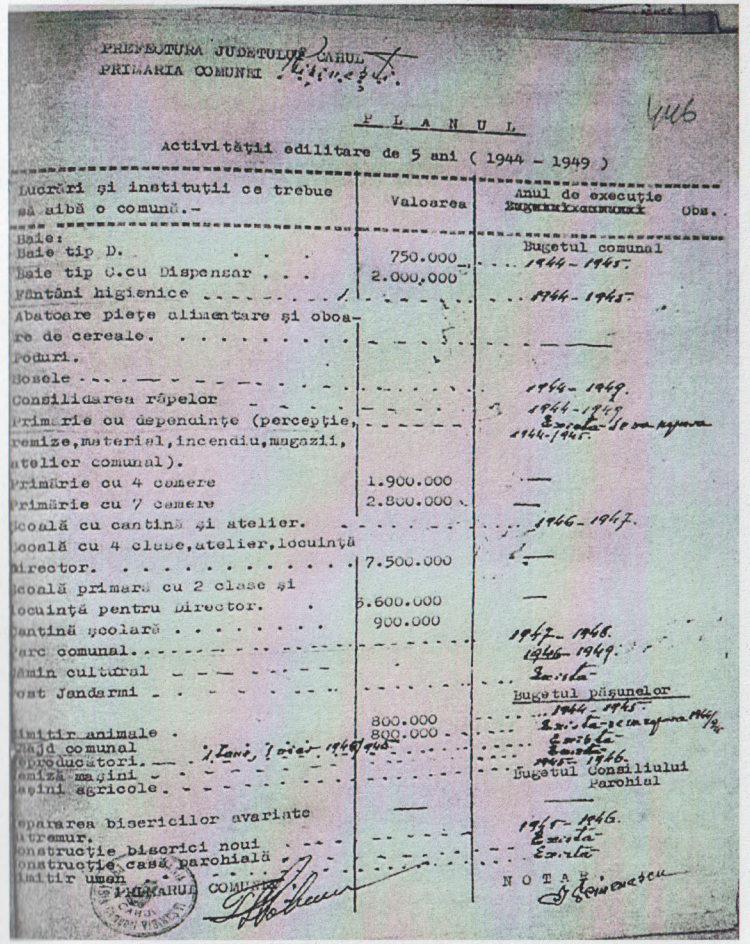

PREFECTURA JUDETULUI CAHUL
PRIMARIA COMUNEI Vișinești

446

PLANUL

Activitățiii edilitare de 5 ani (1944 - 1949)

Lucrări și instituții ce trebue să aibă o comună.-	Valoarea	Anul de execuție ~~Bugetul comunal~~ Obs.
Baie:		Bugetul comunal
Baie tip D.	750.000	1944 - 1945.
Baie tip C.cu Dispensar	2.000.000	
Fântâni higienice		1944 - 1945.
Abatoare piețe alimentare și oboare de cereale.		
Poduri.		
Bosele		1944 - 1949.
Consilidarea râpelor		1944 - 1949
Primărie cu dependințe (percepție, remize, material, incendiu, magazii, atelier comunal).		Exista de la reforma 1944-1945.
Primărie cu 4 camere	1.900.000	—
Primărie cu 7 camere	2.800.000	—
Școală cu cantină și atelier.		1946 - 1947.
Școală cu 4 clase, atelier, locuință director.	7.500.000	—
Școală primară cu 2 clase și locuință pentru Director.	5.600.000	—
Cantină școlară	900.000	
Parc comunal.		1947 - 1948.
Dămin cultural		1946 - 1949.
Post Jandarmi		Exista
		Bugetul pășunelor
Limitir animale	800.000	1944 - 1945.
Grajd comunal	800.000	Exista de la reforma 1944/945
Reproducători. 1 Iane, 1 vier 1946/1948		Exista
Remiză mașini		Exista
Mașini agricole		1945 - 1946. Bugetul Consiliului Parohial
Repararea bisericilor avariate cutremur.	—	1945 - 1946.
Construcție biserici noui		Exista
Construcție casă parohială		Exista
Limitir umen		

PRIMARUL COMUNEI

NOTAR

Acest plan de activități edilitare pentru comuna Vișinești la 12 aprilie 1944 a fost semnat de:

Primar: Teodor Păduraru

Notar: I. Semenescu

În luna aprilie a anului 1944, în Basarabia s-a instaurat regimul sovietic. Activitățile edilitare, proiectate pentru anii 1944-1949, care aveau drept scop asigurarea mediului și condițiilor de viață ale oamenilor din localitate, au eșuat.

Bărbații apți de muncă au fost înrolați în Armata Roșie și trimiși pe prima linie a frontului, deoarece înțelegeau limba germană. Frontul s-a îndreptat spre Germania. La 25 aprilie 1945 au intrat în Berlin. Germania a capitulat. În continuare soldații basarabeni, inclusiv și cei de la noi din localitate, care au rămas în viață, au fost trimiși în Crimeea, la cosit fân. Au fost demobilizați și li s-a permis să se întoarcă la baștină în data de 25 septembrie 1945.

Apoi au urmat vremuri destul de complicate, foametea organizată, obligativitatea intrării în colhoz, deportările oamenilor gospodari și vrednici, care se împotriveau sistemului.

Se impuneau strict obligații pentru dezvoltare, impozite care depășeau puterea financiară a familiei.

Sistemul instalat ducea o evidență strictă a averii fiecărei familii. Era interzis să vinzi în mod particular vite la piață, erai obligat să le dai în gospodăria comună și tot de acolo, conform cererii aprobate, să procuri.

Salariul pentru munca prestată se dădea doar în baza cererii în care se indica stricta necesitate.

Ideile frumoase de dezvoltare în continuare a comunei Vișinești au fost spulberate de regimul comunist, care s-a instaurat odată cu sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial. Ca și în întreaga Basarabie, oamenii din localitatea noastră au trecut prin grozăviile secetei, foametei organizate și ale deportărilor. Apoi a fost vandalizat cimitirul evreiese și cel nemțesc, dărâmate casele nemțești.

În serialul enciclopedic „Localitățile Republicii Moldova", volumul XV din 2017, autorul Anatol Eremia menționează că războiul din 1941-1945, care a pricinuit localității pierderi materiale mari, a furat multe vieți omenești:

- Eugeniu Balaban, a.n. 1922, decedat la 14 ianuarie 1945 în Polonia;
- Ion Buneanu, a. n. 1918, dispărut;
- Ștefan Buneanu, dispărut;
- Tudor Buneanu, a. n. 1925, decedat la 05 februarie 1945 în Germania;
- Ion Caragia, a. n. 1925, decedat la 20 ianuarie 1945 în Polonia;
- Ion A. Cernenchi, a. n. 1923, dispărut;
- Ion V. Cernenchi, a. n. 1913, dispărut;
- Seideir Cogan, a. n. 1913, dispărut;
- Tudor Dutca, a. n. 1917, dispărut;
- Gheorghe Nicula, a. n. 1922, dispărut;
- Leonid Pașnic, a. n. 1925, dispărut;
- Ion Ravlo, a. n. 1919, decedat la 03 martie 1945 în Germania;
- Tudor Soltuz, a. n. 1912, decedat la 14 ianuarie 1945 în Polonia;
- Gheorghe Șevțov, a. n. 1919, decedat la 23 aprilie 1945 în Germania;
- Efim Șevțov, a. n. 1909, decedat la 14 februarie în Germania;
- Vasilii Șevțov, a. n. 1907, dispărut.

Spre deosebire de alte sate, din Vișniovca au suferit din cauza deportărilor staliniste doar 5 oameni, acuzați de agitație antisovietică sau incluși în categoria chiaburilor, sau neachitarea impozitelor.

- Nicolae Babu, a. n. 1915;
- Maria Cazacu, deportată în Siberia pentru neachitarea impozitelor (*gospostavca*), reabilitată pe data de 04.06.1991;
- Gheorghe Raicu, a. n. 1893, cu soția Anastasia;
- Parascovia Șestacovschi, a. n. 1890.

Fotografii din perioada de până la 1940

Portul oamenilor din Capaclia Nouă – Vișniovca până la anul 1940

Ideea de a prezenta portul oamenilor din localitate în perioada indicată în acest studiu îi aparține doamnei primar Olga Pac. Într-un timp foarte restrâns am adunat fotografiile pe care le vom prezenta în continuare și vom menționa caracteristicile portului din acea perioadă. În temei, sunt fotografii din perioada de până la anul 1940.

Vecinele din mahala în curte

Vom menționa că toate patru doamne au capul acoperit cu basma, care sunt diferite ca formă, ca mărime și ca mod de aranjare. Caracteristicile le vom face de la stânga spre dreapta. Prima doamnă are pe ea costum florat și cu

mijlocul încins cu pestelcă neagră. Capul este acoperit cu o basma mare cu franjuri, la noi se spune că este îmbrobodită cu șalincă. În picoare are pantofi. A doua doamnă are pe cap basmaua legată pălărioară. Este îmbrăcată în palton, are și pulover cu guler pe gât. Este încălțată în papuci și cu șosete negre. A treia doamnă are basma fără franjuri și este îmbrobodită ca și prima, are haină florată, fustă neagră și are mijlocul încins cu pestelcă neagră. Este încălțată în papuci și cu șosete albe. A patra doamnă are pe cap o basma legată sub bărbie, este îmbrăcată în rochie largă peste care are o bluză caldă cu nasturi. Este încălțată în pantofi.

În fotografia de mai jos, ar fi o zi de duminică, după venirea de la biserică. De obicei, rudele se adunau împreună la un sfat ori la părinți, ori la un frate sau soră mai mare, ori la nănași.

Se simte o atmosferă caldă, binevoitoare. Toate persoanele prezente se simt confortabil, toți zâmbesc pe față, sunt îmbrăcați elegant. Bunăoară, domnul din stânga este în costum, cu cămașă albă și la cravată, capul este acoperit cu cușmă confecționată din pielicică de miel neagră. Persoanele mai tinere sunt cu capul descoperit, cei mai în vârstă – cu capul acoperit. Toți bărbații au pe cap cușme din pielicică de miel ori negre, ori brumării. Copilul este îmbrăcat în hăinuțe, încălțări și căciuliță albe.

Aceste tradiții erau specifice pentru majoritatea familiilor din localitatea noastră.

Oamenii erau cu credință în Dumnezeu, cu multă dragoste și bunăvoință atât unul față de ceilalți, cât și față de vietăți. Păsările și oițele se simt bine în anturajul persoanelor prezente.

În fotografia următoare avem un călăreț pe un cal bine îngrijit. Calul parcă ar fi mândru că are în șa un tânăr călăreț.

Sunt mândră să confirm că la noi în localitate în toate timpurile au existat herghelii de cai foarte frumoși, inclusiv și în familia noastră. Pe lângă oi cu mielușei, vacă, păsări am avut și cal pe care tata îi îngrijea cu mult drag. Hergeliile de cai din localitate au dispărut la sfârștul anilor 60.

Datele din anul 1878 ne confirmă că localitatea Capaclia Nouă era reprezentată de mica burghezie, care își permitea să facă studii și peste hotare, să facă cunoștință cu tineri din alte țări. Astfel în localitate s-au stabilit cu traiul tineri cu cetățenie austriacă, greacă, evreiască etc.

Bunăoară, tănărul de mai jos este de origine greacă. Ne bucură privirea acest tânăr de o acuratețe impecabilă a frezurii și a feței. Este îmbrăcat în costum elegant cu băsmăluță în buzunarul de la piept. Peste cămașa albă are vestă, la cămașă are cravată cu buline. Bănuim că și pantofii erau corespunzători costumului. Are o prestanță impunătoare, exprimă o stare meditativă. Mâna stângă este spriginită pe masa din lemn, lucrată frumos. Întregul anturaj este plăcut.

Așa persoane insuflau încredere, stimă, admirație și exemplu pentru cei din jur. În acest mod, bănuim, s-a creat în localitate, de-a lungul timpului, o cultură a

portului în dependență de împrejurări. Băștinașii aveau haine predestinate pentru muncă, altele pentru a merge la dugheană sau la piață și, corespunzător, altele pentru a merge la biserică, în ospeție, la nuntă sau cumătrie. Oamenii umblau în haine curate, îngrijiți.

Un grup de doamne din strada centrală a localității

Fotografia este făcută toamna, pe copaci mai sunt frunze, o parte sunt căzute. Doamnele sunt îmbrăcate corespunzător anotimpului. Prima doamnă din stânga are pe ea rochie din fibre de bumbac fine, la mijloc este încinsă cu pestelcă gri. Este îmbrăcată în boandă, confecționată din pielicică de miel și ornamentată cu fâșii de culoare neagră. Basmaua este legată sub bărbie, este încălțată în ciorapi și papuci. A doua doamnă are peste rochie o haină caldă, la mijloc este încinsă cu pestelcă neagră. În picioare are ciorapi, încălțată în papuci și este îmbrobodită cu o

basma cu franjuri. Următoarea doamnă are capul acoperit cu o basma din lână fină și este legată sub bărbie. Peste rochie are bondiță din pielicică de miel ca și la prima doamnă. În picioare are ciorapi și este încălțată în ghete calde. A patra doamnă are pe cap basma neagră legată la spate, peste rochie are bluză de lână cu nasturi. Este încinsă cu pestelcă neagră, este încălțată în ciorapi și în papuci. Și, în final, doamna din marginea dreaptă este în basma florată, legată la spate. Peste rochia florată are bluză de lână cu nasturi, este încălțată în ciorapi și pantofi cu șireturi. Băiețelul este îmbrăcat în costumaș, în picioare are papucei, pe cap are șapcă cu cozoroc.

Am menționat mai sus că în localitate erau câteva dughene, ale căror angajați erau evreii. În aceste magazine oamenii își procurau pânză de calitate, încălțăminte și toate cele necesare.

Anterior, am amintit despre îngrijirea vitelor și în special a cailor. Această fotografie ne confirmă cele menționate. În fiecare gospodărie, stăpânul avea grijă ca vitele

să fie hrănite și adăpate la timp. Iar dimineața, înainte de a le scoate la păscut, vitele erau săcelate. Săceala era confecționată din metal ușor, cu lungimea de 15 cm și lățimea de 10 cm, având capetele pe lungime îndoite de 2 cm și marginile zimțate sub formă de pieptene. De asupra se făcea un suport pentru a o putea mânui, adică săcela vita. În felul acesta vitele arătau bine, așa cum le vedem și în fotografie. Pentru zilele de muncă se foloseau căruțe, iar în zilele de sărbători pentru a merge la târg în altă localitate sau în ospeție se folosea brișca sau faetonul pe care îl vedeți în fotografie.

În fotografia de sus este un domn, tată a doi feciori, care își pregătește feciorii pentru a se angaja în muncă de sine stătător, a-și asuma resposabilitate în muncă și viață.

Tatăl este îmbrăcat în costum, cu cămașă albă, la cravată și cu vestă. Pe cap are pălărie din pâslă cu calotă rotundă și cu borul mediu. În picioare are pantofi din piele. Feciorii sunt îmbrăcați diferit. Cel din stânga tatălui este îmbrăcat în haine de lucru, cel din dreapta are haine destul de elegante. Este la costum fără rever, în picioare are pantofi de piele, pe cap – șapcă cu cozoroc.

Fețele celor trei exprimă o stare meditativă, o neliniște dar și o speranță. Mâinile sunt antrenate în muncă.

Peste o anumită perioadă de timp, tinerii au plecat la muncă în România, au muncit la o prăvălie, iar peste câțiva ani au plecat cu traiul în Grecia.

În imaginea de mai sus vedem o familie de oameni vrednici, gospodari. Chiar dacă în familie creșteau cinci feciori și o fiică, starea materială obținută prin munca asiduă le permitea să-și procure și mașină. Pe atunci, mașina era o raritate, un obiect de lux.

Copiii sunt îmbrăcați în hăinuțe de vară, îngrijiți și drăguți. Ar fi fost minunat să fie și părinții cu ei.

În această fotografie vedem un domn cu înfățișarea îngrijită, la costum cu revere, cămașa și cravata sunt în dungi de grosimi diferite, dar se asortează. Bărbatul este îmbrăcat cu gust.

În această poză avem o doamnă îmbrăcată elegant, în fustă și bluziță albă cu guler mare și jabou dantelat. La gât are medalion care încadrează o imagine sau un mic obiect. Părul cu cârlionți este pieptănat cu cărare un pic în partea stângă și strâns la ceafă. Are o privire meditativă, hotărâtă.

Iată fotografie din anul 1906 a unei familii de preot. Ambele persoane au pe ei vestimentație de sărbătoare. Domnul are peste reverendă o mantie, care se încheie cu un nasture la gulerul îngust. Este cu capul descoperit, părul lung până la umeri, pieptănat spre spate. Mustața îngrijită, răsucită în sus. Poartă ochelari rotunzi.

Doamna este îmbrăcată în costum de gală, care constă din următoarele piese – fustă lungă, încinsă la mijloc

cu o curea, care se încheie cu o broșă metalică ornamentată. Bluza este dintr-o țesătură fină cu gulerul înalt pe gât. Jacheta este până la mijloc, din aceeași țesătură cu fusta, înfrumusețată cu jabou, partea de jos a mânecii este înfrumusețată cu volan. Capul este descoperit, părul cârlionțat este pieptănat cu cărare la mijloc și strâns la ceafă. Ambii au o ținută festivă.

Anul 1939

Fotografia de mai sus este din anul 1939. Tinerii doreau să se confirme în viață, să facă studii, să aibă un anumit statut social. Fețele lor exprimă dorința de a explora, a cunoaște, a se confirma, exprimă inteligență, nădejde în viitor. Atât tinerii, cât și domnișoarele au un aspect exterior plăcut, sunt îmbrăcați în haine de sărbătoare. Fiecare tânăr are costumul după un model aparte, la unii reverele la jachetă sunt mai late, la alții mai înguste. La cămașă au vestă, unii au cravată, doi din ei nu au cravată, au gulerul de la cămașă scos peste gulerul de la jachetă. Toți tinerii au părul tuns scurt, pieptănat spre spate.

Domnișoarele au rochii din țesătură, culoare și model diferit, corespunzător și parul este pieptănat și aranjat diferit. Caracteristic pentru acea perioadă era aranjarea de către domnișoare a părului în bucle.

În concluzie, menționăm că tradiția portului personalizat s-a păstrat în localitate până în jurul anilor 90 ai secolului XX. Prezența pe piață a surplusului de manufactură, moda de pantaloni pentru femei a făcut să se șteargă din tradiții.

În zilele de odihnă tinerii se întâlneau în grupuri la un panar de vorbă, unde discutau despre probleme sociale, despre cultură, recitau poezii, intonau cântece, spuneau glume.

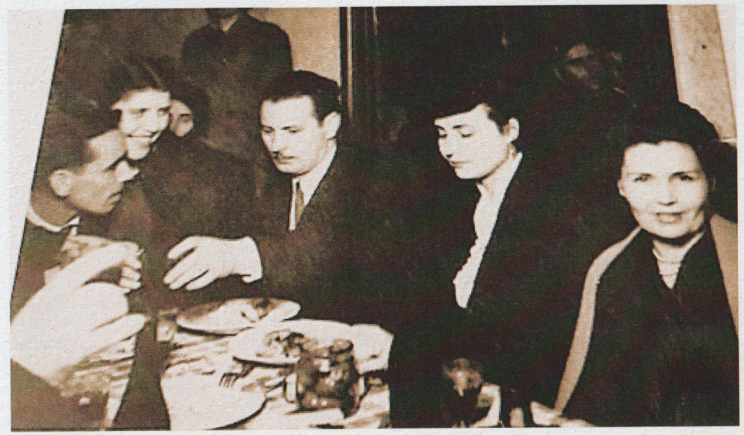

O întâlnire amicală

În această fotografie sunt prezenți tineri frumoși la chip și la suflet, îmbrăcați îngrijit în cămăși și bluzițe albe, la costum. Tinerii sunt la cravată, cu frezura bine aranjată și mustața scurtă. Tinerele sunt de asemenea îmbrăcate elegant, de sărbătoare, fiecare are pieptănătura sa specifică. Sunt frumoase și modeste.

Acestea fiind spuse, încheiem capitolul I, urmat de surse bibliografice, care ne-au ajutat să parcurgem argumentat această prezentare.

Glosar

Răzeşi – termen încetăţenit în Moldova în Evul Mediu, care li se atribuie ţăranilor liberi, memdri ai unei obşti, care stăpânea pământul în comun. Răzeşii erau situaţi, de obicei, între ţărănime şi boierime, iar satele răzeşeşti erau amplasate în centrul şi sudul Moldovei.

Nobil – acest titlu îl putea obţine persoana care dădea dovadă de generozitate, de cinste, capabil de sentimente înalte. Nobilii făceau parte dintr-o categorie socială privilegiată, constituită din posesori de titluri de noblețe ereditare.

Desetină – unitate de măsură agrară rusească, egală cu 1,09 ha, încetăţenită în Moldova în sec. 15-18.

Dicţionar Enciclopedic. –
Ed. IV. Cartier, 2002, 1696 pag.

Surse bibliografice

1. Адрес - календарь Бессарабской губернии на 1912 год, Кишинев, 1911, с. 218
2. Адрес - календарь Бессарабской губернии на 1915 год, Кишинев, 1914, с. 277.
3. Arbore Z. Dicţionarul geografic al Basarabiei. Bucureşti, 1904, p. 228
4. Берг Л. С. Население Бессарабии. Петроград, 1923 г., с. 27
5. Dicţionarul statistic al Basarabiei. Chişinău, 1923, p. 134
6. Егунов А. Н. Бессарабская губерния в 1870-1875 гг. Перечень населённых мест, 1879, с. 127
7. Iorga N. Istoria Românilor. Vol. XXIV. Basarabia noastră.
8. Localităţile Republicii Moldova. Itinerar documentar-publicistic ilustrat. Vol. XV, Chişinău, 2017, p. 286.
9. Nicu V. Localităţile Moldovei în documente şi cărţi vechi. Vol. II, Chişinău, 1991, p. 432
10. Fond. nr. 8 Inv. nr. 1 U.P. nr.1340
11. Fond. nr. 9 Inv. nr. 1 U.P. nr. 1995
12. Fond. nr. 72 Inv. nr. 1U.P.nr. 17
13. Fond. nr. 9 Inv. nr. 1 U.P. nr. 2280
14. Fond. nr. 72 Inv. nr. 1 U.P. nr. 43
15. Fond.nr. 72 Inv. nr. 1U.P. nr. 81
16. Fond. nr. 72 Inv. nr. 1U.P. nr.250
17. Fond. nr.6 Inv. nr. 3U.P. nr. 764
18. Fond. nr. 211 Inv. nr. 20 U.P. nr. 49
19. Fond. nr. 211 Inv. nr. 20 U.P. nr. 66
20. Fond. nr. 211 Inv. nr. 20 U.P.nr. 193
21. Fond. nr. 211 Inv. nr.20 U. P. nr.216
22. Fond. nr. 211 Inv. nr. 20 U.P. nr. 239
23. Fond.nr. 211 Inv.nr. 20 U.P.nr. 261

24. Fond.nr. 2067 Inv. nr. 1 U.P. nr.1672
25. Fond.nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr.1668
26. Fond.nr. 2067 Inv. nr.1 U.P.nr. 1165
27. Fond.nr. 2067 Inv. nr.1 U.P.nr.1671
28. Fond.nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr.1210
29. Fond. nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr.2169
30. Fond.nr.2067 Inv. nr.1 U.Pnr.1659
31. Fond.nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr.1226
32. Fond. nr.2067 Inv.nr.1 U.P.nr.1653
33. Fond. nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr.1650
34. Fond. nr. 2067 Inv. nr.1 U.P.nr. 1660
35. Fond. nr.2067 Inv. nr.1 U.P.nr. 1652
36. Fond. nr. 2067 Inv. nr.1 U.P.nr. 1654
37. Fond. nr.2067 Inv.nr.1 U.P.nr.1656
38. Fond. nr.2067 Inv.nr.1 U.P.nr.1664
39. Fond. nr. 2067 Inv. nr.1 U.P. nr.1663